

Velké dějiny malého Hořákova

**Všem obyvatelům, rodákům, přátelům
a příznivcům Hořákova pro potěchu, radost
a poučení na základě archivních materiálů,
dostupné literatury a vyprávění pamětníků
sepsal**

Jiří Kuděla, z rodu urbánkovského.

Hořákov, Praha / 1980 – 2013

Verze – Nový rok 2014

Hořákov, 1901, pohlednice zaslaná hrabětem Josefem Czerninem

OBSAH:

I.	Prameny a literatura	3
II.	První historické zmínky o Hořákovu	4
III.	Hořákovský katastr a jeho proměny	5
IV.	Majitelé svobodného statku a osady Hořákov v průběhu staletí	7
V.	Obyvatelé Hořákova	29
VI.	Místní názvy v Hořákově, jazyk obyvatel	35
VII.	Lidé – střípky vzpomínek	36
VIII.	Přílohy (sčítání obyvatel)	38
IX.	Poznámky k rodopisu některých hořákovských rodin	64
X.	Obrazové přílohy	73
XI.	Prameny a literatura	103

Velké dějiny malého Hořákova¹

I. Prameny a literatura

Asi třináct kilometrů na jih od Klatov, přímo nad starou pasovskou obchodní stezkou spojující české vnitrozemí s odlehlými prostory Královského Hvozdu, v údolí pramene Drnového potoka, uzavřeném na východní straně Bruskovským lesem s dominantním vrchem Pavlovem, na západě Hajným a Plošinou a na jihu vrchem Hvězdníkem (Šternekem), od středověku existuje malá obec Hořákov. Jedna z mnohých, kterých jsou v této oblasti desítky, ale přesto, stejně jako ty ostatní, také něčím zvláštní.

Na půli cesty mezi starobylými Běšinami a strategickým městysem Čachrovem, hájícím vstup na šumavské pláně, konkrétně na západním svahu pnoucím se k vrchu Hajný, je roztroušeno malé osídlení. Spolu se dvěma samotami (Spolkou a Na Kobyle /Štoudní/) se katastr této malé osady rozkládá asi na šesti, sedmi kilometrech čtverečních ve výšce od cca 550 do 700 metrů nad mořem.

Hořákov je osadou obce Běšiny, ke kterým má po staletí velmi blízký vztah. Jeho osudy byly často svázány s vlastníky běšinského panství a Hořákov tradičně připadal k běšinské farnosti. Podobně silné spojení však má tradičně i s Čachrovem, k němuž Hořákov sto let jako obec připadal (1850-1961). Hořákovský katastr sousedí s katastry obcí Běšiny, Březí, Brtí, Čachrov a Kuzí, se všemi osadami a obcemi měl samozřejmě Hořákov v historii úzké, všestranné vztahy.

Pramenů k dějinám Hořákova ve středověku je pohříchu velmi málo. Jde v podstatě jen o několik zmínek v berních rejstřících Plzeňského kraje ze 14. století, v deskách dvorských a nic více. Hořákov je pak popsán v Berní rule z roku 1653, visitacích a dalších fasích, jež následovaly – v tereziánském a josefinském katastru. Také v deskách zemských a následně už jen v jediné knize majetkových změn, uložené ve státním plzeňském archivu. Žádný archiv hořákovského statku se nedochoval, také patrně proto, že hořákovský svobodný dvůr měnil relativně často majitele a zbytek vesnice připadal tu k jednomu, tu k druhému panství (jejichž archívy se též nedochovaly). Zajímavou oporou pro zkoumání historie Hořákova jsou poměrně v úplnosti od 2. poloviny 17. století zachované matriky této obce (buď samostatně nebo v rámci matrik farnosti běšinské) a matriky obcí okolních. Dále jsou to samozřejmě tzv. císařské otisky stabilního katastru a obecně starší mapová zobrazení. Řadu podnětů pro tuto studii přinesly farní kroniky a pamětní knihy z Běšin, Čachrova a Strážova.

Nějaké zajímavé dokumenty byly určitě v archivu posledního majitele statku, Adalberta (Vojty) Schönborna. Ty ale patrně vzaly za své v chaotické poválečné době a následně při převzetí hořákovského zámku do rukou státu, jako se to ostatně stalo osudným i hořákovské zámecké knihovně.² Je možné, že některé dokumenty mohly zůstat v rukou manželky a dcery Adalberta Schönborna a v pozůstalostech jejich potomků mohou být dodnes.

¹

Tato studie vychází z práce, kterou v rámci semináře o historické topografii (seminář na FF UK vedl v té době PhDr. Jaroslav Kašpar, CSc.) autor sepsal v roce 1980. Autor si je vědom, že nemohl obsáhnout všechny historické prameny. Studie je jen první verzí možné větší práce, pro níž by bylo vhodné získat maximum informací i ze soukromých archivů a dokumentace obyvatel či přátel Hořákova. Tuto verzi studie z Vánoc 2013 autor věnuje památce své babičky, Marie Martinčové, roz. Urbánkové (1913-1991).

Následující pokus o stručné vylíčení dějin Hořákova je proto založen takřka výhradně na výše zmíněných pramenech. Rozhodně není vyloučeno, že se ještě nějaké dokumenty k historii Hořákova mohou najít, především v rodinných archivech šlechtických rodin, které držely hořákovský statek, či jejich přízně, ale je to poměrně málo pravděpodobné, protože šlo o jen relativně drobný majetek bez většího významu.

Autorovi se ale přesto podařilo najít v jedné soukromé sbírce některé dopisy, korespondenční lístky a pohlednice, které byly napsány Josefem Czerninem, Rosinou Czerninovou, Adalbertem Schönbornem a jeho bratrem Zdenkem. Adresáty této korespondence byly nejrozumnější osoby, jen některé písemnosti však mají přímou souvislost s Hořákovem. Nicméně byly použity i pro tuto studii.³

Co se týče dosavadní literatury o Hořákovu, je dlužno říci, že kromě výše zmíněného článku o zámecké knihovně a drobných poznámek o této obci v kompendiích, případně topografických příručkách (Schaller, Sommer, Sedláček), nevěnoval Hořákovu nikdo zatím žádnou pozornost, a to ani v souvislosti s blízkými Běšinami.

II. První historické zmínky o Hořákovu

Hořákov je poprvé zmiňován v berních rejstřících Plzeňského kraje v roce 1379. V Archivu českém, v první knize provolacích desk dvorských z let 1380 - 1394 je uveden patrně první dosvědčený majitel hořákovského statku, jakýsi Jan Strkovec z Hořákova (Jan Strkowecz de Horzakowa).⁴ Dále byl Hořákov připomenut v Deskách dvorských, a to konkrétně v roce 1459 zmínkou: „in villa Horzakow atque Polka prope Klatow“ („ve vesnici Hořákov, také Polce /Spolce, pozn. autora/ poblíž Klatov“).

Z informací, které jsou k dispozici, se zdá, že se v Hořákově vyvinula zvláštní majetkoprávní situace. Na místě starší tvrze, malého opevněného dvora vystavěného někdy ve 14. století zdejšími drobnými zemany se konstitoval samostatný statek (zemské desky, vložka č. 591), jenž často střídal majitele. Vedle toho pak byli už v Hořákově jen tři až čtyři větší dvory (jeden z nich na samotě Spolka), které však nepatřily pod jurisdikci samostatného statku hořákovského a připadaly buď spolu s dvorcem, nebo samostatně k různým panstvím.

Hořákov se tedy patrně již od středověku dělil na samostatný, vladyčí či rytířský statek (jenž byl nezávislým subjektem) a zbytek, tedy několik dalších usedlostí, jež však

² Mašek, P.: Zámecká knihovna Hořákov. Památky a příroda, 1989, č. 4., s. 224. Z vyprávění pamětníků je zřejmé, že knihovna byla částečně devastována již po roce 1946, po nuceném odchodu manželky a dcery hraběte Adalberta Schönborna z Hořákova, stejně jako mobiliár a další vybavení zámku. Pisatel si pamatuje malé zbytky knihovny (většinou romány) ještě ze svých návštěv zámku v 60. a 70. letech minulého století.

³ Soukromá sbírka šlechtické korespondence 20. století v rukou Davida Konečného. Jde asi o 20 dopisů Josefa Czernina adresovaných různým lidem, Adalbertu a Zdenko Schönbornovi, vzájemná korespondence obou bratrů, asi 10 kusů + část korespondence Rosiny Czerninové (provdané Schönbornové) z let přibližně 1903 - 1907. Všechny písemnosti mají vesměs rodinný charakter, s obecnými poznámkami.

⁴ Archiv český 31/13237.

nebyly samostatnou vesnicí, ale jen částí nějakého jiného panství (běšinského, kolíneckého, týneckého).

Podle dosavadního zkoumání není Hořákov zmiňován až do 17. století v žádných centrálních fondech a pozemkových knihách. Je to způsobeno výše uvedenou specifickou situací tohoto osídlení. Je možné, že pokud byl Hořákov součástí běšinského panství, byl uváděn v jeho pozemkových a dalších knihách, ale ani archiv tohoto patrimonie se nedochoval. Musíme se proto zatím spolehnout jen na velmi kusé informace několika málo pramenů a určitou historickou dedukci.

III. Hořákovský katastr a jeho proměny

Popisy hořákovského katastru jdou zprostředkovaně už od první poloviny 17. století. Podle nich se zdá, že v Hořákově se z hlediska jeho pozemkového vývoje po staletí opravdu prakticky nic neměnilo. Okolo centrální návsi byly shromážděny hlavní tři, čtyři dvory, ležící v severojižní přímce na svahu, asi 150 metrů souběžně nad prastarou zemskou pasovskou stezkou. Jejich bezprostřední zázemí, tj. zahrady, hospodářská stavení, lesíky pro palivové dříví a menší políčka, to vše se vešlo do prostoru mezi zmiňovanou stezkou a přírodní hřeben lemující jako malý ochranný val osadu směrem k západu.

Hořákov byl spojen s nejbližším osídlením několika stezkami. Byly to cesty, které sledovaly logiku největší účelnosti, tj. aby co nejrychleji dosáhly další lidská obydlí. Pasovská stezka nejdříve nevedla přesně v linii dnešní státní silnice, ale z Klatov přímo do Běšin. Okolo Šáleného mlýna, Nové Pily, Nové hospody k centrálnímu běšinskému osídlení, které bylo až za potokem, pak se stáčela doprava a v linii bývalé Hluboké cesty nejkratším směrem k Hořákovu a pak prakticky rovnoběžně s ním stáčeje se mírně k Pavlovu. Dále šla za Hořákovem ke kapličky Panny Marie Klatovské a směrem vzhůru okolo Pavlovského lesa na Čachrov. Když se začaly v 18. století stavět císařské, státní silnice, byly samozřejmě přizpůsobovány více terénu a lepším možnostem údržby. Tak vznikl úsek císařské silnice okolo lesa Macova (ten byl ještě v katastru obce Kuzí!), k dnešní Štoudni a dále prakticky přímo až k „hejlovské“ kapličky Panny Marie Klatovské, odkud šla silnice při okraji lesa rovnou směrem k Čachrovu. V 50. a 60. letech 19. století došlo k dalším úpravám státní silnice, která dostala dnešní profil, hlavně serpentiny umožňující lépe zdolávat poměrně velké stoupání na šumavské pláně a do Královského hvozdu (nová silnice tak byla za Hořákovem odkloněna vpravo).

Hořákov byl stále ale nejkratším směrem spojen tzv. Hlubokou cestou s Běšinami (a tak tomu bylo až do 70. let 20. století, kdy byla cesta zavezena a přirozená komunikace po staletí spojující Běšiny s Hořákovem prakticky zanikla). Tato cesta ústila kousek pod dnešní Štoudní (samotou Na Kobyle), zde překračovala císařskou silnici a ještě na počátku 20. století šla dále podél olší a před tzv. vrchnostenskými chalupami na okraji Hořákova se dělila (dnes dvůr Františka Majera). Její jedna větev šla přímým směrem, procházela okolo bývalých vrchnostenských chalup a ústila na hořákovské návsi. Druhá větev odbočovala před bývalou urbánkovskou stodolou vpravo směrem vzhůru, uhýbala asi po padesáti metrech vlevo, šla až ke dvoru Králů a dále pak pokračovala po další pravotočivé zatáčce jako komunikace směrem do Brtí. Do Běšin se dalo jít také cestou přes Spolku, tato cesta se zároveň využívala k rychlému dosažení Úloha a Tvrdoslavi.

S Brtím byl Hořákov spojen dvěma cestami – jednou, výše zmíněnou, která šla od Králova statku přes tzv. „brtskou fluru“ (tedy bývalou alejí a cestou po lukách), druhou pak v linii dnešní cesty na Morávku a dále skrze les. Do Brtí se ovšem dalo jít i cestou přímo z návsi (okolo dnešní zdi), do kopce a za obecním lesem mezi poli pod vrchem Hajný, tedy vlastně přesně po rozhraní pozemků hořákovského statku a polí připadajících dvoru sedláka Krále.

Do Březí vycházela cesta z Hořákova směrem na jih a přímo mezi poli opět nejkratším směrem.

Do Čachrova byla hlavní cestou zmíněná říšská silnice (Pasovská stezka), která až do počátku 60. let 19. století šla přímým směrem okolo kapličky, po rubu lesa Pavlovského vrchu stále vzhůru. S ní byl Hořákov spojen výše zmíněnou Hlubokou cestou, další spojkou vedoucí prakticky kolmo od silnice okolo obecní pastoušky až na návěs a konečně cestou jdoucí mezi zdí hořákovského statku a Hejlovy usedlosti. Vyústění této cesty k říšské silnici bylo asi 30 metrů níže, než je tomu dnes. Výstavba nové státní (erární) silnice v letech 1860/1861 změnila i tyto poměry. Silnice šla kousek za Štoudní více vzhůru směrem k Hořákovu a na úrovni dnešního vyústění místní komunikace pod Hejlovským statkem zcela opustila původní směr a Hořákov obcházela širokou zákrutou. Nový průběh státní silnice rozdělil některé pozemky, takže muselo v roce 1861 dojít k jejich novému přeměření a erár také musel nahradit ztráty, které tím majitelům vznikly (konkrétně oběma sedlákům Králům a majiteli statku Kordíkovi).

Na obrazu Hořákova se toho po řadu staletí příliš neměnilo. Usedlosti byly patrně až hluboko do 18. století výhradně dřevěné, kromě budovy malé tvrze. Stabilní katastr však ukazuje, že obytné budovy dvou selských statků /obou Králů/, vrchnostenské domky čp. 3-6 a samozřejmě i sídlo majitele statku, tedy tvrz, byly již zděné, respektive postavené z kamene. Spolka sedláka Jana Koláře byla dřevěná, dvě obydlí domkářů a chalupníků byly také jen ze dřeva. V roce 1818 k dosavadním domům přibyla zděná budova nové zájezdní hospody Na Kobyle, která byla založena přímo u císařské silnice, na vrchnostenském pozemku.

Prastarou situaci hořákovského intraviánu jasně odrážejí i mapy stabilního katastru z roku 1837 (viz přílohy). Zřetelně je na nich vidět půdorys dnes neexistující starobylé tvrze ve tvaru neúplného obdélníku otočeného směrem k východu. Podle dnešních poměrů šlo o sídlo o velikosti přibližně 30 x 25 metrů s vnitřním dvorem, z něhož vycházela cesta na jih (k pozemkům statku a následně s napojením na hlavní silnici směrem k Čachrovu, případně na cestu do Březí). Byla to asi jednopatrová budova, možná, že směrem k návsi byla nějaká menší věž, jak by o tom mohla svědčit tamní část půdorysu stavby.

Jestli tvrz zachycená stabilním katastrem byla ona původní gotická nebo později přestavovaná již asi nikdy nezjistíme. Jisté je však to, že až v době Kordíků byla celá tvrz snesena, zbořeny byly i další budovy tohoto dvora a proměněna kompletní situace hořákovského intraviánu. To zahrnovalo i výstavbu nové hraniční zdi objímající celý statek, změny cest a původního účelu jednotlivých parcel apod. Zanikl původní dvůr čísla popisného 5 (vrchnostenský), dvůr čp. 7 (možná původně dvůr Peltovský) a dům čp. 8. Místo toho byl vystavěn nový zámeček (jeho dnešní střední část), který zdědil číslo původního dvora čp. 5, velký hospodářský dvůr a ratejna s čp. 7 a dům zahradníka s čp. 8 a dům kočího s čp. 11. Nová zeď také ohraničila dříve volné vstupy ke dvorům a zanikla

zároveň jedna původní komunikace – cesta do vrchnostenského dvora byla posunuta asi o 10 metrů na západ a vozová cesta spojující původní dvůr čp. 7 (v době vzniku stabilního katastru ještě v majetku Jana Koláře) s cestou na západní pole zanikla (viz překrytí stabilního a současného katastru – příloha).

Tímto způsobem se stabilizoval hořákovský katastr na mnoho desetiletí. Změny přišly ještě na konci 19. století, kdy byl hořákovský zámek dostavován (k centrální budově byla přistavěna dvě nová křídla), kdy byl rozdělen dům čp. 12 na dva (čp. 12 a čp. 14) a pak až ve třicátých letech, během druhé světové války a po ní. Tehdy byl v roce 1931 vystavěn vrchnostenským šafářem Jiříkem (jenž do té doby bydlel ve vrchnostenské ratejně) dům čp. 15, za druhé světové války vznikl pro deputátníky dům čp. 16 (dnes Kubátovi) a zcela přestavěna byla bývalá ratejna ve dvoru Králů (čp. 17). Další výstavbu zažil Hořákov až v roce 1991 (čp. 18), v roce 2007 (čp. 19) a v roce 2009 (částečná rekonstrukce a rozdělení Hejlovského dvora, /staro/nové čp. 1).

IV. Majitelé svobodného statku a osady Hořákov v průběhu staletí

Běšínové z Běšin, Kocové z Dobrše

Jak bylo výše řečeno, Hořákov je zmiňován již ve 14. století, kdy byl patrně samostatným zemanským dvorem. Pak se ale asi stal součástí běšinského panství. Běšínové z Běšin byl staroslavný rytířský rod, který dal českým zemím a regionu jihozápadních Čech řadu významných úředníků. V roce 1382 byly Běšiny majetkem pana Jeníka Mnicha z Běšin, v jehož erbu, ve dvě půle rozděleném, byla černá medvědí tlapa ve zlatém poli a stříbrný buvolí roh v poli černém. Roku 1395 držel Běšiny Milota z Běšin, po něm od roku 1404 jeho synové Jiřík a Jan, řečený Hlávka. V letech 1423 - 1444 zde vládli Jan starší a Jan mladší, 1444 - 1465 Vilém, 1465 - 1484 Milota a Václav. V letech 1484 - 1519 spravovali zboží běšinské bratři Jiřík, Zbyněk a Jindřich zvaný Jeptiška. Po nich Milota a Jindřich, za něhož roku 1578 vyhořel kostel sv. Bartoloměje, který se jako farní kostel při Podolí připomíná již před rokem 1370 a byl patrně farností pro celé široké okolí. Syn Jindřichův Adam zemřel roku 1591. Jeho nástupcem se stal Jindřich, za jehož dědiců přešly Běšiny r. 1612 do majetku německého rodu Lamingarů z Albenreithu (Eva Běšinová byla manželkou jednoho z nich), v jejichž držení byly až do roku 1626. Poté uvázali se v držení Běšin páni Kocové z Dobrše a na Úloze a byli zde pány až do roku 1678.⁵ Prvním z nich byl Adam Havel Koc z Dobrše, po něm pak jeho synovec Jaroslav Jáchym (zemřel 1656).

⁵ V té době patřilo k majetku běšinskému: tvrz, dvůr a ves Běšiny, záduší svatého Bartoloměje, dvory Hubenov, Úloh, Javoří, Rejský, Zahrádka a Tvrdoslav, což vše roku 1678 koupil pan Vilém Albrecht Kolowrat. V držení tohoto rodu byly Běšiny do 1. listopadu 1924.

Erb Běšinů z Běšin

Koců z Dobrušky

Kocové z Dobrušky ještě více rozšířili dědictví po Běšinech z Běšin, zvláště se jim pak paradoxně dařilo za třicetileté války. Po smrti Magdaleny Perglarové v únoru 1624 se totiž stal statek Kolinec (a tím i vesnice Hořákov), majetkem její dcery Eleonory a tím i Eleonořina manžela Jindřicha Koce z Dobrušky, pána na běšinském panství. Roku 1650, když zemřel Jindřich Koc, se pánem na Kolinci stal jeho syn, výše zmíněný hrabě Jaroslav Jáchym Koc z Dobrušky, který tedy držel panství Kolinec, Běšiny a též vesnici Hořákov.

Za třicetileté války pokračoval vývoj na území dnešního okresu Klatovy velice nepříznivě. Roku 1640 se na Sušicku rozložilo císařské vojsko generála Piccolominiho, do Klatov v letech 1641, 1645 a 1648 vpadli Švédové. Po zpustošení Klatov opanovali také Sušici a její celé okolí. V té době utrpěl i Kolinec, který byl kromě Hor Matky Boží a Velhartic nejvíce zpustošen. "V tomto městečku obyvatelé veskrze skrovné možnosti jsou a chudobně se obírají," píše se v berní rule z roku 1654. V tomto roce, kdy v Kolinci ještě sídlí Jaroslav Jáchym z Dobrušky, patří do kolineckého katastru také vsi Nemilkov, Zahradka a Radvanice. Kolinec tehdy klesl na pouhou vesnici. Po smrti Jaroslava Jáchyma z Dobrušky v roce 1656 získává tvrz i městečko Kolinec jeho žena Kateřina Eleonora z Klenové. Brzy se provdala za Kryštofa Rudolfa Karla ze Svárova, na něhož svůj majetek převedla. Když podruhé ovdověla (v roce 1663), provdala se za hraběte Maxmiliána Rudolfa z Gutštejna. Kolem roku 1666, kdy byl dosud pohořelý a zpustlý kolinecký zámek nahrazen novým kamenným zámeckým objektem byly ke kolineckému panství připojeny další vsi - Strítěž, Podolí, Hořákov a zdejší dvůr Bukovanský. Hořákov patrně též utrpěl třicetiletou válkou. Zanikl dvůr Peltovský i Pachmanovský (staly se součástí samostatného statku), dva samostatné dvory na Spolce se spojily v jeden. Roku 1677 předává Kateřina z Klenové kolinecké panství svému druhému manželovi hraběti z Gutštejna. Za něho byla kolineckým potvrzena 14. 7. 1677 jejich privilegia králem Leopoldem I.

Fruweinové z Podolí, Terziové de Sissa, Kollowratové

Někdy před rokem 1690 se stal vlastníkem Kolince a tedy i vrchností v Hořákově Karel Fruvein z Podolí. Tento Fruvein /Fruwein/ byl potomkem pražského měšťana Martina Fruweina, jenž v době soužení stavovských povstalců po Bílé Hoře spáchal sebevraždu a do Pošumaví se „stáhla“ z Prahy jeho rodina.

Erb Fruweinů z Podolí, vlastnoruční zápis a kresba Martina Fruweina s přípisem „Pomni na smrt“, 1609. List ze šlechtického ilustrovaného památníku Jana Jiřího ze Švamberka, SOkA Jindřichův Hradec.

Karel Fruwein však již roku 1695 zemřel a kolineckou tvrz i městečko zdědily jeho děti. Ty velmi rychle prodaly Kolinec i se vsí Ujčínem hraběti Quiddu Terzi de Sissa, c. k. nejvyššímu veliteli hannoverského pluku kyrysníků. Po jeho smrti v roce 1699 spravoval kolinecké statky jeho synovec Mario. Pak byl až do roku 1798 pánem na Kolinci a vrchností sedláků a chalupářů v Hořákově, jeho syn František (Francesco). Poté se stali hořákovskou vrchností Taaffové, noví pánové na Kolinci, a tak to bylo až do zrušení poddanství a roboty v roce 1848.

Hejdové z Lovčic (Lobčic), majitelé samostatného statku Hořákov

Ještě v první polovině 17. století tedy Hořákov jako celek patřil k panství běšinskému pánů Koců z Dobrše. Brzy sem ale určitou souhrou okolností přišli drobní šlechtici, Hejdové z Lovčic. Možná, že tu již v té době získali nějaký opuštěný grunt, či přímo statek spojený s tvrzí. O Hejdech z Lovčic (Lobčic) víme poměrně dost díky Martinickému palatinátu, přehledu povýšení do šlechtického stavu a s tím spojených udělených erbů.⁶ **Jan Hejda z Lobčic**⁷ byl profesionálním vojákem. V císařské armádě sloužil dle narrace vlastní nobilitační listiny od roku 1593 - 1602 v Uhrách v bojích proti Turkům, zúčastnil se devíti polních tažení a všech nejdůležitějších bitev, které se zapsaly do dějin (u Stoličného Bělehradu, Rábu aj.). Z manželství s Annou Marií roz. Oppl von Petersdorf⁸ měl řadu dětí, na Klatovsku jsou uváděni Albrecht Jiří, Dorota a Václav Ladislav⁹. Zemřel před rokem 1650, pohřben byl v Praze¹⁰. **Václav Hejda z Lobčic** je připomínám jako hejtman lobkovických panství Beřkovice a Byšice¹¹. 7. ledna 1647 byl jemu a jeho staršímu bratru Janovi udělen erb a predikát.¹² Znak vypadal takto - červený

⁶ VÝTAH Z: MICHAL FIALA-JAN LOCH: MARTINICKÝ PALATINÁT. HERALDICKÁ ROČENKA 2008, s. 24-94.

⁷ Též z Lovčic.

⁸ Národní archiv České republiky (NA ČR), Praha, sbírka Dobřenský, inv. č. 331 – Hejda z Lovčic (dcera Wolfa O. v. P. a Anny von Rausendorf).

⁹

Tamže; viz též Vavřínek (2007).

¹⁰

Tamže; - v Praze zřejmě bydlel na postranním právu kláštera Matky Boží Sněžné – zde je uváděn jako držitel domu Hans Hejda, snad táž osoba [Líva (1949), s. 91]; není však vyloučeno, že zemřel mimo Prahu a zde byl pak pohřben.

¹¹

Beřkovice uvádí NA Praha, Dobřenský, inv. č. 331 – Hejda z Lovčic; Byšice jsou zmíněny v narraci.

¹²

29. fol. 92 - 95';

štíť, rozdělený stříbrnou špicí. Vpravo se nachází hlava Turka ve stříbrném turbanu, vlevo je obnažená paže, držící uherskou šavli. Ve špicí je zelená jabloň se stříbrnými plody. Na štítě spočívá korunovaná turnajová přilba s červenostříbrnými příkrývadly. Klenotem je vpravo červený roh, vlevo černé křídlo, mezi nimi stříbrný lev s červeným jazykem.¹³

1647. leden, 7. Hradčany

Jaroslav Bořita říšský hrabě z Martinic uděluje **Hanši Heydovi** a jeho bratru **Wenzelovi** erb a predikát **von Lobczicz**.

Wir Jaroslaus Borzita des Heyl[igen] Röm[ischen] Reichs Graff von Martinicz (...). Bekennen hiemit öffentlich, und thuen kundt allermen[n]iglich (...). Wan Wür dann, auf die bey Uns von dem Ehr[samben] und Namb[hafften] Hanßen Heyda beschehenen hochfleißige bitt und seinethalben eigelange ansehnliche Intercessionen, gütlich angesehen und betrachtet die erbarkeit, redligkeit, löbliche Tugentliche Sitten, so Wür an ihme theils selbst in der that erfahren, theils von anderen glaubwürdigen Personen umbständlich rühmen hören, und es schriftlich mit mehrerm authentice selbstn gesehen und gelesen, wie das gemeldter Hanß Heyda in Ihrer May[estät] Willandt Kayzers Rudolphi des Andern, Hochlöblichster gedächtnuß, und des hochlöblichsten Erzhaus Österreich Kriegsdiensten von iugendt auf in allerunderthanigsten getrew sich gebrauchen laßen, und insonderheit wider dem allgemeinem Christlichen Erbfeindt, den Türcken, unterschiedlich Neün Veldtzüge gethan, als nemblich von Anno 1593 biß Anno 1602, anfangs unter dem hodiczkischen Regiment und des Rittmeisters Zuckart Compagni ein Jahr, volgendts unter des Obristen Münichreüters Regiment und Rittmeisters Hanßen von Bubna compagni zwey Jahr lang, nachmahls unter des von Turn Regiment und Rittmeistern Niclaßen von Bubna Compagni drey Jahr, item unter des Obristen Teüffels Regiment zwey Jahr und das Neündte Jahr unter dem Obristen Pietipesky, auch bey allen vorgangenen Hauptschlachten, als nemblich vor Weisenburg, Hatwan, Gran, Fileck, Rab und Pest, auch sonst in anderen allen und ieden damahls vorgefallenen occasionen bey tag und nacht sich befunden, und allzeit wol, dapfer und redlich verhalten, darüber dann er von allen obgedachten Regimentern seine ehrliche Abschied, Paßport und guete zeügnußen erlangt und bekom[m]en. Lezlich hat er sich in diesem Königreich ehrlich verheürathet, und biß dato iederzeit durch allerhandt seine lobwürdige Tugenden und redliche aufrichtigkeit bey meniglich belobt und beliebt gemacht. Ingleichen auch sein iüngster Brueder Wenzel Heyda ihme wol nachgeschlagen und von iugendt auf in vornember herrn Diensten viel lange Jahr, zu Friedens- und Kriegszeiten, sich gebrauchen laßen, und überal zu ihren sattsamben contento löblich verhalten, solches auch der zeit noch bey Ihrer Fürstl[ichen] Gn[ade] Herzogen zu Sagan und Regierern des hauses Lobkowic etc. vor einen Hauptman der Herrschafft Bischitz würcklich continuiert. Dannenhero die ungezweifelte Hoffnung zu schöpfen, es werden Ihrer Kay[serlicher] und Königl[icher] May[estät] deroselben Erben und Nachkomen, Römischen Kaysern und königen zu Böhem, auch dero hochlöblichstem Erzhaus Österreich, diese beede Brüeder iederzeit ganz beständig trew verbleiben underthenigsten dienstbarkeit, devotion und gehorsams, beynebens auch gegen Uns und Unserem Gräfflichen Hauß aller dienst und willfährigkeit höchlich erbieten, auch solches wol thuen können, mögen und sollen. Als haben Wür mit wolbedachtem mueth, reiffer erwegung und rechtem wißen mehrermeltem Hanßen Hayda, sambt obgedachtem seinem Brueder Wenzel Hayda, auch allen deroselben iezigen und künfftigen ehelichen Leibs Erben und derselben Erbens Erben, Mann- und Weibs Personen, für und für diß nachbeschriebene Wappen und Cleinodt, nemblich Ein in drey theil abgezeigtenen Kriegsschildt, in deßem rechten roth- oder Rosin[farben] Feldt ein Türckischer Kopf mit einem weiß oder Silberfarben Türckischen bunt. Zur lincken auch roth- oder Rosin[farben] seiten ein entblöster halbaußgestreckter Manns Arm, in der handt einen bloßen Ungärischen Sabel haltend. In dem mittlern weiß- oder Silberfarben, und zwar unten breit- oben aber hinauf spizig- und also dreyeckichtem Feld, ein grüener Apfelbaum mit weiß- oder Silberfarben fruchten oder Äpfeln zusehen. Ob dem Schildt stehet ein frey-offener Helm, so zu beyden seiten mit Roth- oder Rosin- auch weiß oder Silberfarben Helmdecken und einer daraufstehenden guldenen Königlichen Cron geziert ist. Auß welcher entspringt zur rechten ein rothes Büffelhorn und zur lincken ein schwarzer halber Adlers fliegel. In der mitte aber erzeigt sich ein aufrecht doch seitenwärts stehender und zum streit gerüster weißer Löw mit offenem Rachen und darauß geschlagenen Rothen zungen, auch außgestreckten Prazen und daran Silbernen Clauen, auch hinaufwärts stehenden Wädel. In maßen diß ganze Wappen in der mitte dieses Briefs von seinen natürlichen farben durch des Mahlers handt mit sonderem fleiß eigentlich außgestrichen vor augen zubefinden ist, von newem gütlich gegönnet, erlaubt, verliehen und gegeben. Wie Wür dann ihnen Hanßen Heyda und gedachten seinen Bruder Wenzel Hayda, sambt allen ihren iezig- und künfftigen ehelichen Leibs Erben und deroselben Erbens Erben, Mann- und weibs Personen, für und für zu wahren und rechten des heyl[igen] Röm[ischen] Reichs, auch anderer Ihrer Kay[serlicher] May[estät] Erb Königreich, Fürstenthümer und Landen Wappen- und Lehnsgenoßen leüthen, in crafft allerhöchstbesagter Ihrer Kay[serlicher] May[estät] uns allergnädigst ertheilten gewalts, machen, erheben, darzu würdigen und

Erb Hejdů z Lovčic

Hejdové, bojovníci proti Turkům, se však na Šumavu mohli dostat jen s přispěním dalších okolností. A jednou z nich byl jejich vztah k Bukovanským z Bukovan.

Někdy před rokem 1654 získali totiž od Jaroslava Jáchyma Koce z Dobrše, majitele panství Běšiny, hořákovský, tzv. Pachmanovský grunt Bohumil a Anna Salomena Bukovanská z Bukovan, rozená Czerninová z Chudenic.¹⁴ Posléze získala Anna Salomena

schöpfen (...). Zu noch mehrerer zeug- und gedächtnuß sein Hanßen Haydae, auch deßen Bruders Wenzels, auch deren VorÄltern, wolverhaltenen Tugendlichen Wandels gönnen, geben und erlauben Wür hiemit wißentlich und wolbedächtlich, das Sie beede Gebrüeder, auch ihre iezige und künfftige eheliche Leibs Erben und ganze Posterität Mann- und Weibsgeschlechts, sich mit dem zunamen von Lobczicz schreiben, nännen, tituliren und deßen sich, wan und wo Sie wollen, gebrauchen können und mögen. (...) Geben zu Prag in Unserm Hauß ob dem Hradschin (...), den Siebenden Januarii (...) im Sechzehen hundert Sieben und Vierzigsten Jahr.

¹³ August Sedláček popisuje znak podle „opisu v držení rodiny“ s následujícími odchylkami: příjemcem je Jiří Albrecht H., poddaný liblického panství propuštěný z poddanství roku 1639, paže je obrněná, jabloň vyrůstá z pahorku, lev v klenotu je rostoucí [Sedláček (1925) s. 431-432]; Siebmacher uvádí správně palatinátní udělení i jména příjemců, k jabloni přidává pahorek a lev je rostoucí [Meraviglia-Crivelli (1886), s. 9, tab. 8]. Viz obrazová příloha.

¹⁴ Tato Anna Salomena Czerninová, Bukovanská je patrně totožná s manželkou Václava Bukovanského z Bukovan, viz níže. **Bukovanští z Bukovan** je jméno staročeské vladcké rodiny. Erbem rodu byl štít křížem rozdělený na čtyři pole, v prvním a čtvrtém poli byla stříbrná konvice, ostatní pole byla stříbrná, klenotem byla stříbrná konvice s kytkou (chocholem). Konvici se říkalo pinta. Odtud bylo také jejich příjmení Pinta z Bukovan. Jejich předkové nosící na štítu konvici sídlili v Obděnicích, Mirovicích, Skvořeticích a jiných sídlech. Z rodu vladků Obděnských pocházeli bratři Bohuslav, Oldřich a Sigmund Bukovanští Pintové z Bukovan, připomínání už roku 1414. O jejich synech nic není známo. Uváděna je jen Kateřina z Kotouně, vdova po Sigmundovi. Zemřela před rokem 1476. V roce 1481 koupil Jindřich Bukovanský Pinta z Bukovan obec Životice. Jan Bukovanský Pinta z Bukovan (1534–1571) držel kromě Bukovan Životice, Újezdec, Kraštice a Kraštičky a přikoupil roku 1547 Zbynice. Jeho manželkou byla Lidmila Nebílovská z Drahobuze. Jeho syn Přibík držel Zbynice za otcova hospodaření a v roce 1581 přikoupil Kozárovce, o tři roky později Nestrásovice, za další dva roky Těchnický Újezd. Se svojí manželkou Justýnou Vamberskou z Rohatce zplodil třináct dětí. Nejříve se mu narodil syn Jindřich, jenž byl pokřtěn na Zbynicích a kmotrem mu byl Blažej Angelik, měšťan z Březnice. Ten se vyznamenal jako práč, ale také jako hrdinský voják. Roku 1596 padl u Jagru v bitvě s Turky. Přibíka, který roku 1601 zemřel, přežilo šest synů a dcery. Nejznámější je Johanka, manželka Viléma Chanovského z Dlouhévsí a Regina - manželka Václava staršího Vratislava z Mitrovic. Jan, nejstarší Přibíkův syn, jenž ho přežil, dostal při bratrském dělení roku 1601 část Bukovan, přikoupil roku 1604 část Lešetic, a skrze svou manželku Elišku Smrčkovou z Mnichu (ovdovělou roku 1609 a zemřelou roku 1628) byl ve spoludržení statku Krašovic. Roku 1610 byl komisařem při obraně českých stavů a ke sklonku svého života byl místopisařem. Nemajíc dětí, odkázal Bukovany, Zahrádku, Řeteč své manželce a zemřel roku 1619. Jeho bratr Adam koupil roku 1609 statek Suchomasty a roku 1620 ves Radouš, což mu bylo oboje roku 1622 zabráno. Žil ještě roku 1624. Jaroslav, třetí bratr, dostal Řeteč, kterou pak přepustil Janovi, a koupil roku 1616 Žihobeč. Roku 1622 byl odsouzen kvůli podpoře stavovského povstání a byl mu zabaven majetek. Čtvrtý bratr Zikmund se po roce 1616 nepřipomíná. Pátý bratr Václav byl roku 1622 osvobozen od pokuty za účast v povstání a po smrti Elišky Bukovanské Pintové z Bukovan se uchýlil do Bukovan. Byl c. k. radou a zemřel roku 1632. Jeho manželka Aléna (těž Anna) Šaloména Černinová z Chudenic dědila Bukovanský statek, neboť šestý bratr Jan zemřel ještě před Václavem a nebylo tudíž mužského potomka z Přibíkovy pošlosti, který by byl Bukovany dědil. Václav měl dceru Maxmiliánu Alžbětu, jejím manželem byl Jiří Václav Černín z Chudenic, zemřel roku 1687. Další dcera se jmenovala Anna Lidmila, která zdědila roku 1644 statek Chlumín a ten odkázala svému manželovi Kašparu Zdeňkovi Kaplíři ze Sulevic. Ten zemřel v roce 1646. Z jiné zchudlé linie pocházel Václav, který zemřel roku 1548 a jeho synové Havel a Jiří. jejich potomci byli bezpochyby Bukovanští Pintové z Bukovan pozdější, jako Jaroslav Ignác (1677), Maxmilián (1678), František Václav (1721) a bratři František Karel a Jan Antonín (1764). František Karel držel statek Horní Těšov, který po něm převzali roku 1799 jeho děti Jan Jáchym, Antonie a Inocencie, ale roku 1801 jej prodali. O jejich potomstvu není známo nic.

v roce 1655 i vedle ležící dvůr tzv. Peltovský /dnes žádný z gruntů nemůžeme identifikovat, patrně byly na katastru hořákovského panského dvora/. Peltovský grunt dle darovací listiny Jaroslava Jáchyma Koce z Dobrše dostal původně od běšinského pána jeho vojenský druh, jistý Kristián Rosa. Ten ho však hned prodal právě Anně Saloméře Bukovanské.¹⁵ V obou případech šlo patrně o tzv. „svedené“ grunty, tedy pozemky původně rustikální, poddanské, které byly ale z různých důvodů opuštěné a převzaté vrchností, Koci z Dobrše. Vzhledem k tomu, že byla Anna Salomena Bukovanská v příbuzenském vztahu k Hejdům, vše později přešlo právě na ně. Příbuznost mezi Bukovanskými a Hejdy z Lovčic jasně dokazují i matriční záznamy. V nejstarší dochované matrice běšinské je záznam z roku 1692 o narození dcery Františka Hejdy z Lovčic a jeho manželky Františky Pintovny Bukovanské z Bukovan a na Hořákově (to byla pravděpodobně dcera Anny Saloméry). Možná právě legáty Jaroslava Jáchyma Koce z Dobrše z poloviny 17. století způsobily zvláštní rozdvojenou hořákovskou majetkoprávní situaci, kdy samostatný statek (tvrz) patřil jednomu majiteli, zatímco okolní vesnické dvory byly v poddanství k jinému panství (Podolí, pak Kolinec a nakonec Týnec).

¹⁵ **Opis kšaftovní listiny Jaroslava Jáchyma z Dobrše ve prospěch Anny Salomeny Bukovanské z Bukovan. Kniha kontraktů Hořákov.**

My, Jeho Milosti Císařské rychtář, purkmistr a rada královského města Klatov, jsouce s náležitou poctivostí žádání od urozené paní Anny Salomeny Bukovanské rozené Czerninky z Chudenic a v Hořákově, tímto listem obecně především a zvláště tu, kdež by /kdy/koliv toho potřeba nastala, vysvědčujeme, že následující list v řeči německé na jisté dva dvory a grunty ji svědčící se svým pravým celým a neporušeným originálem, kterýž jsme očitě viděli a četli i také sekret a písmo ruky vlastní někdy Jeho Milosti pana pana Jaroslava hraběte z Dobrše (titul) (vzácné paměti nám hrabě dobře známé jest) se ve všem od slova k slovu, zcela a zouplna srovnává jmenovitě:

Ich Jaroslau Joachim des Heiligen Römischen Reichs Graf von Dobrsch, Herr zu Bieschin, Kolinetz, und Nemilkaw, der Röm. Kaiserlichen Majestät Hofrat und Cammerer, Rechtsbeisitzer im Königreich Böhmen, bekenne kraft dieses Briefs, für mich und meine Erben, wann und was von nöthen sein möchte, nach deme ich weilandt **meinem lieben getreuen Christian Rosa Feldtromppeter**, seiner mir treu geleisten Dienst halber **einen Bauernhof in meinem Dorf Horzakow, Peltowsky gennant**, sambt aller Zugehör frei ohne Scharwerk und Zinsen, auch aller Contributionen Bewschwernäss, erblichen geschenkt, und er solchen eine Zeit posediret, hernach aber denselben, der wohledler geborener **Frau Anna Salomena Bukowanskin geborener Czernin von Chudenitz um bahre Ausszahlung verkauft hat**, dass ich nicht allein mit solchem ihren Kauf wohl zufrieden bin, sondern gemelter Frauen Bukowanskin samt ihren Erben wegen ihrer, und ihres Herren Ehegemahls, bequemerer Wohnung und Unterhalt, nach **darzu einen anderen neben diesem liegenden Bauernhof, Namens Pahmanowsky (welchen ich zu vor eine Zeit ihren Herren, dem Herren Bohuslaw Bukowansky (titul) in Bestandt gelassen)**, sambt darzu allen und jeden Zugehör, auch ohne alle Roboten, Zinsen, Scharwercken, und Kriegseinquartierung, und besonders ohne Zahlung von den beiden Höfen, jetzt und ins Künftigen aller königlicher Landsteueraufgaben, Kriegs und anderer Contribution (welche ich samt meinen Erben und künftigen Possessoren, der Herrschaft Bieschin, selbster auf mich nehmen, und in allenfalls vorstehen sollen). Wohlbedächtlich erblichen geben, abtreten und völlig schänken thue, also und der gestalt, das sie samt ihren Erben und nachkommenden, diese beide Höfe, Gründte und Boden zusammen (wie sie es auch albereit wirklichen possedirt) mir der Gemeinfeldern, Äckern, Obstgarten, Wiessen, Hölzern und Streuchern, samt dem oberhalb liegenden Gestreich oder Paseka, auch in dem Wiessen einen Stück Forellebachl, und zwey kleinen Teuchl, und sonsten aller Gerechtigkeit, ohne aller Menscheneintrag und Hinderung besitzen, und als Ihr Eigenthumgenüssen solle und möge jetzt und zukünftigen Zeiten. Jedoch mit diesem gewaltigen Vorbehalt wann gedachte Frau Bukowanskin, aber die Ihrigen abgenannte Hof, Grundt und Boden so sei wenn es wolle ins künftig wieder verkaufen wollten, so sind sie schuldig, vor allen andern, der Obrigkeit der Herrschaft Bieschin, ein Viertljahr zuvor solches ankündigen, und daher solle gemelte Obrigkeit zu Bieschin, mit der bahrer und biliger Bezahlung). (Was und wieviel, wie auch des Gebaus und besserungs halber, dies alles damals Wert zu sein, von ehrlichen unpartaischen dar zu beiderseits erwählten, Personen erkannt würdt) zu kaufen, vor Anderen den Vorgrif haben, dessen zu urkundt habe ich diessen Brief mit meinem Gräffl(ichen) Insiegel und eigener Handunterschrift bekräftiget, so geschehen Bieschin den 23. Marti 1655. Jaroslav Graf von Kocz.

Čemuž tak a nejinak jest na potvrzení toho jsme k tomuto vidimus pečet naši větší městskou vědomě přitisknouti dali. Jenž se stalo v Městě Klatovech, v středu po památce svatého Lukáše Evangelisty Páně Léta šestnáctistého šedesátého prvního. Concordat cum originali in Authentico producto. J. W. Weywoda.

Hořákovský svobodný zemskodeskový dvůr tak byl samostatným statkem, v rukou potomků Hejdů z Lovčic. Rok 1647 (rok nobilitace Hejdů) je v pozdějších dokumentech týkajících se Hořákova, dokonce i v matričních údajích, zmiňován jako datum, kdy měli do svých rukou dostat samostatný svobodný dvůr právě Hejdové z Lovčic. Žádný přímý důkaz pro to však není. Spíše se zdá, že Hejdové v Hořákově vlastnili jen nějaký dvůr a později se sňatky domohli zbytku. Na základě všech výše uvedených údajů, je možno spekulovat, že Hejdové z Lovčic se v Hořákově (na staré tvrzi) usadili skutečně již okolo roku 1647, že Bukovanští z Bukovan získali do roku 1655 v téže vsi dva bývalé selské grunty od Koců z Dobrše (Pachmanovský a Peltovský) a že ke spojení těchto majetků a vytvoření samostatného zemskodeskového dvora došlo někdy vzápětí, v druhé polovině 17. století.

Hejdové a jejich potomci pak svobodný hořákovský dvůr drželi další dvě století. Nejříve to byl **František Hejda z Lovčic** (zemřel 11. 12. 1708), po něm **Maxmilián Hejda** (1689- 24. 3. 1757, pohřben v běšinském kostele), dlouho pak statek vlastnil jeho syn **Václav H.** (1722 – 5. 2. 1809, pohřben u sv. Bartoloměje nad Běšinami) a následně **Josef Jáchym H.** (31. 12. 1762 – 1821) a další syn **Josef Hejda** (2. 6. 1814 - ?).

Velmi aktivní ve správě hořákovského statku byl především Václav Hejda. Někdy v první polovině 18. století pozval na svůj majetek dvě židovské rodiny a nechal patrně postavit i vrchnostenské chalupy č. 1 - 4 (č. 2 sloužila později jako obecní pastouška). Ke konci 18. století se Václav Hejda z Lovčic této části svého majetku začal zbavovat. Jako první prodal 16. října 1780 svému poddanému Maxmiliánu Šimkovi vrchnostenskou chalupu čp. 3 za 50 zlatých bez polí a luk. Podle znění kupní smlouvy se Šimek měl chovat poctivě, nesměl nikoho podezřelého ve své chalupě přechovávat. A kdyby se poctivě nechoval, on či jeho potomci měl/i dostat své peníze nazpátek a chalupu vrátit. Kromě toho byl povinen 6 dnů ročně robotovat (3 dny na žně, 3 dny na sena) a mimo tento závazek ještě platit 2 zlaté ročně on i jeho potomci.

Za více než osmnáct let, 16. ledna 1798, prodal Václav Hejda z Lovčic svému poddanému Františkovi Královi vrchnostenskou chalupu č. 1 za 115 zlatých. Tuto sumu František Král složil hotově. Kromě toho byl povinen ročně platit 4 zlaté (2 na sv. Jiří, 2 na sv. Havla) k rukám vrchnosti a povinně robotovat 6 dnů a být připraven i jindy přijít pomáhat za úplatu. Co nejpřísněji se mu zakazovalo držet na této chalupě podezřelé lidi.

Jen čtyři dny poté, 20. ledna 1798, Václav Hejda z Lovčic prodal poslední vrchnostenskou chalupu čp. 4 Josefu Tůmovi za 115 zlatých. Tůma hned složil 90 zlatých, ostatních 25 zlatých měl zaplatiti do sv. Havla roku 1800. Každoročně měl ještě platit 4 zlaté vrchnosti (po 2 zl o sv. Jiří a sv. Havlu). Šest dnů roboty ročně, přijít pracovat na výzvu, kdykoliv vrchnost poručí. Případný prodej této chalupy musel Josef Tůma nahlásit vrchnosti, a pokud: „by se kupec takovej vrchnosti nelíbil, tehdy takovej prodej žádnou platnost nemá...“. Nesměl přechovávat žádné podezřelé lidi atd.

Ještě někdy před tím usadil Hejda na svém malém panství židovské rodiny. Máme o nich údaje až z roku 1793.¹⁶ Zabývaly se výrobou potaše a také výrobou pálenky pro hostinec.

Václav Hejda z Lovčic (1722 - 1809) odkázal v roce 1798 hořákovský dvůr synu Josefovi. Statek měl v té době hodnotu 4000 zlatých. **Josef Jáchym Hejda z Lovčic** (1762-1821) se zato zavázal do konce života živit svého otce Václava, tetu Barboru (sestru otce Václava, nar. 1730), odpřísáhl starat se o svého bratra Maxmiliána (nar. 1760), který byl mentálně postižený („ein blödsinniger Mensch“), až do konce jeho života ho „držet při sobě“ a po jeho smrti převzít jeho podíl. Po smrti všech jmenovaných (zkrátka či zadlouho) se měl stát jediným majitelem dvora Hořákov. Také se měl starat o svou sestru Helenu (nar. 1758) a držet jí při sobě, dokud se neosamostatní.

Josef Hejda z Lovčic měl dvě nemanželské děti s Annou Tomanovou z Brtí (nar. 1784 v Brtí), které po sňatku s ní v roce 1814 uznal za své (byla to dcera Barbora / 1811/, syn Josef /1814/, po sňatku se jim ještě narodili Rudolf /1816/ a Inocencie / 1819/).

Josef Hejda z Lovčic učinil také poslední výrazný krok v hospodaření statku za panství Hejdů. V roce 1818 nechal zřídit na svém vlastním pozemku, přímo u zemské silnice zájezdni hostinec „Na kobyle“ /Auf Stutten/.¹⁷ Bylo to dobré místo pro formany, kteří vozili své zboží z šumavských plání do Klatov a zpět. Povolení krajského úřadu ke zřízení „šenku“ u tehdy nové říšské silnice bylo uděleno 27. 6. 1818. Již 15. srpna téhož roku Josef Hejda toto právo prodal za 500 zlatých jakémusi Johannu Karlovi, když s ním uzavřel smlouvu o vystavění hostince a jeho dalším provozování. Johann Karl měl na vrchnostenském Hejdově pozemku o rozloze 333 čtverečních sáhů¹⁸ zbudovat podle schváleného plánu nový dům, hostinec čp. 13, měl právo držet dvě krávy (za jejich krmení vrchnostenským senem měl platit 4 zlatého ročně) a brát pivo odkud se mu zachce (ovšem do té doby než vrchnost znovu nezřídí svůj pivovar).¹⁹ Za to měl ročně platit na pozemkové 12 zlatých a na pivní dani 50 zlatých ročně v půlročních splátkách k rukám vrchnostenské pokladny. Johann Karl měl navíc povinnost odebírat pálenku výhradně z hořákovské vrchnostenské palírny (tu provozovala židovská rodina Jakuba Löfflera) a nesměl u hospody chovat „ani vepřový ani drůbeží dobytek“. Vrchnost si také vyhrazovala nahlížet do jakýchkoliv smluv, jež měly doprovázet případné majetkové změny v souvislosti s tímto hostincem a také veškeré náklady s tím spojené měly jít na vrub budoucího majitele a ne vrchnosti.

¹⁶ Soupis židovských rodin v Čechách, Klatovský kraj, NA ČR. Šlo o rodinu Jakuba Löfflera a rodinu Markuse Fialy: „... Jakob Leßler, zweitgeborener, 29, gehört in Schutz nach Bernartitzl, Klattauer Kreis, in obrigkeitlicher Chaluppe in Zins und als Flusssieder, Eheweib Barbara 30 J., Kinder: Andreas, 3 J., Sara 2 J. (Jakob Löffler, druhorozený, 29 let, patří jako žid pod ochranou do Bernartic, Klatovský kraj, žije ve vrchnostenské chalupě v pronájmu a živí se výrobou potaše, manželka Barbara, 30 let, děti: Andreas 3 roky, Sára, 2 roky); Markus Fiala, drittgeborener, 36 J., geh. i. S. nach. Mlasow, Prachiner Kreis, in obrigk. Chaluppe in Zins als Flusssieder; Eheweib Maria, 38 J., Kinder: Bernard, erstgeborener 7, Joseph, Zweitgeborener 5, Ludmilla 8, Anna 2 (Markus Fiala, třetirozený, 36 let, patří do Mlázova, Prácheňský kraj, bydlí v nájmu ve vrchnostenské chalupě, živí se výrobou potaše, manželka Marie 38 let, děti: Bernard, prvorozený syn, 7 let, Joseph, druhorozený, 5 let, dcera Ludmila 5 let, Anna 2 roky) ...“.

¹⁷ Z jednoho zápisu hořákovské knihy kontraktů se zdá, že hostinec měl také název „Zum Hirschen“, tedy „U jelena“, posléze se ale vžilo pojmenování „Na kobyle“, „Na kobylách“ („An Stute/n“), z toho vznikla „Štouděň“, „Na Štoudni“.

¹⁸ Sáh (Klafter) – vídeňský sáh byl tehdy přibližně 1,8 m. Šlo tedy o pozemek rozlohy přibližně 625 metrů čtverečních.

¹⁹ Z toho je jasně vidět, že Hejdové měli ambici zřídit i v Hořákově vlastní pivovar po vzoru některých okolních obcí.

Necelého půl roku poté, 1. ledna 1819, prodal se souhlasem hořákovské vrchnosti Johann Karl již vystavěnou hospodu Michaelu Koppovi²⁰ za 2350 zlatých a to se všemi povinnostmi a právy vyplývajícími z první smlouvy.²¹

Hejdové prodali 15. ledna 1845 svůj svobodný zemskodeskový dvůr **Dr. Josefu Lumbemu** (profesoru University Karlovy, pozdějšímu majiteli malonického statku²²) za 12.000 zlatých konvenční měny. Dvůr patrně prodaly děti Josefa Hejdy z Lovčic, protože to bylo lepší řešení, než malý majetek dělit.

INCLUDEPICTURE

"http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/05/Josef_Tadeas_Lumbe_von_Malonitz.jpg/312px-Josef_Tadeas_Lumbe_von_Malonitz.jpg" *

MERGEFORMATINET

Josef Lumbe

Kordíkové

Již 6. prosince 1845 prodal Josef Lumbe hořákovský dvůr **Petru Kordíkovi** (majiteli Čachrova) za stejnou sumu, tj. 12.000 zl. Sám Petr Kordík a jeho rodina držel Hořákov dalších 40 let. Za jeho doby došlo k velké proměně statku i celé vesnice. Po zavedení obecního zřízení v roce 1850 a nového systému okresní a soudní správy v roce 1855 se Hořákov stal součástí čachrovské obce, s níž pak sdílel osud celých sto let.

Peter Kordik, majitel statků Čachrov, Březí a svobodného dvora Hořákov, Urbanek/Kriehuber 1854 (soukromá sbírka)

To vyhovovalo i majiteli čachrovského a březského statku Kordíkovi. Ten systematicky zvětšoval svůj majetek

²⁰ Michael Kopp (1786 – zemř. v Hořákově 1856) byl stejně jako Johann Karl německého původu, všechny smlouvy, které uzavíral, byly sepsány německy a jím také německy podepsány. Rodina Koppů zůstala v Hořákově přes sto let, později se deklarovali jako Češi.

²¹ V hostinci byly tehdy 3 velké stoly, 6 lavic s opěradly, 20 skleněných půlčků s uchy a dokonce jedny nástěnné hodiny!

²² **Josef Tadeáš Lumbe, šlechtic z Malonic** (26. únor 1801 [Praha](#) – 1. červen 1879 Malonice) byl český profesor přírodních věd, přednášející na *Českém stavovském polytechnickém ústavu* polní hospodářství. Zároveň byl v letech 1848-64 i jeho ředitelem. Po dokončení filosofických studií se roku 1824 stal adjunktem na fyziko-matematické stolice na Univerzitě Karlově. V letech 1826-34 byl vychovatelem u sv. pána Lexy z Aehrenthalu - v souvislosti s návštěvami statku [Doksany](#), patřícího jeho zaměstnavateli, se Lumbe začal zabývat problematikou hospodářství do té míry, že byl v roce 1832 jmenován řádným profesorem hospodářství na pražské polytechnice. Po mnoho let byl také presidentem [Vlastenecké hospodářské společnosti](#). Roku 1867 byl za zásluhy a rozvoj průmyslu a zemědělství v Čechách povýšen do šlechtického stavu s přídomkem „z Malonic“. Od roku 1846 vlastnil zámek v [Malonicích na Klatovsku](#). V majetku dědiců zámek zůstal až do roku 1945, do 1. světové války zde také provozovali pivovar. Poslední majitelkou byla Marie Lumbe z Malonic.

nákupy různých nemovitostí. Jeho velkorysé, možná až příliš ambiciózní plány ho však finančně zruinovaly. Kordík se totiž snažil vybudovat okolo plánované trasy železnice na Železnou Rudu své malé podnikatelské impérium. Klíčovou pozici v tom měl mít Čachrov, ale vedle nestálo ani Březí, ani Hořákov.

Schlossteich in Bieschin / Zámecký rybník v Běšinech 1852, J(ohann) Urbanek (soukromá sbírka)

V 50. a 60. letech 19. století Kordík investoval velké peníze do přestavby čachrovského zámku, tvrze v Březí, hořákovského statku (výše zmíněné změny²³) a nej-různějších dalších aktivit (např. vápenek) značné sumy. Musel si proto půjčovat stále větší peníze, do zástavy pak dával svůj nemovitý majetek. Nakonec 8. dubna 1872 postoupil Petr Kordík své manželce **Alžbětě Kordíkové**, (roz. Fürtsch z Koutu na Šumavě) hořákovský dvůr v hodnotě 12.600 zl. Šlo patrně o pokus vyvázat se z přímé odpovědnosti k některým finančním závazkům. Ještě 1. srpna 1873 přikoupila Alžběta Kordíková ke statku Hořákov tzv. Javoří Horu (z katastru obce Brtí) od hohenzollernské správy v Bystřici.²⁴ Šlo o lesní pozemek o velikosti téměř 34 jiter. Kordíkovský majetek se však dostával do stále větších potíží, úměrně k tomu, jak ztroskotávaly Kordíkovy velkolepé plány okolo neuskutečněné železnice přes Čachrov na Železnou Rudu.

Ještě v roce 1874 se vyměřovala možná trať železnice směrem Běšiny, Hořákov, Spolka, Rejsko, přes údolí nad Úloh, k Podolí a dále. Ani toto řešení tratě - bezprostředně se blížící Hořákovu – se nakonec neuskutečnilo a Kordík skončil s prázdnou. Jeho problémy vyvrcholily v roce 1884 exekucí na celý majetek rodiny.²⁵

V čachrovské farní kronice doslova tehdejší farář Matějčík píše: „Rok 1885 byl pro zdejšího statkáře pana Petra Kordíka velmi osudný. Nikoli lehkomyšlností,

²³ Petr Kordík mj. v roce 1855 odkoupil od Michaela Koppa hostinec Na Štoudni. Kopp se po 35 letech držení zájezdního hostince této své živnosti vzdal za 2240 zlatých a právo zde dožít se svou manželkou Margarethou.

²⁴ Topog. č. 656, parc. 805, 806. Tento majetek byl intabulován 26. 12. 1874 a stal se součástí hořákovského katastru.

²⁵ Bylo to kvůli pohledávce MUDr. Eugena Sartoriho ve výši 50.000 zl. (tato pohledávka byla vložena do pozemkových knih už v roce 1880) a dalších věřitelů, včetně např. běšinské školní rady.

marnivosti, nýbrž nešťastným obmyslem na větší zisky, nerozvážnými stavbami, rozmnožováním a přikupováním menších hospodářství, ku kterému účelu si peníze na vysoké úroky od židů vypůjčil, přišel o všechny své statky a o svůj majetek: během ½ roku se jeden statek po druhém, jedno hospodářství po druhém v exekuční dražbě prodalo, nejprve byl prodán Dražský mlýn u Beňov, který koupil při 3. dražbě pod cenou bývalý sládek klatovský jménem Boubal (Boubek?). Pak se prodal při 3. exekuční dražbě statek Chlístov, který koupil František, syn pana Petra Kordíka za 39.000 zlatých a v kratičkém čase jej pak prodal apatikáři z Klatov panu Slotykánu (?) vydělav 4000 zlatých. Pak se prodala v 3. exekuční dražbě Svinná za 128.000 zlatých, kterou koupil vojenský vrchní lékař ve výslužbě z Prahy jménem Sartoty či Sutory maje na svém pojištěných 50.000 zlatých. Nechtěje s požadavkem svým propadnouti, licitoval, až byl krytý, a proto koupil Svinou s vápenným lomem příliš drazé a utrpěl znamenitou ztrátu na svém požadavku. Pak se prodal Čachrov v létě 1885 v třetí exekuční dražbě a syn pána Petra pán František Kordík podporován od některých příznivců a přátel shledav potřebné koupil statek Čachrov za 110.000 zlatých, z čehož měli v neštěstí a nouzi postavení páni rodiče nevyslovitelnou radost, že mohou opět ve svém bývalém majetku zůstat. Při tomto prodeji Čachrova propadlo však mnoho věřitelů. Podle rozpočtu propadlo přes 80.000 zlatých. Ze židovských věřitelů propadl jen jeden s nepatrnou částkou, ostatní byli křesťané méně zámožní, pak někteří příbuzní Kordíkův – berní úřad – pojišťovna Triestská – městská spořitelna v Mostě (Brüx) a jiných více. **V kratičkém čase po prodeji Čachrova prodal se při třetí exekuční dražbě statek Hořákov, který koupil zeť pána Petra Kordíka – Generalmajor dělostřelectva pán Peter Zipperer z Enggenthalu přebýváje toho času v Pressburgu v Uhřích za 36.000 zlatých pro svou paní manželku Marii, rozenou Kordíkovou, aby měla jedenkrát své vlastní vdovské sídlo.** V měsíci červenci 1885 prodal se při třetí exekuční dražbě dvůr Köpplen (Keply) za 15.000 zlatých, pak Svinský dvůr a jedno menší hospodářství... Byl to tedy rok osudný, bolestný. Komu by se nejvíce za vinu klásti mělo, že tyto veškeré statky na mizinu přišly, na jejichžto zlepšení v každém ohledu pan Peter Kordík mnoho, ba velmi mnoho peněz vynaložil, musí prozatím zůstat tajemstvím, a jen toliko se osměluji psáti: Při vši bývalé slávě a zdánlivém štěstí, scházelo požehnání Boží!²⁶

Hořákovští, čachrovští a další obyvatelé zdejšího údolí zažívali na konci století ještě jednu velkou slávu, když se 22. dubna 1891 konala po téměř 30 letech v čachrovské farnosti biskupská vizitace. Českobudějovický biskup Martin Josef Říha po návštěvě běšinské farnosti odjel do Čachrova, kde se za velké slávy, mší, biřmování, přehlídky hasičů, školních dětí, návštěv kostela, hřbitova, kampeličky a lampionovém průvodu setkal i se statkáři z okolí – Václavem Kordíkem z Březí, Františkem Kordíkem z Čachrova, Augustinem Kordíkem z Hořákova. Byla to už ale labutí píseň kordíkovského století v Čachrově a více jak 60 let v Hořákově. V červnu 1891 byl prodán, jak již výše zmíněno, ve veřejné dražbě velkostatek Čachrov za 80.000 zlatých spořitelně v Mostu. A důstojný pán, František Blahovec, pokračovatel kroniky čachrovské mohl napsat: „Rodina Kordíků, která zrovna sto let Čachrov měla, byla velmi upřímná spořádaná, pohostinná, ke konci tísnil ji tlak finanční, kterýž omlouvá ji od mnohých věcí, které ve zlém jim byly vytýkány. Nyní jsou ve Vídni. Velmi dobře jsem vycházel s ctěnou rodinou tou, byl jsem vždy mile vítán, ač Němci byli, ale velmi spravedliví a snášenliví k národnosti české, to byli vzorem.“ **„Téhož roku 1891 prodala Excellence paní Marie**

²⁶ Farní kronika čachrovská, s. 113, zápis z 30. ledna 1886.

Zippererová roztomilý stateček Hořákov panu Bedřichu Brabkovi, muži upřímně katolickému, jehož rodina jest vzornou!“.

Zippererové, Brábkové

Dvůr Hořákov byl nakonec v dražbě dne 30. dubna 1885 získán manželi **Petrem a Marií Zippererovými z Enggenthalu**. Bohužel zatím o nich, ani dalších majitelích, manželích **Brábkových**, příliš nevíme.²⁷ Brabek o hořákovský statek pečoval a je ze sporých zmínek zřejmé, snažil se i ve zdejších společenských podmínkách aktivně pracovat. Na svém záměčku hostil i významnější osobnosti. Např. 2. a 3. Června 1894 houslového virtuosa Václava Koptu, který přijel do Hořákova ze svého statečku v Podmoklech u Sušice.

Z Čachrova. Dne 3. t. m. pořádán byl u nás dříve již ohlášený koncert ochotou p. prof. Václava Koptu, u-
znaného virtuosa na housle, za doprovodu p. Em. Ráčka,
osvědčeného pianisty z Klatov. K uvítání obou těchto
pánů vyjeli pořadatelé, důst. p. farář Fr. Blahovec, učitelé
pp. Vojt. Piňha, Fr. Havel, Václ. Brůha a techn. sládek
p. Jul. Živný, již v sobotu k večeru na 4 kočárech do
Běšin na nádraží. Avšak p. Ráček již odpoledním vlakem
do Běšin přijel a pěšky do Čachrova se dostavil. Pan
prof. Kopta pak po svém příjezdu byl hostem až do dru-
hého dne na statku p. Brábka v Hořákově. Před kon-
certem přijel p. prof. do Čachrova, kdež uvítán pořá-
datelstvem, shorem hasičským a družičkami, z nichž jedna
podavši mu skvostnou kytici, prostými a srdečnými slovy
jej pozdravila. Ač počasí bylo velmi nejisté a deštivé,
přijeli přece vzácní a milí nám hosté z Klatov, z Čer-
tovky, z Miletic, z Opálky, ze Strážova, z Běšin, z Ho-
řákova, ze Březi, z Pošingerhofu, ze Sviné, z Hlavňovic
a z Velhartic. Tak stal se Čachrov toho dne příjemným

dostaveníčkem přátelů hudebního umění. Ani jediný
z účastníků toho nelitoval, byť i dalekou cestu k nám
byl vykonal. Všichni odměnění jsme vzácným počínem
dávno již uznané virtuosity na housle p. prof. V. Koptu.
Jeť on v oboru svém nejpřednějším našim slávkem v Po-
sumavi. Jednotlivá čísla hrál v programu: „Air Varié“
od Vieuxtempsa, „Slovanské tance“ od Dvořáka, „Perpe-
tuo mobile“ od Riesa a na místě ohlášeného „Reje car-
dejuic“ od Faganiniho, kteréž pro nízkost sílu nemohl
hrát, přednesl solovou skladbu bez průvodu. Přednes
všech čísel svědčí nejen o zručné technice, nýbrž i o
správném vnitřním pojetí uměleckém, o hloubce citu i
vkusu vytrženém. A v průvodu na piano vedl také
p. prof. kam se má obrátiti, aby nebyl při umělecký
setren. Vyzadal si doprovod p. Em. Ráčka, osvědčeného
pianistu a učitele hudby z Klatov. Nejen mistrný průvod,
ale prociťená čísla solova p. Ráčkova rovněž hluboký dojem
na obecenstvo učinily. Aby i rozmanitost byla při kon-
certu, předneseny některé sbory zpěvné domácíu kvar-
tetem, většinou to učitelů, řízením p. Ráčka. Po vy-
čerpaní programu následovala volná zábava taneců, mezi
níž s dovezenou dramaticností přednesl p. Max. Čermák,
právnick z Klatov, některé solové výstupy, které a veselé
naladě obecenstvo rozjarovaly. Oba umělci p. prof. Kopta
i p. Ráček z ochoty u nás velmi ceněné koncertovali
zdarma a tudíž veskerý hmotný užitek koncertu šel
po unrazení nejužitejších výlon venován bude na stavbu
poutnické kaple sv. Anny u Čachrova, kteráž provede se
na oslavu 50letého výročí panování našeho císaře pána.

Zpráva o návštěvě Václava Koptu v Hořákově a jeho vystoupení na Čachrově. Šumavan, 3. 6. 1894 (archiv V. Zahradky)

Brábkovi také přispěli na výstavění kaple sv. Anny na vrchu Pavlově v roce 1895 a na její vybavení. V prosinci téhož roku koupili od mostecké spořitelny i statek Čachrov. 26. června 1896 se také Brabkovi spolu s mnoha farníky čachrovskými a běšinskými zúčastnili prvního organizovaného procesí a poutě ke kapli sv. Anny. Nicméně již v červenci 1897 získal tento hořákovský zemskodeskový statek za 53.000 zlatých **Josef František Czernin z Chudenic**, pocházející z vinořské větve rozvětveného a staroslavného rodu.²⁸

Czerninové z Chudenic

Josef Czernin patřil ve vinořské větvi svého rodu k té „chudé“ části, proto vzal rád za vděk státní službou a stal se zemským úředníkem a císařským dvorním radou. V době,

²⁷ Zippererovi byli příbuzensky spojeni s Kordíky. Peter Zipperer Edler von Enggenthal (2.4.1826 - 26.4.1889), generálmajor, od 1.11.1887 feldmaršál poručík ad. hon. v pensí, si vzal za manželku dceru Petra Kordíka, Marii Kordíkovou (nar. 15. 1. 1848). Šlo tedy v případě Hořákova o přátelské převzetí majetku v rámci rodiny. Bedřich Brabek (Brabeck) byl bývalý úředník na panství hraběte Lamberga v Nezamyslicích a technický inženýr. Majitelem statku Hořákov byl patrně jen několik let. V roce 1896 koupil od Mostecké banky velkostatek Čachrov (banka ho získala z konkursní podstaty kordíkovské) a v roce 1897 prodal Hořákov Josefu, hraběti Czerninovi.

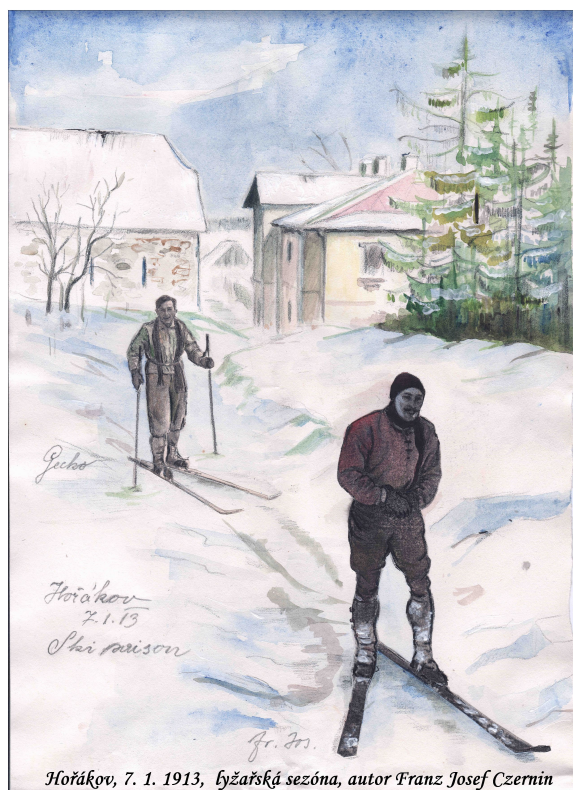
²⁸ (Praha 20.2.1842-Praha 27.1.1923); za manželku si vzal 18.1.1870 Marii, hraběnku Des Fours-Walderode zu Mont und Athienville (*Praha 25.6.1850, +Praha 22.5.1923).

kdy se blížil k důchodu, si dopřál luxus pořídit si vlastní statek. Nevíme, proč jeho volba padla právě na Hořákov. Mohlo v tom hrát roli nějaké doporučení od známých ze šlechtických rodin Klatovska, možná dokonce i sentiment, že tento dvůr kdysi patřil v 17. století Czerninům.

Erb Czerninů z Chudenic

Hořákovskému majetku se v každém případě velmi věnoval, byť bylo jeho stálé bydliště v Praze, v Ostruhové (Nerudově) ulici. Na Šumavě pobýval hlavně v jarních a letních měsících a někdy i kvůli podzimním a zimním honům. Patrně až za jeho doby byl dostavěn hořákovský zámek, který získal dvě nová malá křídla a vnitřní úpravy, jež umožňovaly pohodlný život majiteli i jeho hostům. Ti sem přicházeli za společenskou zábavou, lovem (Czernin upravil část svých pozemků jako malou oboru, navíc měl právo honitby v okolních katastrech), ale též sportem – v dolní části pozemku zřídil kurt pro tenis, jenž byl oblíbenou zábavou nejen jeho samého, ale i celé jeho rodiny, rádi také všichni lyžovali. Czerninova manželka, Marie, roz. Desfours založila na zámku pěknou knihovnu.

Lyžařská sezóna 1913 v Hořákově. Zdenko Schönborn, Franz Josef Czernin na lyžích nad zámkem.

Czerninova manželka Marie, rozená Desfours založila na zámku pěknou knihovnu. Czernin se svým statkem pyšnil, během přibližně třiceti let nechal vydat asi čtyři druhy pohlednic, na nichž je jeho hořákovský zámek vidět.²⁹

Hořákovští Czerninové se stýkali především s příbuznými, dalšími šlechtickými rody z okolí a okresní smetánkou. Do Hořákova za nimi přijížděli i přátelé až z Prahy a Vídně. Mezi všemi se ale vyjímal především lukavičtí Schönbornové. Hrabě Karl Franz Schönborn³⁰ a jeho děti, Terezie, Zdenko a Adalbert zajížděli do Hořákova pravidelně.

Adalbert Schönborn v roce 1895 a 1901, soukromá sbírka.

Adalbert (Vojtěch)³¹, jenž vystudoval, stejně jako jeho bratr Zdenko v Praze práva, se zasnoubil s Czerninovou dcerou Rosinou³². Dne 18. června 1907 se vzali v běšinském kostele. Odstěhovali se do Lince, kde začal v září téhož roku Vojtěch Schönborn svou dráhu úředníka v hornorakouské zemské správě. Narodily se jim zde obě děti, Josefína i Karel³³. Hrabě Adalbert Schönborn docela dobře postupoval ve své kariéře, již během 1. světové války se stal okresním komisařem v hornorakouském Welsu a nakonec, v roce 1921, okresním hejtmanem tamtéž. Do Hořákova zajížděli s manželkou patrně jen kvůli návštěvám rodičům. Stýkali se také s rodinou bratra Zdenka, který měl malý statek v nedalekém Chlumu u Hartmanic.

²⁹ Jde o litografickou pohlednici Běšin, na níž je hořákovský zámek jako jedna z hlavních pozoruhodností okolí + další 3 fotografické pohlednice (na jedné je pohled na Hořákov, fotografie je cca z roku 1900 /viz počátek této studie/; další ukazuje pohled na zámek a interiér hlavního salónu, cca z téže doby; další ukazuje zahradní frontu zámku, patrně z roku 1917/1918).

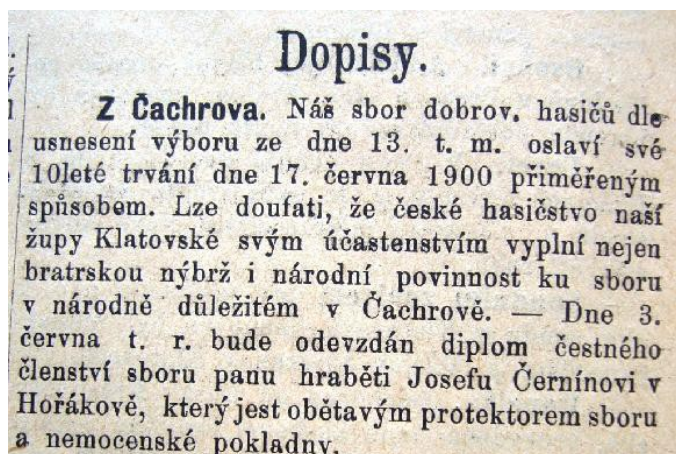
³⁰ Karl Franz, hrabě Schönborn-Wiesentheid (Praha, 10. 4. 1840 – 29. 5. 1908). Měl z prvního manželství s Johannou, princeznou z Lobkovic, šest dětí, z druhého, se Zdenkou, hraběnkou ze Sternbergu, další tři – Terezií (1878-1949), Zdenka (1879-1960) a Adalberta (Malesice 16.8.1881, + Klatovy 18.1.1946).

³¹ Adalbert Schönborn uměl plynule česky (kromě toho samozřejmě německy, také francouzsky a anglicky), stejně jako jeho dcera Josefína (Pepína) a často se podepisoval jako Vojtěch Schönborn. Jako voják nedosáhl žádné velké kariéry, po službě u 13. pluku dragounů byl nejdříve zařazen do zálohy zeměbrany jako poručík, ale i odsud byl vyřazen už v roce 1910 jako služby neschopný.

³² Rosina, hraběnka Czerninová z Chudenic, (Praha 14.10.1880, + 23. 9. 1926 Skočice u Vodňan).

³³ Maria Josefine Rosine Zdenka Aloisia, hraběnka Schönborn-Wiesentheid (1. 6. 1908 Linec – 10. 9. 1980 Villach); Maria Carl Zdenko Adalbert Markus, hrabě Schönborn-Wiesentheid (25. 4. 1910 Linec – 26. 7. 1991 Bad Reichenhall).

Hořákovští Czerninové, jako velmi zbožní lidé, se poměrně intenzivně zajímali o život běšinské i čachrovské farnosti, hraběnka Czerninová pravidelně obdarovávala oba kostely různými textiliemi, ornáty a finančními obnosy.³⁴ Hrabě Josef Czernin se svým vlivem postaral též o to, aby bylo schváleno a i ze státních prostředků financováno rozšíření běšinského kostela cca o 6 metrů, což se stalo v roce 1902. Byl aktivní při řešení místních problémů, podporoval hasiče i další spolky. Svědčí o tom i to, že se 17. 6. 1900 stal čestným členem sboru dobrovolných hasičů v Čachrově.

Výstřižek z deníku Šumavan o čestném členství hraběte Josefa Czernina v čachrovském sboru dobrovolných hasičů (archiv Václava Zahradky).

V roce 1923 zemřel pán na Hořákově, hrabě Josef Czernin a necelé čtyři měsíce po něm i jeho manželka, Marie. V dědickém řízení došlo mezi Rosinou a jejím bratrem Františkem Josefem³⁵ k dohodě, že celý hořákovský statek (desky zemské, vložka č. 591) převezme právě Rosina. Vojtěch Schönborn se proto nakonec rozhodl vzdát svého místa ve Welsu a jako rakouský občan se s rodinou usadil v Hořákově a začal zde hospodařit.

³⁴ Viz běšinská farní pamětní kniha, Státní okresní archiv v Klatovech. Např. zápis z roku 1898 : „... Paní hraběnka Czerninová i v tomto roce obmyslila kostel náš novými dary; věnovala oltářní plátno s krajkou, koupila pro oltář P. Marie Lourdské antependium a ze staré kasule bílé pořídila novou hedvábnou fialovou s bílým prostředkem, používše jen na tento prostředek vyšívání květů, které z prostředka bílé kasule vypárala a na novou přešila; vše ostatní je nové...“; z roku 1899: „... Paní hraběnka Czerninová na Hořákově sama zhotovila pro zdejší kostel novou bílou atlasovou kasuli, jejíž střed je zdoben křížky žlutým hedvábím vyšívánými. Pěkné této kasule ku přání šlechtné dárně poprvé užito bylo o zdejší pouti 2. července...“; další zápis z téhož roku 1899: „... Šlechtného příkladu matky své paní hraběnky Czernin z Hořákova následuje i dcera její komtesa Rosina; sama totiž zhotovila pěkný bílý pluviál tak vyšíváný jako jest kasule od paní hraběnky darovaná a věnovala jej kostelu našemu. Pan hrabě Josef Czernin, majitel statku Hořákova, postavil v měsíci srpnu t. t. veliký dřevěný kříž ve své zahradě s tělem Ukřižovaného z plechu zhotoveným; kříž viděti jest velmi dobře z oken zámku a to neučinil pan hrabě věru při své známé zbožnosti bez příčiny...“; rok 1900 : „... k vánočním svátkům zaslala paní hraběnka Marie Czernin z Prahy nový koberec na stupně hlavního oltáře; bylo ho třeba, neb červené sukno, které o velký svátcích na stupně oltářní se prostíralo, bylo již uprostřed prošlapáno...“; rok 1900: „dne 15. července 1900 konala se v Klatovech oslava konce století... konán manifestační průvod farností... zúčastnila se celá rodina pana hr. Czernina z Hořákova...“; „... o nápravu oltáře P. Marie Lourdské... se postarala paní hr. Marie Czernin se svým synem právníkem Františkem, hr. Czerninem. Látku s oltáře šňali a sami celý oltář bíle natřeli, pozlacené ozdoby vyčistili a oltář do náležitého pořádku přivedli...“; „... k vánocům zaslala paní hr. Marie Czernin z Prahy nové jesličky s Jezulátkem, prosíc, by se u jeslíček těch postavených na oltáři P. Marie Lourdské konala pobožnost „sv. cesty Betlémské“, jako se koná v chrámě redemptoristů u sv. Kajetána v Praze.“; rok 1901 „... Pěkný dar našemu kostelu přivezla po zimním pobytu z Prahy komtesa Rosina Czernin, totiž novou kasuli barvy červené. Kasule má střed květnaté hedbávím a vlnou vyšíváný, postranní pak části hedvábné, lyonskými žlutými portami lemované... kasule dle přání šlechtné dárně poprvé upotřebeno o svatodušním Božím Hodě...“; z roku 1907 : „... Krásného daru dostalo se kostelu od Rosiny, komtesy Czerninové, nového totiž ručně vyšívaneho koberce na hlavní oltář, na němž spolupracovala Terezie komtesa Schönbornová z Lukavice. Dle přání vysokorodé dárně bylo koberce toho použito poprvé při její svatbě s Vojtěchem hrabětem Schönbornem dne 18. června t. r. ...“.

³⁵

František Josef Theodor Ottokar Maria, *Praha 24.5.1878, + Londýn 17.10.1963.

Dědické řízení po Josefu Czerninovi a jeho manželce Marii nebylo ještě definitivně ukončeno, když se ve Skočicích u Vodňan zabila v autě jejich dcera Rosina Schönbornová a v dalším dědickém řízení hořákovský statek jako celek přešel na jejího manžela Adalberta Schönborna. Zachovalý pozůstalostní spis dává poměrně unikátní vhled do majetkových poměrů majitelů hořákovského statku v polovině 20. let minulého století.³⁶

Dědice po Josefu Czerninovi zastupoval JUDr. Václav Schedlbauer z Prahy II, který se později staral i o pozůstalost po Marii Czerninové. Franz Josef Czernin (20. 2. 1842) zemřel 27. 1. 1923 v Nerudově ulici 18, v Praze, na Malé Straně. Bylo mu 80 let. Pohřben byl na Olšanech, o pohřeb se postaral známý pražský pohřební závod Karla Fuchse ml. z Betlémského náměstí. Pohřební průvod šel z redemptoristického kostela sv. Kajetána v Nerudově ulici až na Olšany.³⁷

Josef Czernin po sobě zanechal závěť, jejíž první znění napsal již 19. 11. 1907 v Hořákově a upravil ho dodatky v roce 1911 a 1922 (vyškrtl, že má být provedeno bodnutí jehlou do srdce, aby se zabránilo zdánlivému úmrtí a pohřbení zaživa a také to, že chce být pohřben na hřbitově nebo v kryptě ve Víně u Prahy, kde se narodil). Jeho dědici byli manželka Marie, roz. Desfours Walderode (71 let), syn JUDr. František Josef Czernin (44 let), soukromník v Praze (majitel statku Merklína), dcera Rosine Czernin – Schönborn (42), žena okresního hejtmána ve Welsu, hraběte Adalberta Schönborna, vychovatelka jeho dědi Emilian Steinitzová (52) a kuchařka Anna Pokorná (ta dostala jednorázově podle závěti 5.000 Kč). Emilie Steinitzová měla dostávat doživotní rentu 1200 korun ve čtvrtletních splátkách, Rosina měla dostat prelegát 80.000 korun. Ve svém dopise dětem z roku 1911 Franz Czernin napsal, že si přeje, aby po jeho smrti převzal hořákovský statek (zapsaný ve vložkách zemských č. 591) syn František, ale že to může být i Rosina, pokud se tak domluví. Stejně tak mu nebude vadit, když se Hořákov prodá, protože nemá žádný zvláštní zájem na tomto statku a ani na tom, aby zůstal v rodinném majetku. K dědictví se nakonec přihlásily jen obě děti, pozůstalá Marie Czerninová se dědictví vzdala.

V červenci 1923 se potomci F. J. Czernina dohodli, že dcera Rosina převezme hořákovský statek a její bratr František zbytek pozůstalostní masy. Hodnota pozůstalosti byla podle odhadu 991.000 Kč – statek Hořákov, dům v Hořákově, vklady, losy, pohledávky atd. (z toho Hořákov 350.000 Kč).

Soupis pozůstalosti poskytuje dobrý pohled na osobní věci zemřelého Czernina. V přiborech a špercích zanechal věci v hodnotě více jak 3000 Kč, přičemž nejdražší byl stříbrný servis asi za 600 Kč a dvojce zlaté hodinky po 300 Kč. Zůstalo po něm 5 obleků, 4 svrchníky, 12 košil, 2 kožichy, 10 párů bot atd., vše v hodnotě 2.500 Kč. V Hořákově bylo kromě rozličného nábytku nepříliš velké ceny i 10 olejomalb, 30 litografií a několik starých perských koberců, celkem v hodnotě 11.800 Kč. Celkově všechny závazky od menších pohledávek až po pohřeb, léčebné výlohy, právní zastupování a daně byly ve výši 99.000 Kč.

³⁶

Spis Zemského soudu v Praze, A 3/23, Pozůstalost po Františku Josefu Czerninovi, Archiv hlavního města Prahy. Za zpřístupnění tohoto spisu jsem povinován díky Mgr. Janu Rybovi.

³⁷ Pohřeb stál 7.980 Kč (vytištěno bylo 400 parte v němčině, 200 v češtině). Prakticky stejnou sumu (7.752 Kč) pak stál náhrobek z černé karpatské žuly, který připravila firma Jana Rady ze Žižkova. Palmare advokáta Schedlbauera bylo ve výši 2.220 Kč.

Podle dohody z 31. 10. 1923 si nakonec dědici rozdělili pozůstalost tak, že Rosine převzala Hořákov v hodnotě 290.000 Kč a též zlato a přibory oceněné asi na 3.500 Kč. Její bratr František převzal vše, co zbylo (včetně akcií, obrazů, peněz, šatstva atd.) v hodnotě 113.000 Kč. Mimosoudně si mezi sebou vyrovnali prelegát pro Rosinu ve výši 80.000 Kč.

Ve prospěch pozůstalého Františka Josefa Czernina šlo ještě zůstavitelské právo 60.000 Kč z legátu, který určil v roce 1888 Ottokar Czernin z Chudenic (z Víně) svému synovi Josefu Czerninovi.

Schönbornové

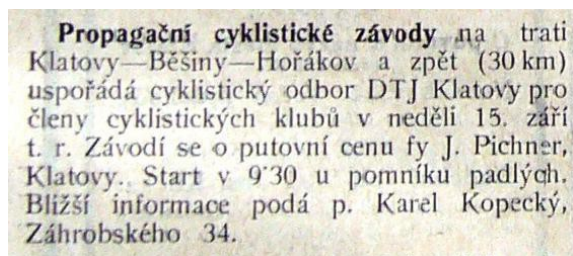
Jak již bylo výše řečeno, úmrtí Josefa Fr. Czernina a jeho manželky Marie následovalo prakticky vzápětí po sobě. Manželé Schönbornovi převzali proto Hořákov někdy na konci roku 1923. Za necelé 3 roky po té zahynula Rosina Schönbornová a roku 1927 se jediným majitelem Hořákova stal právě **Adalbert Schönborn**.

Historický erb rodu Schönborn

Žil zde se svou dcerou Josefínou, syn Karel pracoval v Německu. Schönborn na svých pozemcích pěstoval nejrůznější plodiny a choval hovězí dobytek. U zámku byla velká zahrada se skleníkem a dva ovocné sady. Již od Kordiků pracoval v Hořákově zámecký zahradník, který měl k ruce i dva učedníky. Tato tradice se udržela až do roku 1945. Se svými dělníky a zaměstnanci měl hrabě Schönborn dobré vztahy, platil za dobromyslného a přejícího člověka, který se dá i snadno oklamat.

Schönborn byl stejně jako jeho zemřelá manželka sportovní člověk. Pravidelně hrál tenis na vlastním kurtu, v roce 1929 podpořil cyklistický závod Klatovy-Běšiny-Hořákov. Vypsal dokonce prémii pro závodníka, který jako první přijede k hořákovskému zámku.

Cyklistický závod Klatovy-Běšiny-Hořákov, 15. září 1929, (Šumavan 1929, archiv V. Zahrádky).

V době mnichovské krize, patrně 10. září 1938, Schönborn s rodinou uprchl do Německa. V okolí se mluvilo o tom, že spolu s dalšími statkáři v Pošumaví usiloval o to, aby byly připojeny k Německé říši Čachrov, Březí, Hořákov a další obce. Určitou dobu po Mnichovu strávil na Poschingerově dvoře, u statkáře Müllera. Povídalo se, že spolu s ním

se tam scházeli i lidé jako Lumbe z Malonic či Schreiner z Nemilkova. Vrátil se i s dcerou až 28. listopadu 1938, kdy už bylo jasné, že Hořákov, Čachrov, Březí i další statky zůstanou v Protektorátu Čechy a Morava a ne v Říši. Druhý den ráno se přihlásil na okresním úřadě v Klatovech a odpoledne na četnické stanici v Čachrově. Okresní úřad považoval za účelné dvakrát vyzvat obecní úřad v Čachrově, aby se zajistila bezpečnost hraběti Schönbornovi.³⁸

Za druhé světové války se hrabě Vojtěch Schönborn znovu oženil. Vzal si 1. června 1941 (v den třicátých třetích narozenin své dcery Josefíny) baronku Selinu Ringhofferovou (Horky nad Jizerou, 8. 9. 1911 – Praha, 19. 10. 1953), která byla o třicet let mladší než on. Se Selinou se přestěhoval do Hořákova a žili tam společně s komtesou Josefínou až do konce války. Podle policejních přihlášek soudě, se hraběnka Schönbornová během války několikrát na několik týdnů přihlásila v bytě své matky v pražské Bubenči.³⁹ Posléze u ní žila také po smrti svého manžela v lednu 1946.⁴⁰

Vojtěch Schönborn za války žil svůj život hospodáře na statku. Po okupaci zbytku Československa vstoupil do NSDAP (1. dubna 1939), o dva roky později se stal tzv. Blockleiterem (stranickým lokálním důvěrníkem) pro obce Čachrov, Chlístov a Úloh. Staral se o místní úřední záležitosti říšskoněmeckých občanů a členů strany, vybíral příspěvky na zimní pomoc apod. Jako bývalý důstojník začal i údajně cvičit oddíly landšturm a hitlerjugendu, ale nejsou na to žádné spolehlivé důkazy. Již 6. května 1945 dopoledne ho přišli do Hořákova zatknout samozvaní revolucionáři, vedení pověstným hrubiánem řezníkem Josefem Matějkou (zvaným Kofr) z Čachrova a policisty z Klatov: okresním štábním strážmistrem Rudolfem Komárkem a štáb. strážm. Karlem Jarešem. Ti Schönborna převezli do vazby Krajského soudu v Klatovech. Ač byl Schönborn oblíben a nikdo mu nemohl vytknout nic podstatnějšího, velmi mu uškodil jeho „útěk“ do říše v září 1938, jeho údajné snahy o další revizi hranic ve prospěch Německé říše a především fakt, že byl – byť nejnižším – funkcionářem nacistické strany. V soudním procesu Mimořádného lidového soudu v Klatovech byl Schönborn souzen a nakonec 19. 11. 1945 odsouzen na 3 roky do vězení a ztrátě veškerého majetku. V první obžalobě byl obviňován z toho, že byl funkcionářem NSDAP a především, že se aktivně snažil získávat a přemlouvat Čechy, aby se vzdali české národnosti a stali se Němci. Mělo jít o manželku bývalého čachrovského starosty Františku Brůhovou (ta odmítla proti Schönbornovi vypovídat), Františku Jiříkovou z Hořákova čp. 15, o Adolfa Kupky z Čachrova a Karla Šupa z Čachrova.

Soud nakonec zjistil, že v případě Františky Jiříkové z Hořákova šlo o změnu občanství v pracovní knížce, na což nemohl mít hrabě Schönborn přímý vliv, v případě Adolfa Kupky o snahu vylhat se tímto ze skutečnosti, že sám Kupka se přihlásil jako říšskoněmecký příslušník a v případě Šupa o to samé. Schönbornovi naopak přitížilo svědectví čachrovské školnice Barbory Pojarové (čp. 5), svědčící o tom, že se Schönborn

³⁸ „... Pečujte s největší vážností o jeho bezpečnost, ježto každý nerozumný pokus nebo útok by mohl mít následky pro obce velmi nedozírné za nynější tísnivé situace. Upozorněte i starostu obce a osady, aby působili svým vlivem na občanstvo, aby nedošlo k nějakému incidentu a pořádek aby nebyl porušen...“, Okresní úřad Klatovy, 28. 11. 1938, č. 2545 pres. SOA Klatovy, OÚ Klatovy. Za upozornění na tento dokument děkuji ing. Václavu Zahrádkovi z Čachrova.

³⁹ (Bubeneč čp. 638, Fliegerstrasse 24, později Krále Alexandra 24, později Titova 24, dnes Jugoslávských partyzánů č. 24).

⁴⁰ Policejní přihláška Seliny Schönbornové, Národní archiv ČR.

aktivně účastnil některých schůzek a slavností místních Němců v čachrovské německé škole. Také se měl podle čachrovských četníků několikrát podepisovat na poště jako „Ortsleiter“ a přemlouvat další Čechy, aby se přihlásili za Němce – např. kočího Roberta Markse a další.

Selina Ringhoffer v dětství, fotografie z roku 1917, Ullstein, zdroj: <http://www.granger.com>.

Selina Schönbornová se manželovi snažila všemožně pomoc a během jeho dlouhé půlroční vyšetřovací vazby sehnala svědky, kteří byli ochotni potvrdit, že „můj manžel nikdy proti českému národu ani proti žádné osobě české národnosti nepřátelsky nebo zaujatě nevystupoval...“. Mezi svědky byl J. Wild, ředitel měšťanské školy v Čachrově (ten nakonec u soudu nesvědčil, protože mu nebylo pozvání doručeno), J. Koubek, sedlák a bývalý starosta v Čachrově a J. Chalupský, rolník v Čachrově. Dále se za Schönborna stavěli obyvatelé Čachrova poštovník ve výslužbě Julius Živný, kovář František Brůha (čp. 34), Vojtěch Chalupský (čp. 9), hořákovští obyvatelé Karel Jiřík a Václav Kubát (oba čp. 7), Josef Jiřík (čp. 13), Matěj Hrach (čp. 10) a několik klatovských občanů a dalších obyvatel z okolí Čachrova. Ti všichni 3. září 1945 prohlásili, že „... pan Vojtěch Schönborn, jeho manželka Selina Schönbornová, rozená Ringhofferová a jeho dcera Josefina Schönbornová, všichni bytem v Hořákově, okres Klatovy, po celou dobu kterou tam bydlí, obzvláště pak za války se chovali stále korektně a poctivě k nám, nebyli vyzývaví, s českými lidmi mluvili česky a nemůžeme sobě na ně stěžovati. Vojtěch Schönborn sám pokud mohl, auta používati dovážel české nemocné do nemocnice do Klatov.

Takový typ automobilu měl hrabě Adalbert Schönborn, Tatra 12, pozn. značky O-XVIII-471 (informace a archiv Václava Zahrádky)

Pomáhal českým lidem v případě nemožnosti dodání kontingentu. Zachránil osobním zákrokem české lidi od prací zákopových. Případný přebytek kontingentu rozdělil stejným dílem zřízcům statku jak německým tak i českým...“. Při soudu pak někteří svědci podrobněji rozvedli různé pomoci, které se ze strany Schönborna dostávalo za války Čechům, vyzdvihovali především „vytažení z práce v Rajchu pana Majera, zedníka z Hořákova“, skromné chování hraběte, vstřícnost, pomoc při zvládání zemědělských dodávek, připravenost každému pomoci, včetně intervencí ve prospěch některých zatčených v době protektorátu.

- 12 -

P R O H L Á Š E N Í :

Podepsaní prohlašují na své dobré svědomí že pan Vojtěch Schönborn, jeho manželka Selma Schönbornová, rozená Ringhofferová a jeho dcera Josefina Schönbornová, všichni bytem v Hořákově, okres Klatovy, po celou dobu kterou tam bydlí, obzvláště pak za války se chvali stále korektně a poctivě knám, nebyli vyzývaví, s českými lidmi mluvili česky a nemůžeme sobě na ně stěžovat. Vojtěch Schönborn sám pokud mohl auta používatí dovážel české nemocné do nemocnice do Klatov. Pomáhal českým lidem v případě nemožnosti dodání kontingentu. Zachránil osobním zákrokem české lidi od prací zákopových. Případný přebytek kontingentu rozdělil stejným dílem zřízcům statku jak německým tak i českým.

V Hořákově dne 3. září 1945.
Bmčha CACHROV pošta *Julius*
 CACHROV 34 *Julius* *Prof. Adalbert*

HOŘÁKOV p. BEŠINY 7 3, *Jiřík* *Flarel*
 HOŘÁKOV p. BEŠINY 7 4, *Hubert* *Viešbar*
 HOŘÁKOV p. BEŠINY 13 *Jiřík* *Flarel*
 HOŘÁKOV p. BEŠINY 10 6, *Matě* *Flarel*
 CACHROV 9 7, *Vojtěch* *Chalupský*
 Klatovy 30. IX. 8, *Vojtěch* *Chalupský*

Hlavní soudní přelíčení se konalo 19. listopadu 1945 od 8,30 do 14,30 hod.⁴¹ Adalbert Schönborn byl nakonec prohlášen vinen tím, že:

„ I. v době zvýšeného ohrožení republiky a sice od r. 1941 byl jako Blockleiter činovníkem organisace Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei /NSDAP/ v Čachrově, Chlístově a Hořákově a že tak spáchal zločin proti státu podle § 3, odst. 2 dekr. presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb. o potrestání nacistických zločinců a jejich pomahačů a odsuzuje se podle § 3, odst. 2 téhož dekr. s použitím § u 16, odst. 2 retr. dekr. do těžkého žaláře v trvání tří roků. Podle § 14 písm. a/ retr. dekr. pozbývá obžalovaný občanské cti na dobu tří roků. Podle § 14, písm. c/ cit. dekr. propadá veškeré jmění obžalovaného ve prospěch státu. Podle § 55 a/ tr. z. započítává se

⁴¹ Schönborna hájil obhájce ex offio JUDr. Ervín Flat z Klatov. Členové Mimořádného lidového soudu byli – Dr. Behenský předseda, Ing. Pohl, Jaroslav Maulis, Alfred Šebek a Vilém Pacovský jako přísedící.

obžalovanému do trestu vyšetřovací vazba od 6. 5. 1945 – 11 hodin do 19. 11. 1945 – 13 hodin.

II. Naproti tomu se obžalovaný **zprošťuje**, že v době zvýšeného ohrožení republiky podporoval nacistické hnutí tím, že v Čachrově v r. 1940 snažil se přiměti Františku Brůhovou a v roce 1941 nátlakem přiměl Adolfa Kuku, aby se přihlásili o německou příslušnost. V r. 1941 dal v Hořákově Františku Jiříkovou bez jejího vědomí zapsati jako německou státní příslušnici, v r. 1941 hrozbou nutil Karla Šupa, aby dal dítě do německé školy, jinak že mu bude odebráno, čímž měl spáchat zločin podle §3, odst. 1 retr. dekr...“. V objasnění rozsudku k těmto odmítnutým obviněním bylo uvedeno, že:

„ ... pokud jde o obvinění uvedená v první části obžaloby, že totiž obžalovaný také propagoval a podporoval nacistické hnutí tím, že Adolfa Kupku nátlakem přiměl a Františku Brůhovou snažil se přiměti, aby se přihlásili o německou příslušnost, že dal Františku Jiříkovou zapsati bez jejího vědomí za německou státní příslušnici a že hrozbou nutil Karla Šupa, aby dal dítě do německé školy, popřel obžalovaný svoji vinu ve všech těchto případech. Věrohodnou výpověď svědkyně Františky Brůhové je prokázáno, že se jí obžalovaný jednou ptal, zda by se nechala zapsati jako Němka, že jí pak i na její zápornou odpověď nechal v bytě přihlášku o německou příslušnost, svědkyně tuto pak spálila a také to obžalovanému řekla, když se jí ptal, zda již přihlášku vyplnila. V tomto jednání obžalovaného, které se omezilo jen na dotaz vůči svědkyni Brůhové a zanechání přihlášky k německé příslušnosti neshledává soud úsilí, jaké má na mysli ustanovení § 3, odst. 1 o propagaci a podpoře nacistického hnutí.

Z výpovědi svědků Karla Šupa a jeho manželky Marie Šupové vychází, že prve jmenovaný jest Čech, jeho manželka pak původem Němka, jejíž rodiče rovněž Němci žijí v Dešenicích, že k těmto dali oba manželé o své újmě na výchovu svého nejstaršího syna Karla, který zůstal v Dešenicích až do svého 7. roku. Tehdy se vrátil k rodičům na Čachrov, protože musel jít do školy. Ježto neuměl česky, začal navštěvovati školu německou v Čachrově. Když se manželé Šupovi přestěhovali do Běšin, dali syna do české školy. Tuto školu opustil asi po dvou měsících podle tvrzení Šupova proto, že obžalovaný říkal matce dítěte Marii Šupové, že dítě musí jít do německé školy, když ona je Němka, podle svědectví Šupové, které se podle dojmu jeví také věrohodnějším, proto, že sám učitel z české školy v Běšinech svědkyni upozornil, že hoch nemůže do této školy chodit, když ona je německou příslušnicí. Po té i obžalovaný ji upozorňoval, že musí dát hochu do německé školy. Podle určité výpovědi Marie Šupové byl to však vrchní správce velkostatku Čachrov Němec Buchleitner, který jí jednou říkal, že musí posílat děti do německé školy a neučiní-li to, že ji k tomu přinutí.

Je tedy tvrzení obžaloby i svědka Karla Šupa, který ostatně ani netvrdí, že by mu byl obžalovaný hrozil nějakou újmou pro případ, že nedá dítě do německé školy, vyvráceno jednak svědectvím Marie Šupové jednak nepochybným faktem, že sami rodiče dítěte manželé Šupovi dali toto o vlastní újmě na výchovu do ryze německého prostředí a když mělo jít do školy, dali je do školy německé, protože neumělo vůbec česky..... Pokud jde o případ Františky Jiříkové, bylo sice touto jako svědkyní prokázáno, že na vyzvání obžalovaného odevzdala tomuto svoji pracovní knížku a že v ní pak měla, když ji od něho obdržela zpět, vepsanu německou státní příslušnost, obžalovaný však popřel, že by k tomuto vyznačení došlo jeho zásahem nebo z jeho podnětu a tvrdí, že si knížku od svědkyně vyžádal na základě výzvy pracovního úřadu v Klatovech, kam ji musel předložit ještě s pracovními knížkami svých dvou zaměstnankyň Hartlové a Altmannové a že mu není vůbec známo, kým a za jakých okolností došlo v knížce Jiříkové k vyznačení německé státní příslušnosti. Toto hájení obžalovaného nebylo během celého řízení ničím vyvráceno a nemohl jej proto soud shledati ani v tomto případě viným zločinem

propagace nebo podpory nacismu. Konečně pokud jde o případ Adolfa Kupky, potvrdil sice tento jako svědek, že mu obžalovaný vícekrát domlouval, aby se i on přihlásil k německé národnosti, když jeho rodiče i sourozenci jsou Němci. Svědek prý tomuto nátlaku dlouho odolával, ale konečně mu podlehl, když mu matka sdělila, že podle informace získané od obžalovaného nemohou mu jako Čechovi předati svoji chalupu.

Tato výpověď svědka Kupky nejví se soudu věrohodnou a spolehlivou jednak proto, že svědek vypovídal neurčitě a nejistě, jednak jeho výpověď při hlavním přelíčení odporuje tomu, co o příčině svého rozhodnutí přihlásiti se k německé národnosti udal vyšetřující komisi ONV v Klatovech dne 11. 8. 1945. Tehdy výslovně uvedl, že v roce 1940 při příležitosti udělení mateřského kříže svědkově matce, navštívili tuto Němci Kaemel, Schreiner a Brejšková, že tito naléhali na svědkovu matku, aby se svědek dal k Němcům, upozorňovali ji, že toho bude později litovat, neučini-li tak a že svědek teprve po stálém a stálém naléhání a i vyhrožování zakolísal a začal s manželkou o přestupu uvažovati, že zvláště pak zakolísal, když mu obžalovaný řekl, že jako Čech nemůže poděditi hospodářství po Němcích. Ze samotné výpovědi svědka Kupky je viděti, že se tomuto při rozhodování, má-li zůstat Čechem či se přihlásiti za Němce, nejednalo o nic jiného než, aby získal majetek po rodičích. To je ovšem pohnutka, která svědka po stránce mravní dokonale charakterizuje. Z celého jeho bývalého jednání a chování, že se dnes snaží odstranit neblahé následky svého přestupu k německé národnosti jakýmsi neodolatelným nucením, jehož původcem byl obžalovaný. Nemohl proto soud ani v tomto případě zjistiti z výpovědi svědka Kupky, že to byla činnost obžalovaného, která působila tak neblaze na vnitřní rozhodnutí svědkovo přihlásiti se k německé národnosti. Informoval-li obžalovaný svědka nebo jeho matku, že jako Čech nemůže dostati v době nacistického režimu majetek po rodičích Němcích, stalo se tak podle pravdy a skutečného tehdejšího stavu. Nemůže proto být ani v tomto sdělení obžalovaného spatřována nějaká propagace nacistického hnutí. Byl proto obžalovaný v tomto směru obžaloby zproštěn podle § 259/2 trestního řádu ...“.

Zjevně tedy soud nemohl dokázat Schönbornovi žádné větší kontakty s nacisty a nějakou klíčovou roli mezi okresními nacisty. Ve vězení však již 18. ledna 1946 zemřel, hlas lidu pravil, že na následky tam prožitého utrpení a snad i fyzického násilí.

Po smrti hraběte Schönborna jeho manželka Selina a dcera Josefína těžce přežily. Směly zůstat v hořákovském záměčku, ale žily tam společně s rodinou národního správce Janem Martincem a jeho rodinou až do svého odchodu na konci roku 1946. Komtesa Josefína (Pepina) odešla do Rakouska, o jejích dalších osudech kromě toho, že se nikdy neprovdala a zemřela v roce 1980 ve Villachu, nám není nic známo. Selina Ringhofferová zůstala v Praze, patrně kvůli tomu, že nechtěla opustit svou matku Marii-Annu, rozenou Nostitz-Rieneck. Selina byla velmi nemocná, anemická. Od roku 1947 pak byla ve své vlasti cizinkou, stala se rakouskou občankou. Podařilo se jí najít místo na rakouské ambasádě, kde pracovala až do své smrti v roce 1953.⁴²

⁴² K tomu Lidový soud civilní, sp. zn. 77 D 581/53, jde jen úmrtní záznam, protože byla Selina Schönbornová nemajetná.

Selina Schönborn, roz. Ringhoffer, nar. 8.9.1911 v Horce nad Jizerou, + 18.10.1953, úřednice rakouského vyslanectví, státní občanství rakouské, vdova po Vojtěchu S. (+ 1946), bytem Praha 6, Jugoslávských partyzánů 24 (v podnájmu); jedinými příbuznými byli sourozenci - Anna Scheibenhofová, 46 I, Vídeň I, Renngasse 14, Leopoldina Ringhofferová, 44 I, Štýrský Hradec, Korblergasse 100 a dr. Christiana Dodererová, Norimberk, Blumenstrasse 7; majetek - "nejnutnější šactvo"; "Pohřeb vypraven úřadem." "Řízení o projednání dědictví se dle par. 320 o.s.ř. zastavuje pro nedostatek jmění 27.11.1953".

Josefínin bratr Karel se 24. dubna 1935 oženil v německém Wuppertalu (Barmenu) s Ilse Pfarrovou⁴³. Jejich dcera Isolda, první vnučka hraběte Schönborna, však zemřela v roce 1936, brzy po narození. Další dcera, Edda Marie, se narodila v roce 1938. Karl Schönborn se rozvedl se svou ženou Ilsou v roce 1951. Znovu se oženil v roce 1961 s jistou Annelore Dicke, s níž už neměl děti. Zemřel 26. července 1991 v Bad Reichenhallu v Německu. Ještě před svou smrtí se mu podařilo zastavit se v Hořákově a promluvit s Jaroslavou Martincovou, která se po válce velmi přátelila s jeho sestrou Josefínou.

V. Obyvatelé Hořákova

Jak již bylo vícekrát zmíněno, osada Hořákov byla vlastně rozdělena na dvě části – samostatný zemskodeskový statek a vesnici, která připadala k různým panstvím. Vždy ale šlo v podstatě o stejnou konstelaci, po celá staletí. Deskový statek byl osídlen rodinou majitele a rodinami jeho služebnictva (mohlo jít maximálně o podomka, kočího a několik služebných), v některých obdobích možná i s úředníky, protože tu působil i správce statku⁴⁴ a dokonce soudní justiciár⁴⁵, pak tu samozřejmě žila čeleď, někdy s dalšími rodinnými příslušníky.

Vedle toho byly v Hořákově tři relativně velké selské statky (Králův, Hejlův, Spolský), jedna až dvě chalupářské usedlosti a pak už jen několik vrchnostenských domků. Ve vrchnostenských chalupách žily často i dvě rodiny, dlouhé období takřka 50 let byla v jedné vrchnostenské chalupě (židovně) výrobní potaše a palírna, kterou obstarávaly dvě židovské rodiny. V selských statcích, vedle širokých rodin majitelů, žilo téměř vždy navíc několik podružských rodin. Do roku 1850 nejsou žádné exaktnější údaje o celkovém počtu obyvatel celého Hořákova. Ale podle matričních a dalších údajů soudě, se dá říci, že tu žilo maximálně do 20 rodin, tedy okolo 100 obyvatel. Vzhledem k tomu, že se Hořákov vlastně nijak po staletí neměnil, lze odhadovat, že tento počet byl přibližně stále stejný.⁴⁶ Změny v těchto údajích přineslo až 20. století, druhá světová válka, odsun a vyhnání a následně i přirozený pokles počtu obyvatel a odliv lidí do měst.⁴⁷

⁴³ Ilse Pfarr (2. 12. 1908 – 11. 7. 1990).

⁴⁴ V roce 1817 zmiňován hořákovský správce Šipounský (Schipaunsky), kniha kontraktů obce hořákovské, sign. Hořákov K1 (HK1), SOA Klatovy.

⁴⁵ V roce 1830 je připomínán justiciár Ortsgerichtu Horzakow Karl Moser (HK1), v roce 1844 justiciár Appeltauer.

⁴⁶

Ani v topografickém popisu Schallerově, ani Sommerově se Hořákovu nedostalo zvláštního místa, je zmiňován pouze v souvislosti s jinými panstvími (Kolinec, Podolí).

⁴⁷

ORTH, Jan, Topograficko statistický slovník Čech.

Rok / počet obyvatel / počet domů: **1850** / 111 / - ; **1869** / 104 / 13 ; **1880** / 116 / 13 ; **1890** / 118 / 12 ; **1900** / 95 / 12 ; **1910** / 99 / 13 ; **1921** / 99 / 13 ; **1930** / 91 / 12 ; **1950** / 45 / 15 ; **1961** / 60 / - ; **1970** / 57 / 13 ; **1980** / 33 / 13 ; **2010** / 20 / 19 (z toho 6 neobydlených). Ne všechny domy byly obydlené. Opuštěné objekty byly často ponechávány svému osudu a nové domy získávaly nová čísla popisná. Tak tomu bylo i s nově vystavěnými domy čp. 16 – 19, které vyrostly od druhé světové války až do roku 2008. Staré vrchnostenské chalupy, jež kdysi Hejda z Lovčic pronajímal, respektive nakonec prodal svým poddaným, stará čp. 1, 3 a 4 (nové 1, 12 a 14) nepřežily v původní podobě 20. století. Jediným domkem, jenž si zachoval ráz z doby 19. století je tak domek čp. 1, dnes neobydlený, v majetku Františka Majera. Bývalá hospoda Na Kobyle (zvaná Štouděň) z roku 1818 propadla zkáze času, selské statky Králů a Kolářů byly několikrát přestavěny, stejně jako chalupy na návsi. Nejstarším dochovaným souborem staveb tak dnes zůstává komplex zámku a k němu přiléhajících hospodářských stavení (stáje a sýpka), tedy čp. 5 a 7 a čp. 8 (bývalý dům zahradníka), všechno objekty, jež vznikly v letech cca 1847 – 1862, na základech starších staveb.

Hořákov měl v minulosti více obyvatel českého jazyka, ale vždy tu žili, až do konce války, i Němci. Navíc tu byly časté i smíšené sňatky. Podle všeho se zdá, že všichni doložení majitelé hořákovského svobodného dvora – od Koců až po Schönborny – byli bilingvní, byť se někteří deklarovali jako Němci respektive Rakušané (Kordíkové, Engenthalové, Czerninové, Schönbornové).

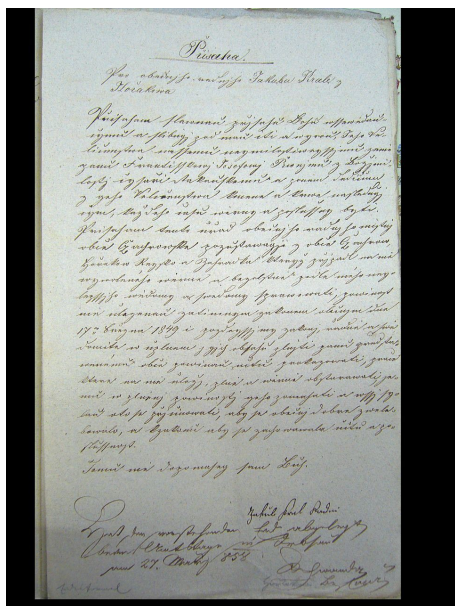
Pilířem hořákovského osídlení byly a jsou po staletí rodiny Král a Král/Hejl. Největší dvůr patřil v první polovině 17. století jakémusi Vítovi a později Králům. Druhý dvůr, tzv. Hejlovský, Hejlíčkovský byl už od 17. století majetkem další rodiny Králů. Není vyloučeno, že tyto obě rodiny byly původně příbuzné (jinak Hejlové i Králové žili v té době i v blízkých Běšinech). Jestliže se u jiných statků jejich majitelé měnili a rodinnou linii nelze přesně vysledovat, u těchto dvou tomu tak nebylo. Králové a Hejlové byli a jsou s Hořákovem svázáni již nejméně 450 let (což je vskutku ojedinělý případ), všechny ostatní rodiny tu neměly tak silné a starobylé kořeny.

K rodinám, jež v Hořákově zaznamenáváme po dlouhé období, ale ne kontinuálně lze přiřadit tyto – Hejdové z Lovčic (majitelé svobodného dvora od cca roku 1650 do roku 1845 a v Hořákově přítomni až do 70. let 19. století, tedy více než dvě stě let), Spolští (později Kolářové), Turkové, Urbánkové (původem patrně z Běšin, rodina se rozrostla ale do Hořákova, Úloha, Tvrdoslavi, Čachrova i jinam, v Hořákově zaznamenáni již v 17. a 18. století, kontinuálně zde oni a jejich potomci žijí od 80. let 19. století), Hadáčkové (původem z Úloha, v Hořákově v 18. a 19. století), Altmannové (původem patrně z Němcic), Šimkové, Löhnerové, Teutschovští (Tajčovští), Freimuthové, Peltové, Koppové, Martykánové, Mayerové, Majerové, Jiříkové a další.

Lidé v Hořákově si byli navzájem dosti blízcí. Svědčí o tom také skutečnost, že se šlechtičtí majitelé hořákovského dvora běžně stávali kmotry dětí svých služebníků, ale též poddaných rolníků a chalupníků z druhé části Hořákova patřící k jinému panství. Konečně např. Hejdové byli víceméně jen velkými sedláky, výměra jejich pozemků byla asi jen dvakrát větší než majetek velkého sedláka Krále. Hejdové udržovali přátelské kontakty a byli rodinně svázáni s řadou menších šlechtických rodin v okolí. Dcery z rodu Hejdů se vdávaly za příslušníky podobných rodin, případně i vojáky. Josef Hejda z Lovčic si dokonce vzal na počátku 19. století svou družku z brtské rodiny sedláka Tomana a uznal i všechny předchozí děti, jež s ní zplodil v „divokém svazku“.

Všechny hořákovské rodiny byly početné. Hodně dětí znamenalo větší jistotu ve stáří a větší naději pro udržení statku. Dětská úmrtnost byla velmi vysoká, dospělého věku se dožívala maximálně polovina dětí. Pro kontinuitu rodu a držby statku pak byli důležití mužští potomci. Často s tím byl problém, vidět je to především v rodopisu a historii statku Králů/Hejlů.

Vzhledem k tomu, že v každém domě žilo poměrně hodně lidí a Hořákov byl jen malou vesnicí, všichni se velmi dobře znali. Na hořákovském statku pracovalo vždy asi tak 10 čeledínů a děveček, případně i se svými rodinami. Dalších několik služebných pracovalo přímo pro rodinu majitele statku. Do roku 1850 byl na statku i justiciář, úředník, který se staral o právní záležitosti, respektive o komunikaci s krajským úřadem a soudem. Ve vesnici, podléhající panství kolineckému, pak byl vždy rychtář, většinou někdo z jednoho rodu Králů. Po zavedení obecního zřízení spadal Hořákov pod čachrovskou obec, ale měl i svého „malého“ starostu, opět někoho z Králů.

Vlastnoručně podepsaná přísaha Jakuba Krále, Hořákov čp. 9, jakožto obecního radního čachrovského, 27. 3. 1858, Státní okresní archiv Klatovy, dokumentace Václava Zahrádky („Přisahám slavnou přísahou Bohu vševědoucemu a slibuji pod mou cti a vírou Jeho Veličenstvu našemu nejmilostivějšímu zeměpánu Františku Josefovi Prvnímu z Boží Milosti císaři rakouskému ... tento úřad obecního radního místního obce Čachrovské pozůstávající z obce Čachrova, Hořákov, Rejsko a Zahrádka, kterýž připadl na mě vyvoleného věrně a bezelstně podle mého nejlepšího vědomí a svědomí spravovati ... Tomu mi dopomáhej pán Bůh. Jakub Král Radní“).

Ve všech třech velkých hospodářstvích (Králové, Hejlové, Kolářové) byla vždy nějaká čeleď, nejvíce u Králů, kde se objevovali i nájemci. Nebylo výjimkou, že v hospodářstvích přijímali i žebráky nebo různé tuláky „na almužnu a výpomoc“, „střídu“ a „stravu“. Podle matričních záznamů soudě, v Hořákově také ložirovaly některé oddíly vojska, především v 18. století, patrně v souvislosti s válkami o dědictví habsburské. To samozřejmě znamenalo

velkou zátěž pro statek i vesnici. S vojáky přicházely potíže i radosti. Potíže s nemanželskými dětmi zplozenými s děvečkami, případně selskými dcerami a radosti, když se některý z důstojníků rozhodl ucházet se například o dceru majitele statku (jak se to několikrát v případě Hejdů z Lovčic i stalo).

Hořákov byl po staletí ušetřen zvláštních, velkých katastrof (aspoň o nich v pramenech nejsou žádné informace), dokonce i jinak časté požáry se mu vyhýbaly.⁴⁸

Hořákov byl vždy většinově český, ale smíšená manželství byla běžná. Selští synové z rodu Králů si brali i dcery německých sedláků, ty se pak česky asimilovaly.

Hospodářství Hořákova bylo vždy výlučně zemědělské. Malá výrobní potaše a vinopalna v rukou několika židovských rodin (Löfflerové), respektive soustružnictví u Tajčovských (v čp. 4) bylo spíše vzácnou výjimkou. Jeden zájezdní hostinec „Na kobyle“, který původně vznikl na vrchnostenském pozemku, byl dlouho poměrně lukrativní živností, než ji zničilo znárodnování. Někteří muži z Hořákova se též uplatňovali jako cestáři při údržbě státní silnice, která svůj dnešní průběh získala až na počátku 60. let 19. století.

První konkrétnější údaje o osídlení Hořákova přináší berní rula 1653 panství běšinského, kde je Hořákov (Horzakow) zaznamenán. Tento soupis poddanského majetku ukazuje, že v místě byly po konci Třicetileté války čtyři větší selské usedlosti a jen jeden chalupník. Jeho majetek byl přenesen na samostatný hořákovský dvůr Hejdů z Lovčic.

Rolníci

Václav Vít	41 strychů (jiter) polí
Jan Hejl	24
Jan Spolský	24
Václav Spolský	24

⁴⁸ Jediný větší požár v Hořákově zaznamenává farní kronika běšinská v roce 1913 : „... dne pak 22. října o osmé hodině večerní padl za obět požáru stodola se zásobami obilními Aloise Krále na Hořákově číslo 6 (u Hejlů)... byl pojištěn pouze na stavbu“.

Chalupníci

Jakub Pelta

13 (přeneseno na dvůr hořákovský)

Královi někdy po třicetileté válce převzali statek v Hořákově od rodiny sedláka Václava Víta, který je uváděn ještě v Berní rule z roku 1653 jako největší hořákovský sedlák (měl 41 jiter polností, 6 potahů a dosti dobytka) a zároveň majitel největší výměry na celém běšinském panství Jaroslav Koce z Dobrše (oproti tomu měl sedlák Hejl 24 jiter, Spolští po 24 jitrech, v Rejsku měli 2 sedláci po 30 jitrech, obyčejná výměra selského gruntu v Běšinech /např. Šimon Urbánek/ byla 15 jiter). Celé panství se tehdy skládalo z 9 vesnic (Běšiny, Kuzí, Hořákov, Machov, Podolí, Strítež, Javoří, Rejsko, Úloh), kde bylo 44 sedláků, 11 chalupníků a 17 zahradníků (domkářů).

První číslování domů, usedlostí v Hořákově, najdeme v okulární visitaci stavu z roku 1713, tato visitace se konala roku 1734. Šlo jen o průběžné číslování parcel usedlostí, ne o čísla popisná na domech:

1653

- č. 1 Jan Vít
- č. 2 Jan Hejl
- č. 3 Jan, Václav Spolský
- č. 4 Matěj Slunce
- č. 5 Václav Hejda z Lovčic

1734

- Jan Král
- Jan Hejl
- Matouš Spolský
- Jan Turek
- Václav Hejda z Lovčic

Z visitace z roku 1713 vyplývá, že grunt Václava Spolského byl v roce 1663 pustý a někdy poté byl asi přičleněn k druhému spolskému gruntu. Také zde bylo poznamenáno, že grunt Jakuba Peltý (zvaný Peltovský), nově osedlý v roce 1653, o výměře 13 jiter, vedle toho i jistý grunt Pachmanovský, byly získány do pronájmu paní Bukovanské z Bukovan (grunt podle kšaftu Jaroslava Jáchyma Koce z Dobrše, z března 1655 dostal jistý Rosa Trompeter, ale prodal ho Salomeně Bukovanské z Bukovan) a že tyto posléze přešly do majetku Hejdů z Lovčic. Z pohledu visitační komise se tak vlastně jednalo o grunt poddanský a měl by být proto jako takový zdaněn. Maxmilián Hejda z Lovčic se proti tomu ohrazoval, ale visitační komise usoudila, že by měl daň (a také farní štólu) platit. Hejdové z Lovčic kvůli tomu měli potíže, protože od nich úřady chtěly, aby dopláceli za tento majetek daně, jako by byl poddanský. Tato záležitost se táhla po léta. Např. 15. prosince 1756 Maxmilián Hejda z Lovčic svým podáním k rektifikační komisi žádal, aby byl osvobozen od placení dávek, jež by mohly vyplývat z toho, že do jeho majetku přešla tzv. Slunčická (Peltovská) chalupa s 13 korci půdy, původně z majetku statku Podolí. Rektifikační komise uznala, že se nadále bude jednat o dominikál (vrchnostenský, panský majetek), ale chtěla doplacení daní za těchto 13 korců. Ještě v roce 1778 se to řešilo, ale k nějakému doplacení patrně nikdy nedošlo.

Ve visitaci z roku 1734 se mj. popisují přírodní a hospodářské podmínky Hořákova:

„Dieses Dorff lieget in einem großen Thal zwischen lauther Berg(en) und Hügel, die Felder sind abhißig, steinen und wasserrissig, die Wiessen sind mittelmässig, die Huttweiden aber gering, dann die Häußer oder Wohnungen sehr schlecht, undt maistens

ruinirt...“ („Tato vesnice leží ve velkém údolí mezi kopci a vrchy, pole jsou kamenitá a potrhaná vodou, louky jsou střední kvality, pastviny horší, domy a obydlí velmi špatné a většinou ruiny...“).

V roce 1714 bylo při visitaci nalezeno 126 jiter⁴⁹ poddanských pozemků, z toho obdělávaných 80 jiter v třetí (nejhorší) třídě, 13 jiter ležících ladem, 20 jiter luk, 1 kůň, 18 tažných volů, 11 krav, 11 jalovic, 13 ovcí, 1 chovná svině a 2 malé rybníky s kapří násadou. O dvacet let později, při visitaci 1734, bylo nalezeno 240 jiter pozemků, z toho 193 osetých, v první třídě jen 15 jiter, v druhé 32, 145 ve třetí bonitní třídě. Jen 10 jiter leželo ladem, 20 jiter bylo zarostlých a nevyužitých, 43 jiter luk, 1,5 jitra sadů, 2 jitra lesních porostů, 2 koně, 18 tažných volů, 17 krav, 15 jalovic, 28 ovcí, 5 chovných sviní, 3 malé rybníky s násadou (z toho jeden pstruží na potoce).

Katastrální fase z roku 1734, stejně jako ona pozdější z doby Marie Terezie, poznamenává, že vesnice Hořákov patří dědicům hraběte Terzi di Sissia (Sissa)⁵⁰, u statku Podolí, že sedláci musí robotovat 3 dny týdně v zimě, 6 dnů týdně v létě (z robotních dnů se mohli vyplatit). Porovnáním berní ruly z r. 1653 s fasí z roku 1713 a okulární visitací na místě v roce 1734 zjistili krajsí komisaři, že rozdíl byl 218 strychů pozemků.

1654 517 strychů rurálních, poddanských pozemků

1713 345 strychů

1734 492 str rurálních
243 str dominikálních
735 str dohromady

Tj. o 389 strychů více než při visitaci v roce 1713 a o 218 strychů více než v roce 1654.

Za Marie Terezie dochází nejdříve ve městech, posléze i na vesnicích, k prvnímu označování domů čísly popisnými, které se samozřejmě lišily od čísel katastrálních. Tak došlo i na Hořákov:

1777	1837	1862
čp. 1 vrch. chalupa	Tomáš Freimuth (Adam)	dědicové Fremuthovi
čp. 2 obecní pasák	hořákovská obec	pastouška
čp. 3 vrch. chalupa	Jakub Šimek (Maxa)	potomci Šimkovi
čp. 4 vrch. chalupa	sirotkové Teujčovští	Hadáček
čp. 5 Hejda z Lovčic	Josef H. z Lovčic	Kordík
čp. 6 Martin Hejl	Jan Král (vulgo Hejl)	Král (Hejl)
čp. 7 Josef Turek	Jan Kolář (vulgo Turek)	ratejna
čp. 8 Jan Kubík	Jan Novák (zvaný Vojta)	zahradník
čp. 9 Josef Král	Jakub Král	Jan Král
čp. 10 Šimon Spolský	Vavřinec Kolář (Spolský)	Kolář

⁴⁹ Jitro (strych, korec) byla stará plošná míra, jejíž rozměr se v historii měnil. V 18. století odpovídal přibližně 0,6 dnešního hektaru.

⁵⁰ Terziové di Sissa, baronská rodina původem ze severní Itálie, okolí Bergama.

čp. 11
čp. 12
čp. 13

stržená chalupa s číslem
Josef H. z Lovčic, vinopalna
Michael Kopp, hostinský

kočí
Urbánek
Kopp

Čachrov, pohled z cesty do Bradného, zima 1981, neznámý autor

VI. Místní názvy v Hořákově, jazyk obyvatel

Berní fase umožňují dobrý vhled do místních názvů v Hořákově prakticky už od druhé poloviny 17. století. Pole Jana Víta /později Jana Krále/ se tehdy jmenovala: „nad pasekou“, „na zadním poli“, „na dolejším poli“, „ve Kbelném“, louky pak: „trávník“, „na vokrouhlí“, „na palouku“, „na malý louce“, „ve Kbelném“, „v pastvišti“, „na hořejší louce“, „na sadu“; Hejlovi měli pole: „na vidlačkách“, „v Macově“, „na hrbě“, „v jamách“, „na předních honech“, „na zadních honech“, „za humny“, „ve Kbelném“, „Belným“; louky: „sad“, „trávník“, „držala“, „na držalech“, „jámy“, „v Macově“, „na honech“, „ve Kbelném“, sedláci na Spolce měli pole: „za mezí“, „za vokrouhlicí“, „zaluží“, louky: „za volším“, „na trávníku“, „nad sadem“, „pod sadem“. Hejdové z Lovčic měli pole: „nad průhonem“, „nad pasekou“, „hořejší“, „u vokrouhlý“, „za hromadou“, „za humny“, pastvinu „nad čihadlem“, louku „v Macově“. Tyto názvy se udržovaly i dále, je to ostatně vidět jak v Josefském katastru, tak ve spisech stabilního katastru i později.

V němčině byly české názvy pouze přepisovány, zdá se, že žádné vžitě výrazy a německá toponyma pro Hořákov neexistovaly, kromě dodnes používaného výrazu

„Štouděň“ (z německého „Stutten“, tedy „Na kobyle“), ačkoliv hostinec sám měl po svém založení název „Zum Hirschen“ („U jelena“). Také němečtí obyvatelé Hořákova byli zcela bilingvní, vedle majitelů statku to byli např. Koppové, Altmannové, Teujčovští aj.

Čeští obyvatelé Hořákova se bez němčiny určitě též neobešli. Jak již bylo řečeno, byly zde běžné smíšené sňatky, bylo potřebovat komunikovat s vrchností a hlavně s blízkými vesnicemi, které měly větší podíl německého obyvatelstva než Hořákov (to byly vlastně všechny vesnice na jih od Hořákova). Bohoslužebným jazykem byla čeština (farnost běšinská byla většinou česká), byť někteří faráři byli původně Němci (např. Hausmann). I v českých matričních záznamech běšinské a čachrovské fary je vidět, že místní dialekt je hluboce zakořeněný (běžné koncovky – „ojc“, „ojic“ apod.).

Z různých záznamů běšinské i čachrovské kroniky soudě, lze říci, že obyvatelé Hořákova byli velmi bohabojní. Pravidelně se účastnili farních sbírek, procesí ke sv. Bartoloměji i ke sv. Vítu a později ke kapličky sv. Anny na vrchu Pavlově, stavěli kříže a své tělesné schránky nechávali pochovávat až do konce 18. století vesměs na hřbitově v Úloze, po jeho zrušení pak na novém běšinském hřbitově. Majitelé statku, šlechtici, spočinuli pak buď přímo v kostele běšinském nebo na hřbitově u sv. Bartoloměje, v čachrovském kostele nebo na jeho hřbitově, někteří z nich i u jezuitů v Klatovech či jinde. Někteří věřící se svou zbožností vyznamenávali, např. Královi (Hejlovi) nechali již někdy v 18. století postavit malou kapličku zasvěcenou Panně Marii Klatovské, přesně na tehdejší rozcestí čachrovské a úložské cesty, na kraji Pavlovského vrchu. Malý sloupek s obrázkem svatého byl na hořákovské návsi také patrně již v 18. století, přesnější datum vzniku obou těchto drobných církevních památek však neznáme. Lidé odcházeli, ale zbožnost zůstávala, že to stálo za zmínku i ve farní kronice běšinské. V roce 1865 je zaznamenáno farářem Kubernátem : „... *Letos přibýly dva kříže, rovněž železné s kamennými podstavci. Jeden na okresní silnici úložské na rozhraní běšinských obecních a úložských panských polí, postavený úložským šafářem Josefem Pojarem. Svěcení se konalo dne 29. června t. r. v přítomnosti velkého množství lidu domácího i cizího vracejícího se z pouti od sv. Vintíře. Druhý kříž postavil Jakub Král, gruntovník v Hořákově č. 9 vedle svého stavení, který byl posvěcen dne 23. července t. r....*“ V roce 1889 zaznamenal nový farář běšinský Josef Hausmann:⁵¹ „... *Dne 28. července 1889 slavil zde pan Páter Josef Král z Hořákova⁵² svou primici, kterýžto studoval ve Štýrském Hradci. Tak velkolepá slavnost přilákala velké množství lidu z daleka...*“

Obyvatelé Hořákova zasahovali do událostí okolních obcí nejen tím, že se vzájemně ženili a vdávaly, ale také dalšími okolnostmi. Rodina židovského pachtýře Löfflera z Hořákova koupila v roce 1868 horní běšinskou hospodu, přímo vedle kostela. Hospoda byla oddělena od původního čp. 14 a získala čp. 70. Podnikatelský duch Jakuba Löfflera, jenž hned vedle kostelní věže zřídil dřevník a krám a jediný a hlavní vchod do krámu a hospody směrem od kostela, se velmi nezamlouval faráři Jakubu Kubernátovi⁵³.

⁵¹ **Josef Hausmann** (12. 4. 1825, Hořín u Mělníka – 30. 3. 1905, Klatovy). Teologii vystudoval v Praze, zde 11. 5. 1848 vysvěcen na kněze. Působil v Kladně, od roku 1851 zámecký kaplan a vychovatel u Hohenzollernů v Bystřici n. Úhlavou. Od roku 1853 farář v Dešenicích, od roku 1876 farář v Běšíněch až do 6. 7. 1893. Následně v důchodu v Klatovech. Po něm převzal běšinskou farnost **Emanuel Červený**, kněz, který dosti rozděloval než spojoval, nicméně sloužil svému stádu celých 47 let (nar. 13. 1. 1865, Týnec – 21. 5. 1940, Běšiny). Po něm se stal běšinským farářem **Karel Pouzar**, původem z Domažlic.

⁵² Páter Josef Král nikdy nezapomněl na to, odkud pocházel. V roce 1894 (tehdy byl kaplanem ve štýrském Radkersburgu) např. přispěl 16 zlatými na nový baldachýn pro běšinský kostel. Posléze, když se stal farářem v Močidlicích u Žlutic, do Hořákova zajížděl častěji, „per delegationem“ oddal 9. listopadu 1898 v čachrovském kostele svého synovce Emanuela Krále s Barborou Hoffmannovou z Němčic.

⁵³

† Jakub Kubernát (nar. 1833 v Neznašovech, běšinským farářem od roku 1862 do roku 1876).

Došlo k dlouhodobým sporům, které nakonec byly ukončeny až výstavbou zídky mezi hospodou a kostelem v roce 1873.⁵⁴

VII. Lidé – střípky vzpomínek

Isidor Stern, majitel běšinského statku, kde byl Jan Martinec adjunkt, se na začátku války stačil vystěhovat do Kanady, po válce se vrátil do Československa, prodal běšinský statek a ještě v roce 1947 odjel opět do Kanady. Přemlouval rodinu Jana Martince, aby s ním odešla. Jan Martinec se však sám viděl jako samostatně hospodařící farmář a navíc jeho manželka Marie nechtěla o odchodu neznámo kam ani slyšet.

Kordík (starý mládenec) majitel statku v Březí, přesvědčený nacista, byl vyhnán do Německa.

Kuchařka u hraběcí rodiny Schönbornů byla Anna Krýslová, babička Františka Majera. Marie Martincová (Urbánková) docházela na zámek šít, když něco komtesa nebo hraběnka potřebovali.

Hraběcí zahradníci měli velkou tradici již z dob Hejdů, hořákovský park i zahrada byly pýchou širokého okolí. Nejdéle v Hořákově zahradničili Martykáni, pocházející ze Strážova.

Kubátův a Králův (dnes Benešův dům) byly postaveny za války z takzvaných Heydrichových sociálních programů. Ty nařizovaly určité standardy pro ubytování zemědělských dělníků. V dnešním domě Kubátů bydleli směrem ke dvoru Altmannovi /Němci/ a Hartlovi směrem k dnešnímu domu Martinců. Altmannovi měli Karla (Khodla) a dceru Annu (Nanerl) /zemřela v době války na sepsi/.

Hartlovi měli syna Ferdinanda a dceru Marii. Altmannovi byli odsunuti již někdy v létě 1945, Hartlovi mohli zůstat, žili později u Preštic.

Martincovi bydleli nejdříve v zámku (měli s hraběnkou a komtesou společnou kuchyni a bydleli v hlavním pokoji), pak po Altmannových (vedle Lívařů), a pak s Martykány (hraběcí zahradník), Martykán odešel do Strážova, nejmladší dítě Jana Martince a jeho ženy Marie (roz. Urbánkové) Jan Martinec ml. se narodil ještě u Altmanů, do domu po Martykánech se nastěhovali až v roce 1948.

V roce 1935 – 40 žila Marie Martincová s dětmi v Hořákově, pak u Hadáčeků (dětí Jindřich a Anna) v Běšinech, když se děda vrátil na konci května 1945 z koncentráku, Martincovi žili stále u Hadáčeků v Běšinech, vedle Hošků. Ke konci války jel transport koncentračníků přes Běšiny, včetně válečných zajatců. Angličan (letec), Francouz (dělník) utekli ze stejného transportu, v němž bylo zabito 42 koncentračníků (ti byli zakopáni nad mostkem u Kuzí), při exhumaci v červnu 1945 místní gardisté mlátili německé statkáře, kteří je museli vykopávat. Děda Martinec nechtěl, aby se na to děti dívaly. Děda Martinec měl vlevo v běšinském zámku deputátní byt, vedle bytu Lisky, nájemce statku.

Jednotné zemědělské družstvo (JZD) bylo v Hořákově založeno v roce 1953. Jeho členy se postupně stali všichni dříve samostatně hospodařící zemědělci. Předsedou družstva byl bývalý schönbornovský šafář Jiřík, jednatelkou Jaroslava Martincová. Družstvu se nedařilo dobře, později se spojilo s družstvem běšinským.

54

Kniha zápisů schůzí členstva a představenstva JZD Hořákov 1953-1957, Státní okresní archiv Klatovy.

Asi v roce 1947 byla na zámku zřízena zotavovna okresního sociálního úřadu (nejméně do roku 1951), 120 dětí a personálu. Pak to přešlo na JZD, nastěhoval se tam Josef Paleček, později pan Bělský, příbuzný Palečka, jako důchodce.

Kubátovi bydleli v ratejně, pak šli do domu po Martincových. Šafář Jiřík bydlel v největší místnosti ratejny. Nahoře v ratejně bydlely po válce Maďarky, zemědělské dělnice, s manželi na frontě.

Paní Krýslová vařila na zotavovně, vždy v letním turnusu.

Zámecký park byl vzorně upraven, stejně jako zahrada. V horní zahradě bylo 30 ořešáků, plno jabloní, třešně... Krásu hořákovských zahrad zmiňují ve své knize Šumavské halali i velcí šumavští patrioti Zdeněk a Václav Nekvasilovi.

VIII. Přílohy

Sčítání obyvatelstva:

Dobrý vhled do toho, jak vypadal Hořákov od druhé poloviny 19. do první čtvrtiny 20. století dávají soupisy jeho obyvatel. Pro přehlednost autor nejdříve podává přehled jednotlivých sčítání, následně pospojoval čísla popisná ze soupisů z let 1880, 1890, 1900, 1910 a 1921.

1880 - Hořákov

Čp. 1 – 3 osoby, Václav Fremut, zednický tovaryš, domkář, (nar. Kněžice, 1815), manželka Františka (Kněžice, 1811), snacha Marie Fremutová (1853, Blovice); V. Fremut se podepsal;

Čp. 2 – 8 osob; Josef Plechinger, obecní pastucha (Javoří, 1841), Barbora (roz. Nový, Lukavice, 1835), syn Jan, čeledín (10. 4. 1864), Matěj, školák (1868), Josef, školák (19. 3.

1870); Václav (š, 1872), František (1875), dcera Alžběta (pomocnice v domácnosti, 1866);
podepsal Jan Král;

Čp. 3 – 10 osob - **I. rodina:** Františka Huspeková, chalupnice, vdova (1830, Hořákov), synové František, čeledín (10. 11. 1866), Josef, školák (26. 3. 1868), Václav (školák, 13. 2. 1872), Kateřina, děvečka v panském dvoře (31. 3. 1859); **II. rodina:** Karel Karaus, nádeník (Tužice, 1846), Marie, nádenice (16. 1. 1851, Čachrov), syn Josef (11. 7. 1876); **III. rodina:** Václav Paveza (Ouloh, 1812), nádeník; manželka Barbora (Chvalšovice, 1813); podepsal Jan Král

Čp. 4 – 15 osob, **I. rodina:** Josef Tajčovský, domkář, nádeník (nar. Hořákov, 1829), Kateřina (roz. Paveza, Běšiny, 1838), syn Bartoloměj (24. 8. 1862), Vojtěch (23. 4. 1867), dcera Marie (1866), nevlastní dcera Rosalie (Běšiny, 1867), dcera Kateřina (Hořákov, 1872), **II. rodina:** Vojtěch Šimek, nádeník (Hořákov, 23. 4. 1822), Terezie Šimková (Běšiny, 15. 10. 1826), dcera Anna (11. 11. 1854), Kateřina (25. 12. 1857), Barbora (březen, 1861), Marie (1863), Václav Hošek (Běšiny, 1840), matka, vdova Barbora Hošek (Týnec, 1790), podepsal Jan Král

Čp. 5 (zámek) - neobydlené

Čp. 6 – 10 osob, Čeněk Král, sedlák (Hořákov, únor 1835), manželka Kateřina (roz. Dolejší, Maloveska 1843), syn Jan (24. 6. 1869), Václav (18. 5. 1872), Alois (31. 3. 1880), dcera Barbora (4. 7. 1863), Viktorie (10. 12. 1870), čeledín Martin Pojar (Ouloh, 1860), Matěj Reiser (Stobořice, 1860), Barbora Zajícová (Brtí, 1862), podepsal se Vincenc Král

Čp. 7 (ratejna) – místo 5b, dostal číslo zbořeného čísla 7; **I. partaj:** Štěpán Jiřina (Čeletice, 26. 12. 1836), šafář u pana Petra Kordíka; manželka Barbora (Chvalšovice, 4. 11. 1829), vede domácnost; syn Hynek (Čachrov, 1861); nádeník; Jiří (Čachrov, 1865), učeň zahradnický; **II. partaj:** Václav Vlček (Chvalšovice, 1841), čeledín; žena Anna (Třeziměř, 1840), vede domácnost; syn Josef (Keple, 4. 7. 1871); Václav (Hořákov, 21. 9. 1879); Anna (Hořákov, 25. 7. 1873), chodí do školy; **III. partaj:** Martin Kolář (Radostice, 5. 8. 1851), čeledín; manželka Františka (Běšiny, 1851), vede domácnost; Marie (Hořákov, 12. 12. 1876); dcera Františka (Hořákov, 16. 1. 1879); **IV. partaj:** Jan Kopelent (Javoří, 1828), čeledín; manželka Kateřina (Předvojovice, 27. 8. 1835); Magdaléna (Vrhavěk, 1. 2. 1871), chodí do školy; **V. partaj:** Václav Rendl (Braníčkov, 1835), pasák v panském dvoře; manželka Eva (Velhartice, 1845), vede domácnost; syn Bartoloměj (Velhartice, 1870); František (Hořákov, 1874), chodí do školy;

Čp. 8 – místo 9 b, dostal číslo 8, které jest zbořeno (totiž to staré č. 8) – Josef Kopp (Hořákov, 1826), nádeník; Marie (Hořákov, 1835), vede domácnost; syn Ondřej (Hořákov, 9. 8. 1868), školák; Josef (Hořákov, 4. 7. 1872), školák; Julie (Hořákov, 12. 6. 1870), školačka; 2 kozy;

Čp. 9 – Jan Král (Hořákov, 25. 12. 1835), rolník; Barbora, roz. Majdl (Čachrov, 31. 3. 1840), vede domácnost; syn Josef (Hořákov, 27. 2. 1867), studující; Emanuel (Hořákov, 28. 2. 1873), chodí do školy; Anna (Hořákov, 9. 11. 1868), ve škole; Marie (Hořákov, 4. 12. 1876), ve škole; Albina (Hořákov, 29. 10. 1878); Hermína (Hořákov, 30. 8. 1880); čeled: Jan Faust (Seewiesen, 1855), Hynek Rendl (Jesení, 1855), Jan Hejl (Běšiny, 1842), Josef

Kolář (Hořákov, 4. 4. 1863); Marie Kubát (Hořákov, 1856); Anna Urbánek (Běšiny, 2. 2. 1861), obě děvečky; 1 kůň, 20 kusů hovězího dobytka, z toho 6 volů; 28 ovcí; 5 prasat; 1 úl;

Čp. 10 – I. partaj: Jiří Kolář (Hořákov, 24. 4. 1851), rolník; manž. Marie (Předvojovice, 24. 9. 1854), vede domácnost; Václav (Hořákov, 28. 8. 1878); Alois (Hořákov, 5. 5. 1880); dcera Anna (Předvojovice, 5. 11. 1876); **II. partaj:** rodiče Vavřinec Kolář (Hořákov, 20. 6. 1804), výminkář; manželka Magdalena (Velhartice, 1843), syn František (Hořákov, 28. 12. 1870), školák; dcera Marie (Hořákov, 4. 5. 1863), pomáhá v domácnosti; Magdalena (Hořákov, 21. 7. 1865), pomáhá v domácnosti;

Čp. 11 - nebyl dosud číslován, co nově vystavený dostal číslo 11 na místo zbořeného č. 11; Vojtěch Kobliha (Strakonice, 23. 4. 1830), zahradník u pana Petra Kordika; manželka Karolina (Velhartice, 1. 11. 1830), vede domácnost;

Čp. 12 – I. partaj: rodina Josef Kolář (Čachrov, 3. 4. 1834), domkář, nádeník, manž. Anna (Čachrov, 1. 4. 1834), syn Rudolf (Čachrov, 17. 4. 1863), nádeník, Antonín (Čachrov, 10. 6. 1865), nádeník; **II. partaj:** Tomáš Urbánek (Běšiny, 3. 7. 1829), tovaryš kolářský, svobodný; **III. partaj:** Vojtěch Urbánek (Běšiny, 23. 4. 1833), ženatý, tovaryš zednický; manželka Anna (Běšiny, 1838), vede domácnost; synové Jakub (Běšiny, 1858), voják v aktivní službě u 35. pěšího pluku, Josef (Běšiny, 6. 1. 1866), čeledín, František (Běšiny, 23. 1. 1872), Václav (Hořákov, 24. 10. 1875), Ludvík (Hořákov, 19. 8. 1877);

Čp. 13 – I. partaj: Matěj Toman (Bratři, 29. 3. 1827), pachtýř hospody, manž. Kateřina (Javoří, 1830), Jan (Bratři, 27. 3. 1858), vypomáhá při domácnosti, Josef (Víteň, 29. 10. 1861), vypomáhá při domácích pracích, Alexandr (Víteň, 19. 10. 1874), školák, Anna (Víteň, 30. 12. 1865), vypomáhá při domácnosti, Marie (Víteň, 20. 8. 1868), chodí do školy, **II. partaj:** Jan Šafařík (Kunkovice, 16. 6. 1852), nádeník, Anna, manželka (Dobřemělice, 1855), vede domácnost, Jan (22. 3. 1877, Pozorka), Anna (Hořákov, 14. 7. 1880); 5 krav

Sčítací archy podepsali Josef Frič, sčítací komisař a Jan Kolloros, starosta Čachrova, 3. 1. 1881

1890 – Hořákov

Domy

Č. 1 – 6; 2 – 8; 3 – 3; 4 (1,2) – 9; 5 (2,2) – 15; 5a (3,7) – 26; 6 – 8; 7 – 4; 9 (2,2) – 16; 10 – 14; 12 (1,2) – 6; 13 – 3; 8 (1,0) 0, 13 domů, 17 sčítacích archů, 22 rodin, 118 obyvatel

Čp. 1 – Josef Halášek, c. k. cestář na erární silnici (nar. Dehtín, 1845), manž. Marie H., roz. Svítlová (Kněžice, ob. Lukavice, 1852), syn Josef Halášek, zednický tovaryš (Neznašovy, 3. 5. 1873), Růžena Halášková, školačka (Březí, 3. 7. 1881), Klára Halášková, školačka (Dehtín, 5. 8. 1884), Marie Halášková (Březí, 10. 3. 1886);

Čp. 2 – Jan Šafařík, nájemník, obecný lesní a polní hajný (nar. Kunkovice, 1852), manž. Anna Š., roz. Zahrádková, domácí práce (Dobřemělice, 1855), syn Jan Šafařík (Pozorka, 22. 3. 1877), dcera Anna Šafaříková (Hořákov, 26. 7. 1880), František Š., školák (Hořákov,

10. 10. 1882), Karel Šafařík (Hořákov, 21. 9. 1886), Marie Š. (Hořákov, 28. 7. 1888), Stanislav Šafařík (Hořákov, 15. 10. 1890);

Čp. 3 – Františka Huspeková, roz. Šimková, vdova po c. k. cestáři (Hořákov, 1830), syn Josef Huspek, nádeník (Hořákov, 26. 3. 1869), syn Václav Huspek, obuvnický pomocník u mistra Konráda ve Strážově (Hořákov, 14. 2. 1872);

Čp. 4 – 1. partaj: Bartoloměj Tejčovský (Deušovsky), domkář, nádeník (Hořákov, 24. 8. 1862), manželka Barbora Tejčovská, roz. Jiřinová, nádenice (Jesení, 1865), dcera Rosina (Jesení, 13. 10. 1887), syn Vojtěch Tejčovský (Jesení, 25. 12. 1889); matka domkáře Kateřina Deušovská, denní nádenice (Běšiny, 1840); **2. partaj:** Rosina Hošková, nemanželská dcera Kateřiny Tejčovské, služka (Běšiny, 1865), Kateřina Tejčovská, manželská dcera, služka v Klatovech (Hořákov, 1872); Vojtěch Tejčovský, bratr Bartoloměje Teučovského, nádeník (Hořákov, 1867), Kateřina Pavéza, nájemnice, nádenice (Svošovice, okr Sušice, 1865), Vojtěch Pavéza, nemanž. dítě Kateřiny Pavézy (Křištín, květen 1890); 2 kozy ve stavení

Čp. 5 – 1. partaj: August Kordík (Čachrov, 16. 9. 1846), Landwirt, Karolina Kordik, geb. Csangé de Csány (Csány, Komitat Czalaer, 21. 4. 1848), Elsa Kordik (Chlístov u Klatov, 17. 11. 1874), zuhause, Zdenko Petr Augustin Kordik, (Chlístov, 20. 4. 1876), Schüler der Artillerie Kadettenschule, Miluny Kordik (Chlístov, 21. 11. 1877), Schölerin, Alice Kordik (Chlístov, 10. 8. 1879), Schölerin, Efemér Petr Albin Kordik (Chlístov, 1. 3. 1881), Irma Kordik (Ch. 1. 9. 1882), Pauline Kordik, (Chlístov, 29. 5. 1884), Michaela Kordik (Hořákov, 21. 2. 1886); Ilona Kordík, Tochter (Hořákov, 3. 6. 1888); Kateřina Červený, Dienstbote (Nemělkov, 1865), Kateřina Brejcha, Dienstbote (Chlístov, 1873); **2. partaj:** Marie Zipperer, Edler von Eggenthal, pensionierte Feldmarschallwitwe, (Czachrau, 15. 1. 1848), domov. právo Pressburg; Elise Kordík, geb. Fürtsch, Private (Chodenschlag, Bz. Taus, 8. 9. 1821); 13 osob, 2 koně;

Čp. 5 a (ratejna, panský dvůr) – 1. Partaj: Matěj Petrášek, šafář při statku (Čachrov, 1840), manželka Terezie Petrášková, nádenice (Běšiny, 1840), dcera Aloisie Petrášková, služka, Vídeň, Cirkusgasse, služka (Keply, 1870), syn Václav Petrášek, pacholek v Divišovicích (Svinná, 22. 12. 1873), Ignác Petrášek, pacholek (Čachrov, 1875), syn František Petrášek (Čachrov, 26. 4. 1879); domov právo Petrášků – Čachrov; **2. partaj:** Josef Mayer, čeledín, (Troslov, 1848), manželka Marie Majer, roz. Vítovec, nádenice (Běšiny, 1852), syn Vojtěch Majer, školák (Běšiny, 5. 11. 1879), syn František Majer (Hořákov, srpen 1885), syn Josef Majer (Hořákov, březen 1889); domovské právo rodiny Majer v Troslově; **3. partaj:** Josef Pressl, pacholek (Strážov, 1862), manž. Anna Presslová, roz. Tomanová, nádenice (Strážov, 1866), dcera Barbora Presslová (Vítkovice u Kolovče, březen 1889); domov. právo rodiny Pressl – Záhorčice, **4. partaj:** Kateřina Tomanová, vdova, děvečka (Kuzí, 1841); syn Jiří Toman (Chlístov, 1872), obuvnický tovaryš, t. č. Meidling u Vídně; Emanuel Toman, obuvnický pomocník ve Vídni (nar. Chlístov, 17. 7. 1873); domov. právo Hořákov; **5. partaj:** Josef Paveza, kočí (Svojšice, 1863), manž. Anna Paveza, roz. Petrušková, nádenice (Bradné, květen 1864), Jan Paveza, syn (Hořákov, květen 1889), domov. právo Malonice; **6. partaj:** Pavel Matějka, pacholek (Kotěšov, 1858); manž. Alžběta Matějková, roz. Mundl, nádenice, (Lukavec, 1859), syn Josef Matějka (Březí, 1882), dcera Barbora Matějková (Hořákov, 9. 2. 1885), syn Václav Matějka (Hořákov, 6. 1. 1887), dcera Františka Matějková (Hořákov, 10. 3. 1889); domov. právo rodiny Kotěšov; **7. partaj:** Václav Rendl, pasák v panském dvoře, (Braníckov u

Nemělkova, 1835), Eva Rendlová, roz. Pešl, nádenice (Velhartice, 1842), syn Bartoloměj Rendl, nádeník (Velhartice, 1870), František Rendl, pohůnek (Hořákov, 4. 4. 1874); dcera Marie Rendlová, školačka (Běšiny, 1880), Magdalena Rendlová (Svojšice, 1883), domov. právo rodiny Braničkov; ve dvoře bylo 32 kusů hovězího dobytka, držitelem statku byl Fridrich Brabek, statkář

Čp. 6 – Vincenc Král (Hořákov, 1835), Kateřina Král, roz. Dolejší (Maloveska, 1844), Jan Král (Hořákov, 1869), syn, pomáhá rodičům při hospodářství; Václav Král (Hořákov, 22. 5. 1872), zahradnický pomocník, Alois Král (Hořákov, 31. 3. 1880), školák, Cyril Král, nemanželský syn dcery Vincence Krále (nar. Hořákov, 1882), Josef Koplent, pastucha, (Javoří, 22. 1. 1872), německé národnosti, Barbora Jandová, (Lukavice, 1872), služka, česká; Martin Pozorka, 1 kůň, 8 krav, 2 ovce

Čp. 7 – Jiří Jiřina, nájemník (Čachrov, 1864), zahradník při panství, Klára Jiřina, roz. Švarc (Staňkov u Velhartic, 1864), v domácnosti, Rupert Jiřina, syn, (Hořákov, 3. 4. 1890), Jan Švarc, (Žihobce u Sušice, 28. 6. 1872), bratr Kláry Jiřinové, zahradnický pomocník;

Čp. 8 - neobydleno

Čp. 9 – **I. rodina:** Jan Král, rolník, pachtýř štěrku na c. k. er. silnici (nar. Hořákov, 1835), manž. Barbora, roz. Maydl, spolumajitelka (1839, Čachrov), syn Emanuel Král, pomáhá v hospodářství (Hořákov, 30. 1. 1873), Marie Králová, doma při hospodářství (Hořákov, 1876), Albína Král (1872), Hermine Král, školačka (1880), Anton Kolář, čeledín, pacholek (Hořákov, 1865), Martin Smolík, čeledín, (Kunkovice, 1869), František Smolík, pohunek (Rejsko, 6. 12. 1873), Josef Nauš, čeledín, pastevec (Troslava, 10. 3. 1875), Sofie Petrášková, služka (Kunkovice, 1871), Anna Tomanová, služka (nar. Vídeň, 22. 3. 1872, příslušná do Brtí!), na statku 2 koně, 23 hovězího dobytka, 8 ovcí; **II. rodina:** Josef Kopp, nájemník, traxlíř hrábí (Hořákov, 1826), Marie Kopp, roz. Teučovská (Hořákov, 1835), syn Ondřej Kopp (Hořákov, 1867), traxlířský pomocník, Julie Kopp (Hořákov, 1870), služka, Josef Kopp (Hořákov, 14. 7. 1872), traxlířský pomocník; 1 koza

Čp. 10 – Jiří Kolář, rolník (24. 4. 1851, Hořákov), manž. Marie, spolumajitelka (roz. Bejvlová, 1852, Předvojovice), dcera Anna (Předvojovice, 1876), syn Václav Kolář, školák (Hořákov, 30. 8. 1878), Alois Kolář (školák, Hořákov, 5. 5. 1880), Kašpar Kolář (Hořákov, únor 1882), František Kolář (Hořákov, 5. 1. 1886), Marie Kolář (2. 2. 1889), Eduard Kolář, nemanž. syn Kateřiny Kolářové, školák (Hořákov 16. 4. 1879), Kateřina Kolářová, sestra majitele (1840, Hořákov), nádenice; František Kolář, čeledín (Hořákov, 1870); Josef Rohrbacher, čeledín (1866, Němčice); Marie Kubernátová, služka (Běšiny, 1872);

Čp. 12 – **I. rodina:** Josef Kolář, domkář, (Čachrov, 1834), manž. Kateřina (roz. Kupková, Pozorka 1837), Kateřina Kupková, čeledín, pastuch (Pozorka, 1875); Josef Kolář měl 3 krávy; **II. rodina: Tomáš Urbánek**, nájemník, kolář (Běšiny, 1830), **Vojtěch Urbánek**, nájemník, zedník (Běšiny, 1833), Anna Urbánek, v domácnosti (roz. Rubášová, 1838), syn František Urbánek, pomocník zahradnický v Klatovech (Běšiny, 1871), Václav Urbánek, pacholek, Javoří, ob. Podol, (Běšiny 1874), Ludvík Urbánek, pohůnek v Kuzí (19. 8. 1876, Hořákov), Vojtěch Urbánek měl 1 kozu;

Čp. 13 – Jan Dollak, nájemník, hostinský (nar. Sušice, 1818), manž. Kateřina (1835), syn Jan Dollak, učitel na škole běšinské (1861, svobodný);

1900 - Hořákov

Čp. 1 – Josef Fremut (Hořákov, 12. 8. 1853), cestář; manželka Marie (bílovice, 11. 8. 1853), v domácnosti; syn Alois (Praha, 22. 6. 1883), pomáhá doma;

Čp. 2 – Ondřej Kopp (Hořákov, 9. 8. 1868); manželka Anna (Lukavice, 4. 9. 1878), hospodyně; Josef Kopp (Běšiny, 9. 11. 1894); Ondřej Kopp (Hořákov, 9. 2. 1896); Václav Kopp (Hořákov, 10. 5. 1897); Julie Koppová (Hořákov, 19. 1. 1899); František Kopp (Hořákov, 22. 9. 1900);

Čp. 3 – Františka Huspekova (Hořákov, 27. 1. 1829), vdova, domácí práce; Josef Huspeka (Hořákov, 26. 3. 1869), hospodářské práce;

Čp. 4 – Bartoloměj Taičovský (Hořákov, 1861), nádeník; manželka Barbora, roz. Jiřinová (Chvalšovice, 4. 12. 1866), služebná; dcera Rosálie Taičovská (Jesení, 1887), chodí do školy; Vojtěch Taičovský (Hořákov, 1891); Marie Taičovská (Hořákov, 1892); Kateřina Taičovská (1895); Bartoloměj Taičovský (Hořákov, 1898);

Čp. 5 – Jan Sýkora, nájemce bytu, čeledín (Kuzí, 1862), manž. Marie, pomáhá v domácnosti (Hořákov, 1861), dcera Alžběta (Kuzí, 1890), Marie (Podolí, 1892), František (Kuzí, 1897), Alois (Hořákov, 21. 12. 1900); Antonín Pikhart, čeledín (Běšiny, 1876), manž. Marie Pikhartová (Brtí, 1874), dcera Anna (Brtí, 7. 1. 1899), Marie (Hořákov, 5. 8. 1900); Fridrich Zahradník, pasák (Březí, 1857); manž. Marie Zahradníková (Běšiny, 1870), Antonín Zahradník (Březí, 1885), Anna Z. (Staňkov, 1888), Marie Z. (Staňkovy, 1893), Božena Z. (Běšiny, 1888), František Heil, nevlastní syn (Běšiny, 1888), Josefa Heilová, nevlastní dcera (Běšiny, 1892);

Čp. 6 – Vincenc Král, hospodář polního hospodářství (Hořákov, 8. 1. 1835), Kateřina Králová (Maloveska, 1843), syn Jan Král (Hořákov, 29. 6. 1868), Václav Král, v Dobřanech (Hořákov, 1872), Alois Král, mládek v pivovaru (Hořákov, 1880), Cyril Král (Hořákov, 19. 1. 1883); Marie Svobodová, služebná (Čihaň, 1876); Václav Souček, čeledín (Jesení, 1882);

Čp. 7 – Josef Hofman, zahradník (nar. Hrádek u Sušice, 2. 2. 1846), Barbora Hofmannová (1. 4. 1848, Hrádek); Alois Hofman, zahradnický pomocník (Kněžice u Sušice, 5. 4. 1875), Jan Hofman, zahrad. pomocník (Hrádek, 20. 6. 1877), Stanislav Matějka, uředník, zahradnický pomocník (Běšiny, 7. 5. 1885); Emanuel Šos, kočí (Běšiny, 2. 4. 1874); manž. Marie Šosová (Kotěšov u Sušice, 8. 9. 1873), dcera Anna Šosová (Hořákov, 22. 2. 1900), Marie Š. (Hořákov, 22. 2. 1900), Barbora Bílková, chůva (Kotěšov, 1840);

Čp. 8 – neobydlené

Čp. 9 – Emanuel Král, hospodář (nar. Hořákov, 28. 1. 1873), manž. Barbora Králová (12. 11. 1880), Jan Král, otec hospodáře, výměnkář (Hořákov, 25. 12. 1835), Barbora Králová, matka majitele (Čachrov, 12. 2. 1840); Marie Králová, sestra majitele, pomáhá (Hořákov, 5. 12. 1876); Albína Králová, sestra, hospodyně (Hořákov, 30. 11. 1878), Hermína Králová, sestra, služebná (Hořákov, 30. 8. 1880); Václav Kvěch, čeledín (Kotěšov, 1877),

Josef Zahrádka, čeledín (Pozorka, 19. 2. 1883), Anton Zahrádka, čeledín (Březí, 12. 11. 1885); Barbora Kollrossová, služebná (Březí, 16. 10. 1878), Johanna Syrovátková, služebná (Běšiny, 1880); Josef Kopp, nádeník (Hořákov, III. 1826); manželka Marie Koppová (Hořákov, 1839), syn Josef Kopp, nádeník (Hořákov, 1872);

Čp. 10 – Jiří Kolář, hospodář (Hořákov, 24. 4. 1851), manž. Marie K. (Předvojovice, 24. 9. 1852), syn Václav Kolář (Hořákov, 29. 8. 1878), Alois Kolář (H., 5. 5. 1880), Jiří Kolář (H., 18. 2. 1882), řeznický tovaryš; Kašpar Kolář, čeledín (H., 31. 12. 1884), František Kolář, čeledín (H. 27. 6. 1886); Marie Kolářová (H., 28. 1. 1889), školačka; Božena Kolářová, školačka (H., 5. 3. 1891); Barbora Kolářová, školačka (H., 29. 2. 1895); Eduard Kolář, čeledín (Hořákov, 8. 4. 1879), Justína Lerchová, služebná (Líbětice, 1881), Kateřina Kováříková, služebná (Oučín?, 20. 2. 1885); 1 kobyly, 20 kusů hovězího dobytka, 7 prasat, 6 úlů;

Čp. 11 – neobydlené

Čp. 12 – Josef Mayer (psán také Majer), chalupník (nar. Troslava, 1848), manž. Marie Mayerová (Běšiny, 1852), Vojtěch Mayer, pomáhá (Běšiny, 5. 11. 1879), František Mayer, pomáhá (Hořákov, 9. 8. 1885), Josef Mayer, školák (Hořákov, 4. 4. 1889), Emanuel Mayer (Hořákov, 9. 10. 1898), Karel Král, soukromník (Hořákov, 1827);

Čp. 13 – Josef Jiřík, hostinský (Březí, 21. 9. 1866), Alžběta Jiříková (Strážov, 28. 1. 1877), syn Josef Jiřík (15. 10. 1898, Hořákov); 2. partaj - František Jiřík (VII. 1843, Opálka), manž. Eva Jiříková (XI, 1841, Březí), syn Karel Jiřík, kočí (XI, 1878, Březí), syn Rudolf Jiřík, zahradnický pomocník (Březí, 5. 3. 1882), Jindřich Jiřík, učedník (Březí, 11. 5. 1885)

Čp. 14 – **1. partaj** - Vojtěch Urbánek, tovaryš zednický (Běšiny, 23. 4. 1833), Anna Urbánková, manželka, hospodyně (Běšiny, 26. 7. 1838), **2. partaj** – Vojtěch Jiřina, nádeník (Repetice, 1846), Marie Jiřinová, manž., hospodyně (Jesení, 1852), dcera Klára Jiřinová, služebná (Jesení, 11. 2. 1881);

1910 sčítání Hořákov

Čp. 1 – František Úlovec, krejčí (nar. Brtí, 12. 12. 1868), manž. Barbora Ú. (Březí, 13. 5. 1876), dcera Marie, školačka (Březí, 15. 4. 1899), dcera Anna (Březí, 28. 12. 1901), syn Václav (14. 4. 1904), syn František (Hořákov, 15. 5. 1908), Matěj Fremuth, tchán, soukromník (Božetice, 15. 3. 1830);

Čp. 2 – Ondřej Kopp, majitel bytu, mistr soustružnický (Hořákov, 8. 8. 1868), manž. Anna, roz. Jandová (4. 9. 1874), dcera Julie K. (H., 9. 1. 1899), syn František (H., 22. 9. 1900), dcera Marie K. (Hořákov, 18. 6. 1902), syn Bedřich (8. 6. 1904), syn Jan (H., 19. 5. 1906), dcera Anna K. (H., 17. 6. 1908), dcera Ludmila K. (H., 4. 9. 1910);

Čp. 3 – Josef Huspek, majitel bytu, cestář (Hořákov, 26. 3. 1869), Anežka Huspeková (Běšiny, 27. 11. 1878), dcera Anna H. (Běšiny, 9. 4. 1910),

Čp. 4 – Bartoloměj Tajčovský, pracuje na poli (Hořákov, 24. 8. 1862), manž. Barbora T. (Jesení, 4. 12. 1864), dcera Kateřina (H., 4. 5. 1895), syn Bartoloměj T. (Hořákov, 20. 10. 1898), dcera Klára T. (Staňkov u Sušice, 16. 6. 1902), syn Jan T. (H., 11. 10. 1904), dcera

Barbora T. (H., 24. 12. 1906), majitelka bytu Marie Fremuthová, vdova (Plzeň?, 25. 8. 1853)

Čp. 5 – 1. partaj: Václav Rendl, čeledín (Čachrov, 10. 12. 1859); manž. Marie R., domácnost (Javoří, 3. 8. 1868); dcera Terezie R. (Čachrov, 24. 3. 1893); dcera Františka R. (Čachrov, 9. 3. 1900); dcera Anna Rendlová (Čachrov, 17. 3. 1906); **2. partaj:** Josef Plechinger, čeledín na statku (Opálka?, 3. 3. 1857); manž. Terezie P. (Opálka, 20. 10. 1869); syn Václav P., dragoun v Klatovech (Březí, 10. 11. 1889); dcera Františka P. (Březí, 9. 12. 1887); syn František Plechinger, školák (Hořákov, 4. 4. 1901); dcera Marie P. (Hořákov, 7. 1. 1903);

Čp. 6 – Alois Král, hospodář (Hořákov, 31. 3. 1880), manž. Marie K., domácnost (18. 2. 1883); dcera Viktorie K. (H., 29. 12. 1905); dcera Anna K. (H., 4. 2. 1907); dcera Věnceslava K. (H., 9. 4. 1909); matka Kateřina K. (Maloveska, 18. 2. 1844); Matěj Hofman, čeledín (Březí, 7. 7. 1894); Marie Janoušková, služka (Chotěšov, 3. 6. 1891); Barbora Urbánková, služka (Březí, 12. 2. 1897); ve dvoře byli 2 koně, 10 kusů hovězího dobytka, 2 prasata, mnoho drůbeže;

Čp. 7a – Emanuel Šos, panský kočí (Běšiny, 23. 2. 1874); manž. Marie Š. (Chotěšov, 8. 9. 1871); dcera Anna Š. (Běšiny, 16. 6. 1898); dcera Marie Š. (Běšiny, 22. 2. 1900); dcera Ludmila Š. (Běšiny, 16. 9. 1901); národnost česká; **ve dvoře byli 2 koně, 32 kusů hovězího dobytka, 1 osel, 50 slepic,**

Čp. 8 - 0

Čp. 9 – 1. partaj: František Majer, pracuje za mzdu ve dvoře (Hořákov, 9. 8. 1885); manž. Klára M. (Jesení, 11. 2. 1882); **2. partaj:** Emanuel Král, hospodář (H., 28. 1. 1873); manž. Barbora K., domácnost (Němčice, 12. 12. 1880); syn Ladislav František Král (H., 8. 6. 1901); dcera Zdenka K. (H., 21. 9. 1903); syn Josef K. (H., 3. 3. 1905); Barbora K. (H., 12. 12. 1907); Jan Janoušek, čeledín (Chotěšov, 1886); Rosalie Matějková, služebná (Chvalšovice, 26. 12. 1885); Marie Marešová, služebná (Opálka, 20. 5. 1894); Alois Fremuth, čeledín (Praha, 22. 6. 1884); Josef Babka, čeledín, pasák (Běšiny, 1896); **3. partaj –** Vojtěch Jiřina, pomáhá za mzdu (Čeletice, 1846); manž. Marie Jiřinová (Jesení, 1848); dobytek – 2 koně, 18 kusů hovězího dobytka, 6 prasat;

Čp. 10 – František Kolář, hospodář (Hořákov, 21. 6. 1886); manž. Marie K. (Kunkovice, 21. 3. 1893); matka Marie K. (Běšiny, 7. 4. 1853); sestra Barbora K. (Hořákov, 19. 5. 1895); Jiří Mužík, čeledín (Běšiny, 29. 10. 1884); Karel Hošek, čeledín (Ouloh, 1895); Marie Denková, služka (Bradné, 1892); Václav Toman, žebrák (Most, 1887), v Hořákově od r. 1904; 2 koně, 15 hovězího dobytka, 2 prasata, 5 úlů;

Čp. 11 - 0

Čp. 12 – Vojtěch Majer, majitel domu, zeměděl. dělník, svobodný (Běšiny, 5. 11. 1879); matka Marie M., vdova (Běšiny, 17. 4. 1852, v Hořákově od roku 1880); bratr Josef Majer, pomocník (Hořákov, 4. 4. 1889); bratr Emanuel Majer, školák (Hořákov, 8. 10. 1898); národnost česká; 4 krávy;

Čp. 13 – Josef Jiřík, majitel hostince (Březí, 10. 4. 1866); manž. Alžběta Jiříková (Strážov, 2. 2. 1877); syn Josef Jiřík (Hořákov, 16. 10. 1899); dcera Karolína (Hořákov, 17. 5. 1901); dcera Barbora, školačka (H., 17. 3. 1903); dcera Zdenka (H., 28. 4. 1904); 2 krávy, 2 prasata, 1 úl;

Čp. 14 – Václav Urbánek, majitel bytu, hokynář (Běšiny, 15. 10. 1874), manž. Barbora U. (Hynkovice, 4. 7. 1874), dcera Filomena (Březí, 12. 2. 1897), dcera Anna (Březí, 8. 5. 1899), syn Václav (Víteň, 18. 5. 1901), syn Stanislav (Hořákov, 2. 5. 1903), dcera Alžběta (Hořákov, 7. 2. 1905); otec Vojtěch Urbánek, (Běšiny, 23. 4. 1833), matka Anna U. (Běšiny, 20. 7. 1838); 1 kráva;

1921 – sčítání Hořákov

Čp. 1 – **1. partaj:** František Úlovec, dělník na statku, (Brtí, 3. 11. 1868), 15 roků v Hořákově; manž. Anna Ú. (Javoří, 14. 2. 1879); syn Václav Ú., na statku (Březí, 18. 5. 1904); syn František Ú. (Hořákov, 3. 6. 1908); dcera Barbora Ú. (Hořákov, 8. 12. 1915); dcera Anna Ú. (Hořákov, 1. 11. 1916); syn Josef Ú. (15. 10. 1917); **2. partaj:** Marie Fremutová, podruhyně, ovdovělá (Blovice, 25. 9. 1866);

Čp. 2 – Ondřej Kopp, dělník zemědělský (Hořákov, 8. 8. 1868); manž. Anna Koppová, v domácnosti (Lukavice, 4. 9. 1874); syn Václav Kopp, v zemědělství dělník (Hořákov, 10. 5. 1897); dcera Anna Koppová (Hořákov, 17. 6. 1908); dcera Ludmila K. (H., 4. 9. 1910); syn Alois K. (H., 28. 5. 1912); syn Karel K. (H., 27. 2. 1915); syn Jiří Kopp (Hořákov, 9. 4. 1917); všichni české národnosti;

Čp. 3 – Josef Majer, zedník, bez zaměstnání (Hořákov, 4. 4. 1889); manž. Marie Majerová, domácnost (Kotěšov u Sušice, 3. 7. 1891), syn Jan Majer (Kotěšov, 28. 2. 1912); dcera Marie Majerová (Hořákov, 6. 7. 1915);

Čp. 4 – Barbora Tajčovská, vdova; Sára? Bára? Tajčovská, dcera; syn Jan Tajčovský, zahradnický učeďník na hořákovském statku (Hořákov, 4.4. ?); dcera Barbora Tajčovská, žačka (Hořákov); otec Vojtěch Jiřina, výměnkář;

Čp. 5 – zámek, majitel Josef Czernín, 2 partaje - **1. partaj:** Otta Martykán, zahradník hr. Czernina (Týnec u Klatov, 8. 7. 1859), v obci žila rodina od roku 1911; manž. Marie, v domácnosti (Lehom, 12. 9. 1856), dcera Marie M. (Seewiesen, 17. 10. 1887), dcera Anna Martykánová (Seewiesen, 23. 7. 1893), vnuk Martykán Ginter (Videň, 9. 10. 1916), zahradnický učeň Karel Beneš (Sušice, 4. 1. 1905); všichni národnost česká; **2. partaj:** Emanuel Šos, kočí hraběcí (Běšiny, 22. 2. 1874), v Hořákově žije 23 let, manž. Anna Šosová, v domácnosti (Čachrov, 25. 7. 1877), dcera Marie Šosová, (Hořákov, 22. 2. 1900), syn Josef Š. (Hořákov, 9. 6. 1911), syn Jaroslav Š. (Hořákov, 21. 4. 1913), dcera Josefa Š. (Hořákov, 29. 10. 1916),

Čp. 6 – Alois Král, samostatný hospodář (Hořákov, 31. 3. 1880), manž. Marie Králová (Hluboká, okres Trhové Sviny, 18. 2. 1883), dcera Věnceslava Králová (Hořákov, 9. 4. 1909), Jiřina Králová (Hořákov, 26. 1. 1914), syn Václav Král (Hořákov, 4. 1. 1921), Jan Franěk, tchán, zřízenec státních drah, vdovec (Hluboká, 26. 10. 1848), Jan Harant, čeledín (Vogelsang, Kašp. Hory, 10. 11. 1896), Bartoloměj Rendl, čeledín (Kunovice, 24. 8. 1901),

Marie Pojarová, služebná (Běšiny, 27. 8. 1900), Anna Sýkorová (Kuzí, 24. 8. 1905), všichni české národnosti;

Čp. 7 – ratejna, majitel J. Czernin – **1. partaj:** Josef Plechinger, čeledín na statku J. Czernina, 20 let (Grüntlhof, Sušice, 26. 12. 1862), manž. Terezie Pl., v domácnosti (Vopálka, 15. 3. 1867), syn Václav P., zahradník (Březí, 9. 11. 1889), dcera Františka Matějková, roz. Plechingerová, vdova, dělnice na statku (Březí, 1. 12. 1886), vnuk Vojtěch Matějka, žák (Hořákov, 26. 4. 1913), syn František Pl., dělník na statku (Hořákov, 1. 4. 1900), dcera Marie Plechingerová, učednice, dámská krejčová u Albíny Nové v Kuzí (Hořákov, 21. 1. 1903), **2. partaj:** Ferdinand Jiřík, pasák na statku (Březí, 16. 5. 1872), 9 roků na statku; manž. Františka Jiříková, vede domácnost (Seewiesen, 17. 3. 1885), dcera Anna Jiříková, pomáhá v domácnosti (Čachrov, 16. 9. 1901), všichni česká národnost, v Hořákově 9 let; **3. partaj:** Karel Jiřík, šafář na statku (Březí, 5. 9. 1879), manž. Josefa Jiříková, domácnost (Javor, 20. 5. 1876), dcera Marie J. (Čachrov, 10. 9. 1903), syn Josef Jiřík (Hořákov, 23. 6. 1916), všichni národnost česká, v Hořákově 10 let;

Čp. 8 – neobydleno

Čp. 9 – Emanuel Král, majitel, hospodář (Hořákov, 28. 2. 1873), manž. Barbora K., v domácnosti (Víteň, 12. 11. 1880), syn Ladislav (Hořákov, 8. 6. 1901), Jan Šedlbauer, strážník, (Chvalšovice, 22. 6. 1900), Josef Kubát, čeledín (Brtí, 20. 11. 1885), Josef Slunčík, čeledín (Podolí, 18. 2. 1897), Vojtěch Hošek, čeledín (Kuzí, 15. 3. 1875), Karel Haas, pohůnek (Běšiny, 20. 1. 1908), Marie Němcová, služebná (Kunratice, 18?), Alžběta Javorská, služebná (Březí, 1896), Václav Toman, strážník, chudý na obci (Most, 1875); **9a** – František Majer, dělník v hospodářství E. Krále, vdovec (Hořákov, 9. 8. 1885), Lenerová Lenka, družka F. Majera, ovdovělá, vede domácnost (Běšiny, 2. 8. 1891), dcera Albína Lenerová (Běšiny, 11. 5. 1916), Marie Vítovcová, schovanka (Hořákov, 26. 6. 1920);

Čp. 10 (Spolka) - Marie Kolářová, vdova, majitelka, samostatná hospodyně (Běšiny, 21. 3. 1893); dcera Marie Kolářová, žačka (Hořákov, 7. 7. 1913), syn František K. (Hořákov, 15. 4. 1915), tchýně Marie Kolářová, vdova (Předvojovice, 24. 9. 1854), Barbora K., švagrová (Hořákov, 22. 2. 1895), Marie Rubášová, služebná (Střeziměř, 16. 3. 1898), Františka Kolářová, služebná (Tršek, 10. 8. 1903), Jiří Němec, čeledín 22. 4. 1899, Josef Klouda, čeledín, (Tršek, 1901), Josef Karlovský, pastevec (Strážov, 5. ledna 1906), Jan Votýpka, noclehář, nádeník, chodí světem, (Chudenice, 25. 6. 1863);

Čp. 12 – Vojtěch Majer, majitel bytu, svobodný, dělník zemědělský, (Běšiny, 2. 11. 1899), matka Marie M., vdova (Běšiny, 2. 7. 1852), národnost česká, on v Hořákově 13 roků, ona 30 let;

Čp. 13 – Josef Jiřík, vdovec, vlastní hostinec (Březí, 21. 4. 1866); v Hořákově 22 let; dcera Karolína J., vede domácnost (Hořákov, 13. 5. 1901), dcera Zdenka J., pomáhá v domácnosti (Hořákov, 29. 4. 1904), dcera Barbora Jiříková, učednice v krejčovském závodě v Klatovech (Hořákov, 19. 3. 1903), dcera Františka J., školačka (Hořákov, 17. 2. 1913); všichni česká národnost;

Čp. 14 – Václav Urbánek, majitel bytu, hokynář, vlastní závod, (Běšiny, 17. 10. 1874), manž. Barbora U., v domácnosti (Hynkovice, 4. 7. 1874), oba v obci 19 roků, syn Václav

U., zemědělský dělník (Víteň, 18. 5. 1901), dcera Božena Urbánková, školačka (Hořákov, 8. 4. 1908), Marie Urbánková, školačka (Hořákov, 13. 7. 1913); všichni národnost česká;

Sčítání obyvatel Hořákova podle čísel popisných (1880, 1890, 1900, 1910, 1921)

Čp. 1

(dolní část Hořákova, dnes dílna Fr. Majer)

1880 – 3 osoby, Václav Fremut, zednický tovaryš, domkář, (nar. Kněžice, 1815), manželka Františka (Kněžice, 1811), snacha Marie Fremutová (1853, Blovice); V. Fremut se podepsal;

1890 – Josef Halášek, c. k. cestář na erární silnici (nar. Dehtín, 1845), manž. Marie H., roz. Svítilová (Kněžice, obec Lukavice, 1852), syn Josef Halášek, zednický tovaryš (Neznašovy, 3. 5. 1873), Růžena Halášková, školačka (Březí, 3. 7. 1881), Klára Halášková, školačka (Dehtín, 5. 8. 1884), Marie Halášková (Březí, 10. 3. 1886);

1900 – Josef Fremut (Hořákov, 12. 8. 1853), cestář; manželka Marie (Blovice, 11. 8. 1853), v domácnosti; syn Alois (Praha, 22. 6. 1883), pomáhá doma;

1910 – František Úlovec, krejčí (nar. Brtí, 12. 12. 1868), manž. Barbora Ú. (Březí, 13. 5. 1876), dcera Marie, šolačka (Březí, 15. 4. 1899), dcera Anna (Březí, 28. 12. 1901), syn Václav (14. 4. 1904), syn František (Hořákov, 15. 5. 1908), Matěj Fremuth, tchán, soukromník (Božetice, 15. 3. 1830);

1921 – **1. partaj:** František Úlovec, dělník na statku, (Brtí, 3. 11. 1868), 15 roků v Hořákově; manž. Anna Ú. (Javoří, 14. 2. 1879); syn Václav Ú., na statku (Březí, 18. 5. 1904); syn František Ú. (Hořákov, 3. 6. 1908); dcera Barbora Ú. (Hořákov, 8. 12. 1915); dcera Anna Ú. (Hořákov, 1. 11. 1916); syn Josef Ú. (15. 10. 1917); **2. partaj:** Marie Fremutová, podruhně, ovdovělá (Blovice, 25. 9. 1866);

Čp. 2

(obecní pastouška)

1880 - 8 osob; Josef Plechinger, obecní pastucha (Javoří, 1841), Barbora (roz. Nový, Lukavice, 1835), syn Jan, čeledín (10. 4. 1864), Matěj, školák (1868), Josef, školák (19. 3. 1870); Václav (š, 1872), František (1875), dcera Alžběta (pomocnice v domácnosti, 1866); podepsal Jan Král;

1890 – Jan Šafařík, nájemník, obecný lesní a polní hajný (nar. Kunkovice, 1852), manž. Anna Š., roz. Zahradková, domácí práce (Dobřemělice, 1855), syn Jan Šafařík (Pozorka, 22. 3. 1877), dcera Anna Šafaříková (Hořákov, 26. 7. 1880), František Š., školák (Hořákov, 10. 10. 1882), Karel Šafařík (Hořákov, 21. 9. 1886), Marie Š. (Hořákov, 28. 7. 1888), Stanislav Šafařík (Hořákov, 15. 10. 1890);

1900 – Ondřej Kopp (Hořákov, 9. 8. 1868); manželka Anna (Lukavice, 4. 9. 1878), hospodyně; Josef Kopp (Běšiny, 9. 11. 1894); Ondřej Kopp (Hořákov, 9. 2. 1896); Václav Kopp (Hořákov, 10. 5. 1897); Julie Koppová (Hořákov, 19. 1. 1899); František Kopp (Hořákov, 22. 9. 1900);

1910 – Ondřej Kopp, majitel bytu, mistr soustružnický (Hořákov, 8. 8. 1868), manž. Anna, roz. Jandová (4. 9. 1874), dcera Julie K. (H., 9. 1. 1899), syn František (H., 22. 9. 1900), dcera Marie K. (Hořákov, 18. 6. 1902), syn Bedřich (8. 6. 1904), syn Jan (H., 19. 5. 1906), dcera Anna K. (H., 17. 6. 1908), dcera Ludmila K. (H., 4. 9. 1910);

1921 – Ondřej Kopp, dělník zemědělský (Hořákov, 8. 8. 1868); manž. Anna Koppová, v domácnosti (Lukavice, 4. 9. 1874); syn Václav Kopp, v zemědělství dělník (Hořákov, 10. 5. 1897); dcera Anna Koppová (Hořákov, 17. 6. 1908); dcera Ludmila K. (H., 4. 9. 1910); syn Alois K. (H., 28. 5. 1912); syn Karel K. (H., 27. 2. 1915); syn Jiří Kopp (Hořákov, 9. 4. 1917); všichni české národnosti;

Čp. 3

1880 – 10 osob - **I. rodina:** Františka Huspeková, chalupnice, vdova (1830, Hořákov), synové František, čeledín (10. 11. 1866), Josef, školák (26. 3. 1868), Václav (školák, 13. 2. 1872), Kateřina, děvečka v panském dvoře (31. 3. 1859); **II. rodina:** Karel Karaus, nádeník (Tužice, 1846), manž. Marie K., nádenice (16. 1. 1851, Čachrov), syn Josef (11. 7. 1876); **III. rodina:** Václav Paveza (Ouloh, 1812), nádeník; manželka Barbora (Chvalšovice, 1813); podepsal Jan Král;

1890 - Františka Huspeková, roz. Šimková, vdova po c. k. cestáři (Hořákov, 1830), syn Josef Huspek, nádeník (Hořákov, 26. 3. 1869), syn Václav Huspek, obuvnický pomocník u mistra Konráda ve Strážově (Hořákov, 14. 2. 1872);

1900 - Františka Huspeková (Hořákov, 27. 1. 1829), vdova, domácí práce; Josef Huspeka (Hořákov, 26. 3. 1869), hospodářské práce;

1910 – Josef Huspek, majitel bytu, cestář (Hořákov, 26. 3. 1869), Anežka Huspeková (Běšiny, 27. 11. 1878), dcera Anna H. (Běšiny, 9. 4. 1910),

1921 – Josef Majer, zedník, bez zaměstnání (Hořákov, 4. 4. 1889); manž. Marie Majerová, domácnost (Kotěšov u Sušice, 3. 7. 1891), syn Jan Majer (Kotěšov, 28. 2. 1912); dcera Marie Majerová (Hořákov, 6. 7. 1915);

Čp. 4

1880 – 15 osob, **I. rodina:** Josef Tajčovský, domkář, nádeník (nar. Hořákov, 1829), Kateřina (roz. Paveza, Běšiny, 1838), syn Bartoloměj (24. 8. 1862), Vojtěch (23. 4. 1867), dcera Marie (1866), nevlastní dcera Rosalie (Běšiny, 1867), dcera Kateřina (Hořákov, 1872), **II. rodina:** Vojtěch Šimek, nádeník (Hořákov, 23. 4. 1822), Terezie Šimková (Běšiny, 15. 10. 1826), dcera Anna (11. 11. 1854), Kateřina (25. 12. 1857), Barbora (březen, 1861), Marie (1863), Václav Hošek (Běšiny, 1840), matka, vdova Barbora Hošek (Týnec, 1790), podepsal Jan Král;

1890 - **1. partaj:** Bartoloměj Tajčovský (Teučovsky, Tejčovský, Deušovsky), domkář, nádeník (Hořákov, 24. 8. 1862), manželka Barbora Tejčovská, roz. Jiřinová, nádenice (Jesení, 1865), dcera Rosina (Jesení, 13. 10. 1887), syn Vojtěch Tejčovský (Jesení, 25. 12. 1889); matka domkáře Kateřina Deušovská, denní nádenice (Běšiny, 1840); **2. partaj:** Rosina Hošková, nemanželská dcera Kateřiny Deušovské, služka (Běšiny, 1865), Kateřina Deušovská, manželská dcera, služka v Klatovech (Hořákov, 1872); Vojtěch Deušovský, bratr Bartoloměje Teučovského, nádeník (Hořákov, 1867), Kateřina Pavéza, nájemnice,

nádenice (Svošovice, okr Sušice, 1865), Vojtěch Pavéza, nemanž. dítě Kateřiny Pavézy (Křištín, květen 1890); 2 kozy ve stavení;

1900 - Bartoloměj Tajčovský (Hořákov, 1861), nádeník; manželka Barbora, roz. Jiřinová (Chvalšovice, 4. 12. 1866), služebná; dcera Rosálie Tajčovská (Jesení, 1887), chodí do školy; Vojtěch Tajčovský (Hořákov, 1891); Marie Tajčovská (Hořákov, 1892); Kateřina Tajčovská (1895); Bartoloměj Tajčovský (Hořákov, 1898);

1910 - Bartoloměj Tajčovský, pracuje na poli (Hořákov, 24. 8. 1862), manž. Barbora T. (Jesení, 4. 12. 1864), dcera Kateřina (H., 4. 5. 1895), syn Bartoloměj T. (Hořákov, 20. 10. 1898), dcera Klára T. (Staňkov u Sušice, 16. 6. 1902), syn Jan T. (H., 11. 10. 1904), dcera Barbora T. (H., 24. 12. 1906), majitelka bytu Marie Fremuthová, vdova (Plzeň?, 25. 8. 1853);

1921 - Barbora Tajčovská, vdova; Sára? Bára? Tajčovská, dcera; syn Jan Tajčovský, zahradnický uředník na hořákovském statku (Hořákov, 4.4. ?); dcera Barbora Tajčovská, žačka (Hořákov); otec Vojtěch Jiřina, výměnkář;

Čp. 5

1880 (zámek) - neobydlené

1890 – 1. partaj: August Kordík (Čachrov, 16. 9. 1846), Landwirt, Karolina Kordik, geb. Csangé de Csány (Csány, Komitat Czalaer, 21. 4. 1848), Elsa Kordik (Chlístov u Klatov, 17. 11. 1874), zuhause, Zdenko Petr Augustin Kordik, (Chlístov, 20. 4. 1876), Schüler der Artillerie Kadettenschule, Miluny Kordik (Chlístov, 21. 11. 1877), Schülerin, Alice Kordik (Chlístov, 10. 8. 1879), Schülerin, Efemér Petr Albin Kordik (Chlístov, 1. 3. 1881), Irma Kordik (Ch. 1. 9. 1882), Pauline Kordik, (Chlístov, 29. 5. 1884), Michaela Kordik (Hořákov, 21. 2. 1886); Ilona Kordík, Tochter (Hořákov, 3. 6. 1888); Kateřina Červený, Dienstbote (Nemělkov, 1865), Kateřina Brejcha, Dienstbote (Chlístov, 1873); **2. partaj:** Marie Zipperer, Edler von Eggenthal, pensionierte Feldmarschallwitwe, (Czachrau, 15. 1. 1848), domov. právo Pressburg; Elise Kordík, geb. Fürtsch, Private (Chodenschlag, Bz. Taus, 8. 9. 1821); 13 osob, 2 koně;

Čp. 5 a (ratejna, panský dvůr) - 1. partaj: Matěj Petrášek, šafář při statku (Čachrov, 1840), manželka Terezie Petrášková, nádenice (Běšiny, 1840), dcera Aloisie Petrášková, služka, Vídeň, Cirkusgasse, služka (Keply, 1870), syn Václav Petrášek, pacholek v Divišovicích (Svinná, 22. 12. 1873), Ignác Petrášek, pacholek (Čachrov, 1875), syn František Petrášek (Čachrov, 26. 4. 1879); domov právo Petrášků – Čachrov; **2. partaj:** Josef Mayer, čeledín, (Troslav, 1848), manželka Marie Majer, roz. Vítovec, nádenice (Běšiny, 1852), syn Vojtěch Majer, školák (Běšiny, 5. 11. 1879), syn František Majer (Hořákov, srpen 1885), syn Josef Majer (Hořákov, březen 1889); domov. právo rodiny Majer (Troslava); **3. partaj:** Josef Pressl, pacholek (Strážov, 1862), manž. Anna Presslová, roz. Tomanová, nádenice (Strážov, 1866), dcera Barbora Presslová (Vítkovice u Kolovče, březen 1889); domov. právo rodiny Pressl – Záhorčice, **4. partaj:** Kateřina Tomanová, vdova, děvečka (Kuzí, 1841); syn Jiří Toman (Chlístov, 1872), obuvnický tovaryš, t. č. Meidling u Vídně; Emanuel Toman, obuvnický pomocník ve Vídni (nar. Chlístov, 17. 7. 1873); domov. právo Hořákov; **5. partaj:** Josef Paveza, kočí (Svojšice, 1863), manž. Anna Paveza, roz. Petrušková, nádenice (Bradné, květen 1864), Jan Paveza, syn (Hořákov, květen 1889), domov. právo Malonice; **6. partaj:** Pavel Matějka, pacholek (Kotěšov, 1858); manž. Alžběta Matějková, roz. Mundl, nádenice, (Lukavec, 1859), syn Josef Matějka (Březí, 1882), dcera Barbora Matějková (Hořákov, 9. 2. 1885), syn Václav Matějka (Hořákov, 6. 1. 1887), dcera Františka Matějková (Hořákov, 10. 3. 1889); domov. právo rodiny Kotěšov; **7. partaj:** Václav Rendl, pasák v panském dvoře, (Braníčkov u Nemělkova, 1835), Eva Rendlová, roz. Pešl, nádenice (Velhartice, 1842), syn Bartoloměj Rendl, nádeník (Velhartice, 1870), František Rendl, pohůnek (Hořákov, 4. 4. 1874); dcera Marie Rendlová, školačka (Běšiny, 1880), Magdalena Rendlová (Svojšice, 1883), domov. právo rodiny v Braníčkově; ve dvoře bylo 32 kusů hovězího dobytka, držitelem statku byl Fridrich Brabek, statkář

1900 – Jan Sýkora, nájemce bytu, čeledín (Kuzí, 1862), manž. Marie, pomáhá v domácnosti (Hořákov, 1861), dcera Alžběta (Kuzí, 1890), Marie (Podolí, 1892), František (Kuzí, 1897), Alois (Hořákov, 21. 12. 1900); Antonín Pikhart, čeledín (Běšiny, 1876), manž. Marie Pikhartová (Brtí, 1874), dcera Anna (Brtí, 7. 1. 1899), Marie (Hořákov, 5. 8. 1900); Fridrich Zahradník, pasák (Březí, 1857); manž. Marie Zahradníková (Běšiny, 1870), Antonín Zahradník (Březí, 1885), Anna Z. (Staňkov, 1888), Marie Z. (Staňkovy, 1893), Božena Z. (Běšiny, 1888), František Heil, nevlastní syn (Běšiny, 1888), Josefa Heilová, nevlastní dcera (Běšiny, 1892);

1910 – **1. partaj** - Václav Rendl, čeledín (Čachrov, 10. 12. 1859); manž. Marie R., domácnost (Javoří, 3. 8. 1868); dcera Terezie R. (Čachrov, 24. 3. 1893); dcera Františka R. (Čachrov, 9. 3. 1900); dcera Anna Rendlová (Čachrov, 17. 3. 1906); **2. partaj** – Josef Plechinger, čeledín na statku (Opálka?, 3. 3. 1857); manž. Terezie P. (Opálka, 20. 10. 1869); syn Václav P., dragoun v Klatovech (Březí, 10. 11. 1889); dcera Františka P. (Březí, 9. 12. 1887); syn František Plechinger, školák (Hořákov, 4. 4. 1901); dcera Marie P. (Hořákov, 7. 1. 1903);

1921 - zámek, majitel Josef Czernín, 2 partaje: **1. partaj** – Otta Martykán, zahradník hr. Czernina (Týnec u Klatov, 8. 7. 1859), v obci žila rodina od roku 1911; manž. Marie, v domácnosti (Lehom, 12. 9. 1856), dcera Marie M. (Seewiesen, 17. 10. 1887), dcera Anna Martykánová (Seewiesen, 23. 7. 1893), vnuk Martykán Ginter (Vídeň, 9. 10. 1916), zahradnický učeň Karel Beneš (Sušice, 4. 1. 1905); všichni národnost česká; **2. partaj** – Emanuel Šos, kočí hraběcí (Běšiny, 22. 2. 1874), v Hořákově žije 23 let, manž. Anna

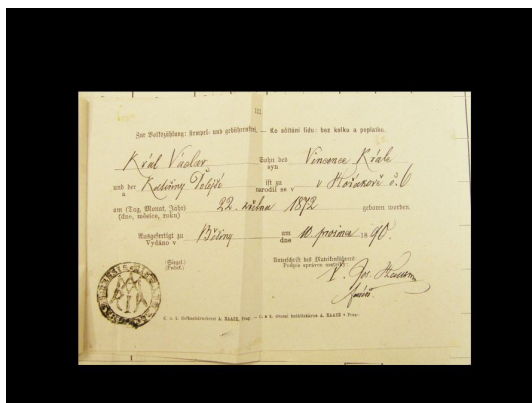
Šosová, v domácnosti (Čachrov, 25. 7. 1877), dcera Marie Šosová, (Hořákov, 22. 2. 1900), syn Josef Š. (Hořákov, 9. 6. 1911), syn Jaroslav Š. (Hořákov, 21. 4. 1913), dcera Josefa Š. (Hořákov, 29. 10. 1916),

Čp. 6

(starý Hejličkovský/Králův dvůr, tato rodina na gruntu téměř 500 let)

1880 - 10 osob, Čeněk Král, sedlák (Hořákov, únor 1835), manželka Kateřina (roz. Dolejší, Maloveska 1843), syn Jan (24. 6. 1869), Václav (18. 5. 1872), Alois (31. 3. 1880), dcera Barbora (4. 7. 1863), Viktorie (10. 12. 1870), čeledín Martin Pojar (Ouloh, 1860), Matěj Reiser (Stobořice, 1860), Barbora Zajícová (Brtí, 1862), podepsal se Vincenc Král;

1890 - Vincenc Král (Hořákov, 1835), Kateřina Král, roz. Dolejší (Maloveska, 1844), Jan Král (Hořákov, 1869), syn, pomáhá rodičům při hospodářství; Václav Král (Hořákov, 22. 5. 1872), zahradnický pomocník, Alois Král (Hořákov, 31. 3. 1880), školák, Cyril Král, nemanželský syn dcery Vincence Krále (nar. Hořákov, 1882), Josef Koplent, pastucha, (Javoří, 22. 1. 1872), německé národnosti, Barbora Jandová, (Lukavice, 1872), služka, česká; Martin Pozorka, 1 kůň, 8 krav, 2 ovce;

Evidenční lístek ke sčítání lidu v roce 1880, záznam o narození Václava Krále, syna Vincence (Čeňka) Krále v Hořákově čp. 6, 22. 5. 1872 (Státní okresní archiv Klatovy).

1900 - Vincenc Král, hospodář polního hospodářství (Hořákov, 8. 1. 1835), Kateřina Králová (Maloveska, 1843), syn Jan Král (Hořákov, 29. 6. 1868), Václav Král, v Dobřanech (Hořákov, 1872), Alois Král, mládek v pivovaru (Hořákov, 1880), Cyril Král (Hořákov, 19. 1. 1883); Marie Svobodová, služebná (Čihaň, 1876); Václav Souček, čeledín (Jesení, 1882);

1910 - Alois Král, hospodář (Hořákov, 31. 3. 1880), manž. Marie K., domácnost (18. 2. 1883); dcera Viktorie K. (H., 29. 12. 1905); dcera Anna K. (H., 4. 2. 1907); dcera Věnceslava K. (H., 9. 4. 1909); matka Kateřina K. (Maloveska, 18. 2. 1844); Matěj Hofman, čeledín (Březí, 7. 7. 1894); Marie Janoušková, služka (Chotěšov, 3. 6. 1891); Barbora Urbánková, služka (Březí, 12. 2. 1897); ve dvoře byli 2 koně, 10 kusů hovězího dobytka, 2 prasata, mnoho drůbeže;

1921 - Alois Král, samostatný hospodář (Hořákov, 31. 3. 1880), manž. Marie Králová (Hluboká, okres Trhové Sviny, 18. 2. 1883), dcera Věnceslava Králová (Hořákov, 9. 4. 1909), Jiřina Králová (Hořákov, 26. 1. 1914), syn Václav Král (Hořákov, 4. 1. 1921 - 1985), Jan Franěk, tchán, zřízenec státních drah, vdovec (Hluboká, 26. 10. 1848), Jan Harant, čeledín (Vogelsang, Kašp. Hory, 10. 11. 1896), Bartoloměj Rendl, čeledín (Kunovice, 24. 8. 1901), Marie Pojarová, služebná (Běšiny, 27. 8. 1900), Anna Sýkorová (Kuzí, 24. 8. 1905), všichni české národnosti;

Čp. 7

(ratejna)

1880 - místo 5b, dostal číslo zbořeného čísla 7; **I. partaj:** Štěpán Jiřina (Čeletice, 26. 12. 1836), šafář u pana Petra Kordíka; manželka Barbora (Chvalšovice, 4. 11. 1829), vede domácnost; syn Hynek (Čachrov, 1861); nádeník; Jiří (Čachrov, 1865), učeň zahradnický; **II. partaj:** Václav Vlček (Chvalšovice, 1841), čeledín; žena Anna (Třeziměř, 1840), vede domácnost; syn Josef (Keple, 4. 7. 1871); Václav (Hořákov, 21. 9. 1879); Anna (Hořákov, 25. 7. 1873), chodí do školy; **III. partaj:** Martin Kolář (Radostice, 5. 8. 1851), čeledín; manželka Františka (Běšiny, 1851), vede domácnost; Marie (Hořákov, 12. 12. 1876); dcera Františka (Hořákov, 16. 1. 1879); **IV. partaj:** Jan Kopelent (Javoří, 1828), čeledín; manželka Kateřina (Předvojovice, 27. 8. 1835); Magdaléna (Vrhavěk, 1. 2. 1871), chodí do školy; **V. partaj:** Václav Rendl (Braníckov, 1835), pasák v panském dvoře; manželka Eva (Velhartice, 1845), vede domácnost; syn Bartoloměj (Velhartice, 1870); František (Hořákov, 1874), chodí do školy;

1890 – Jiří Jiřina, nájemník (Čachrov, 1864), zahradník při panství, Klára Jiřina, roz. Švarc (Staňkov u Velhartic, 1864), v domácnosti, Rupert Jiřina, syn, (Hořákov, 3. 4. 1890), Jan Švarc, (Žihobce u Sušice, 28. 6. 1872), bratr Kláry Jiřinové, zahradnický pomocník;

1900 – Josef Hofman, zahradník (nar. Hrádek u Sušice, 2. 2. 1846), Barbora Hofmannová (1. 4. 1848, Hrádek); Alois Hofman, zahradnický pomocník (Kněžice u Sušice, 5. 4. 1875), Jan Hofman, zahrad. pomocník (Hrádek, 20. 6. 1877), Stanislav Matějka, učedník, zahradnický pomocník (Běšiny, 7. 5. 1885); Emanuel Šos, kočí (Běšiny, 2. 4. 1874); manž. Marie Šosová (Kotěšov u Sušice, 8. 9. 1873), dcera Anna Šosová (Hořákov, 22. 2. 1900), Marie Š. (Hořákov, 22. 2. 1900), Barbora Bílková, chůva (Kotěšov, 1840);

1910 – Čp. 7a – Emanuel Šos, panský kočí (Běšiny, 23. 2. 1874); manž. Marie Š. (Kotěšov, 8. 9. 1871); dcera Anna Š. (Běšiny, 16. 6. 1898); dcera Marie Š. (Běšiny, 22. 2. 1900); dcera Ludmila Š. (Běšiny, 16. 9. 1901); národnost česká; **ve dvoře byli 2 koně, 32 kusů hovězího dobytka, 1 osel, 50 slepic,**

1921 - ratejna, majitel J. Czernin – **1. partaj:** Josef Plechinger, čeledín na statku J. Czernina, 20 let (Grüntlhof, Sušice, 26. 12. 1862), manž. Terezie Pl., v domácnosti (Vopálka, 15. 3. 1867), syn Václav P., zahradník (Březí, 9. 11. 1889), dcera Františka Matějková, roz. Plechingerová, vdova, dělnice na statku (Březí, 1. 12. 1886), vnuk Vojtěch Matějka, žák (Hořákov, 26. 4. 1913), syn František Pl., dělník na statku (Hořákov, 1. 4. 1900), dcera Marie Plechingerová, učednice, dámská krejčová u Albíny Nové v Kuzí (Hořákov, 21. 1. 1903), **2. partaj:** Ferdinand Jiřík, pasák na statku (Březí, 16. 5. 1872), 9 roků na statku; manž. Františka Jiříková, vede domácnost (Seewiesen, 17. 3. 1885), dcera Anna Jiříková, pomáhá v domácnosti (Čachrov, 16. 9. 1901), všichni česká národnost, v Hořákově 9 let; **3. partaj:** Karel Jiřík, šafář na statku (Březí, 5. 9. 1879), manž. Josefa Jiříková, domácnost (Javor, 20. 5. 1876), dcera Marie J. (Čachrov, 10. 9. 1903), syn Josef Jiřík (Hořákov, 23. 6. 1916), všichni národnost česká, v Hořákově 10 let;

Čp. 8

1880 – místo 9 b, dostal číslo 8, které jest zbořeno (totiž to staré č. 8) – Josef Kopp (Hořákov, 1826), nádeník; Marie (Hořákov, 1835), vede domácnost; syn Ondřej (Hořákov, 9. 8. 1868), školák; Josef (Hořákov, 4. 7. 1872), školák; Julie (Hořákov, 12. 6. 1870), školačka; 2 kozy;

1890 – neobydleno

1900 – neobydleno

1910 – dtto

1921 – dtto

Čp. 9

1880 - Jan Král (Hořákov, 25. 12. 1835), rolník; manž. Barbora, roz. Majdl (Čachrov, 31. 3. 1840), vede domácnost; syn Josef (Hořákov, 27. 2. 1867), studující; Emanuel (Hořákov, 28. 2. 1873), chodí do školy; Anna (Hořákov, 9. 11. 1868), ve škole; Marie (Hořákov, 4. 12. 1876), ve škole; Albina (Hořákov, 29. 10. 1878); Hermína (Hořákov, 30. 8. 1880); čeleď: Jan Faust (Seewiesen, 1855), Hynek Rendl (Jesení, 1855), Jan Hejl (Běšiny, 1842), Josef Kolář (Hořákov, 4. 4. 1863); Marie Kubát (Hořákov, 1856); Anna Urbánek (Běšiny, 2. 2. 1861), obě děvečky; 1 kůň, 20 kusů hovězího dobytka, z toho 6 volů; 28 ovcí; 5 prasat; 1 úl;

1890 – I. rodina: Jan Král, rolník, pachtýř šterku na c. k. er. silnici (nar. Hořákov, 1835); manž. Barbora, roz. Maydl, spolumajitelka (1839, Čachrov); syn Emanuel Král, pomáhá v hospodářství (Hořákov, 30. 1. 1873); Marie Králová, doma při hospodářství (Hořákov, 1876); Albína Král (1872); Hermine Král, školačka (1880); Anton Kolář, čeledín, pacholek (Hořákov, 1865); Martin Smolík, čeledín, (Kunkovice, 1869); František Smolík, pohunek (Rejsko, 6. 12. 1873); Josef Nauš, čeledín, pastevec (Troslava, 10. 3. 1875); Sofie

Petrášková, služka (Kunkovice, 1871); Anna Tomanová, služka (nar. Vídeň, 22. 3. 1872, příslušná do Brtí); na statku 2 koně, 23 hovězího dobytka, 8 ovcí; **II. rodina:** Josef Kopp, nájemník, traxlíř hrábí (Hořákov, 1826); manž. Marie Kopp, roz. Teučovská (Hořákov, 1835); syn Ondřej Kopp (Hořákov, 1867), traxlířský pomocník; Julie Kopp (Hořákov, 1870) služka; Josef Kopp (Hořákov, 14. 7. 1872), traxlířský pomocník; 1 koza;

1900 – Emanuel Král, hospodář (nar. Hořákov, 28. 1. 1873); manž. Barbora Králová (12. 11. 1880), Jan Král, otec hospodáře, výměnkář (Hořákov, 25. 12. 1835); Barbora Králová, matka majitele (Čachrov, 12. 2. 1840); Marie Králová, sestra majitele, pomáhá (Hořákov, 5. 12. 1876); Albína Králová, sestra, hospodyně (Hořákov, 30. 11. 1878); Hermína Králová, sestra, služebná (Hořákov, 30. 8. 1880); Václav Kvěch, čeledín (Kotěšov, 1877); Josef Zahradka, čeledín (Pozorka, 19. 2. 1883); Anton Zahradka, čeledín (Březí, 12. 11. 1885); Barbora Kollrossová, služebná (Březí, 16. 10. 1878); Johanna Syrovátková, služebná (Běšiny, 1880); Josef Kopp, nádeník (Hořákov, III. 1826); manželka Marie Koppová (Hořákov, 1839), syn Josef Kopp, nádeník (Hořákov, 1872);

1910 – **1. partaj:** Emanuel Král, hospodář (H., 28. 1. 1873); manž. Barbora K., domácnost (Němčice, 12. 12. 1880); syn Ladislav František Král (H., 8. 6. 1901); dcera Zdenka K. (H., 21. 9. 1903); syn Josef K. (H., 3. 3. 1905); Barbora K. (H., 12. 12. 1907); Jan Janoušek, čeledín (Chotěšov, 1886); Rosalie Matějková, služebná (Chvalšovice, 26. 12. 1885); Marie Marešová, služebná (Opálka, 20. 5. 1894); Alois Fremuth, čeledín (Praha, 22. 6. 1884); Josef Babka, čeledín, pasák (Běšiny, 1896); **2. partaj:** František Majer, pracuje za mzdu ve dvoře (Hořákov, 9. 8. 1885); manž. Klára M. (Jesení, 11. 2. 1882); **3. partaj:** Vojtěch Jiřina, pomáhá za mzdu (Čeletice, 1846); manž. Marie Jiřinová (Jesení, 1848); dobytek na statku – 2 koně, 18 kusů hovězího dobytka, 6 prasat;

1921 – **čp. 9** - Emanuel Král, majitel, hospodář (Hořákov, 28. 2. 1873), manž. Barbora K., v domácnosti (Víteň, 12. 11. 1880), syn Ladislav (Hořákov, 8. 6. 1901), Jan Šedlbauer, strážník, (Chvalšovice, 22. 6. 1900), Josef Kubát, čeledín (Brtí, 20. 11. 1885), Josef Slunčík, čeledín (Podolí, 18. 2. 1897), Vojtěch Hošek, čeledín (Kuzí, 15. 3. 1875), Karel Haas, pohůnek (Běšiny, 20. 1. 1908), Marie Němcová, služebná (Kunratice, 18?), Alžběta Javorská, služebná (Březí, 1896), Václav Toman, strážník, chudý na obci (Most, 1875); **9a** – František Majer, dělník v hospodářství E. Krále, vdovec (Hořákov, 9. 8. 1885), Lenerová Lenka, družka F. Majera, ovdovělá, vede domácnost (Běšiny, 2. 8. 1891), dcera Albína Lenerová (Běšiny, 11. 5. 1916), Marie Vítovcová, schovanka (Hořákov, 26. 6. 1920);

Čp. 10

(Spolka)

1880 – I. partaj: Jiří Kolář (Hořákov, 24. 4. 1851), rolník; manž. Marie (Předvojovice, 24. 9. 1854), vede domácnost; Václav (Hořákov, 28. 8. 1878); Alois (Hořákov, 5. 5. 1880); dcera Anna (Předvojovice, 5. 11. 1876); **II. partaj:** rodiče - Vavřinec Kolář (Hořákov, 20. 6. 1804), výminkář; manželka Magdalena (Velhartice, 1843), syn František (Hořákov, 28. 12. 1870), školák; dcera Marie (Hořákov, 4. 5. 1863), pomáhá v domácnosti; Magdaléna (Hořákov, 21. 7. 1865), pomáhá v domácnosti;

1890 – Jiří Kolář, rolník (24. 4. 1851, Hořákov), manž. Marie, spolumajitelka (roz. Bejvlová, 1852, Předvojovice), dcera Anna (Předvojovice, 1876), syn Václav Kolář, školák (Hořákov, 30. 8. 1878), Alois Kolář (školák, Hořákov, 5. 5. 1880), Kašpar Kolář (Hořákov, únor 1882), František Kolář (Hořákov, 5. 1. 1886), Marie Kolář (2. 2. 1889), Eduard Kolář, nemanž. syn Kateřiny Kolářové, školák (Hořákov 16. 4. 1879), Kateřina Kolářová, sestra majitele (1840, Hořákov), nádenice; František Kolář, čeledín (Hořákov, 1870); Josef Rohrbacher, čeledín (1866, Němčice); Marie Kubernátová, služka (Běšiny, 1872);

1900 – Jiří Kolář, hospodář (Hořákov, 24. 4. 1851), manž. Marie K. (Předvojovice, 24. 9. 1852), syn Václav Kolář (Hořákov, 29. 8. 1878), Alois Kolář (H., 5. 5. 1880), Jiří Kolář (H., 18. 2. 1882), řeznický tovaryš; Kašpar Kolář, čeledín (H., 31. 12. 1884), František Kolář, čeledín (H. 27. 6. 1886); Marie Kolářová (H., 28. 1. 1889), školačka; Božena Kolářová, školačka (H., 5. 3. 1891); Barbora Kolářová, školačka (H., 29. 2. 1895); Eduard Kolář, čeledín (Hořákov, 8. 4. 1879), Justína Lerchová, služebná (Líbětice, 1881), Kateřina Kovářiková, služebná (Oučín?, 20. 2. 1885); 1 kobyly, 20 kusů hovězího dobytka, 7 prasat, 6 úlů;

1910 – František Kolář, hospodář (Hořákov, 21. 6. 1886); manž. Marie K. (Kunkovice, 21. 3. 1893); matka Marie K. (Běšiny, 7. 4. 1853); sestra Barbora K. (Hořákov, 19. 5. 1895); Jiří Mužík, čeledín (Běšiny, 29. 10. 1884); Karel Hošek, čeledín (Ouloh, 1895); Marie Denková, služka (Bradné, 1892); Václav Toman, žebrák (Most, 1887), v Hořákově od r. 1904; 2 koně, 15 hovězího dobytka, 2 prasata, 5 úlů;

1921 - Marie Kolářová, vdova, majitelka, samostatná hospodyně (Běšiny, 21. 3. 1893); dcera Marie Kolářová, žačka (Hořákov, 7. 7. 1913), syn František K. (Hořákov, 15. 4. 1915), tchýně Marie Kolářová, vdova (Předvojovice, 24. 9. 1854), Barbora K., švagrová (Hořákov, 22. 2. 1895), Marie Rubášová, služebná (Střeziměř, 16. 3. 1898), Františka Kolářová, služebná (Tršek, 10. 8. 1903), Jiří Němec, čeledín 22. 4. 1899, Josef Klouda, čeledín, (Tršek, 1901), Josef Karlovský, pastevec (Strážov, 5. ledna 1906), Jan Votýpka, noclehář, nádeník, chodí světem, (Chudenice, 25. 6. 1863);

Čp. 11

1880 - nebyl dosud číslován, co nově vystavený dostal číslo 11 na místo zbořeného č. 11; Vojtěch Kobliha (Strakonice, 23. 4. 1830), zahradník u pana Petra Kordika; manželka Karolína (Velhartice, 1. 11. 1830), vede domácnost;

1890 – 0

1900 – 0

1910 – 0

1921 – 0

Čp. 12

1880 – 1. partaj: rodina Josef Kolář (Čachrov, 3. 4. 1834), domkář, nádeník, manž. Anna (Čachrov, 1. 4. 1834), syn Rudolf (Čachrov, 17. 4. 1863), nádeník, Antonín (Čachrov, 10. 6. 1865), nádeník;

1890 – I. rodina: Josef Kolář, domkář, (Čachrov, 1834), manž. Kateřina (roz. Kupková, Pozorka 1837), Kateřina Kupková, čeledín, pastuch (Pozorka, 1875); Josef Kolář měl 3 krávy; **II. rodina: Tomáš Urbánek**, nájemník, kolář (Běšiny, 1830), **Vojtěch Urbánek**, nájemník, zedník (Běšiny, 1833), Anna Urbánek, v domácnosti (roz. Rubášová, 1838), syn František Urbánek, pomocník zahradnický v Klatovech (Běšiny, 1871), Václav Urbánek, pacholek, Javoří, ob. Podol, (Běšiny 1874), Ludvík Urbánek, pohůnek v Kuzí (19. 8. 1876, Hořákov), Vojtěch Urbánek měl 1 kozu;

1900 – Josef Mayer (psán také Majer), chalupník (nar. Troslava, 1848), manž. Marie Mayerová (Běšiny, 1852), Vojtěch Mayer, pomáhá (Běšiny, 5. 11. 1879), František Mayer, pomáhá (Hořákov, 9. 8. 1885), Josef Mayer, školák (Hořákov, 4. 4. 1889), Emanuel Mayer (Hořákov, 9. 10. 1898), Karel Král, soukromník (Hořákov, 1827);

1910 – Vojtěch Majer, majitel domu, zeměděl. dělník, svobodný (Běšiny, 5. 11. 1879); matka Marie M., vdova (Běšiny, 17. 4. 1852, v Hořákově od roku 1880); bratr Josef Majer, pomocník (Hořákov, 4. 4. 1889); bratr Emanuel Majer, školák (Hořákov, 8. 10. 1898); národnost česká; 4 krávy;

1921 – Vojtěch Majer, majitel bytu, svobodný, dělník zemědělský, (Běšiny, 2. 11. 1899), matka Marie M., vdova (Běšiny, 2. 7. 1852), národnost česká, on v Hořákově 13 roků, ona 30 let;

Čp. 13

1880 – **1. partaj:** Matěj Toman (Brtí, 29. 3. 1827), pachtýř hospody, manž. Kateřina (Javoří, 1830), Jan (Brtí, 27. 3. 1858), vypomáhá při domácnosti, Josef (Víteň, 29. 10. 1861), vypomáhá při domácích pracích, Alexandr (Víteň, 19. 10. 1874), školák, Anna (Víteň, 30. 12. 1865), vypomáhá při domácnosti, Marie (Víteň, 20. 8. 1868), chodí do školy, **2. partaj:** Jan Šafařík (Kunkovice, 16. 6. 1852), nádeník, Anna, manželka (Dobřemělice, 1855), vede domácnost, Jan (22. 3. 1877, Pozorka), Anna (Hořákov, 14. 7. 1880); 5 krav;

1890 – Jan Dollak, nájemník, hostinský (nar. Sušice, 1818), manž. Kateřina (1835), syn Jan Dollak, učitel na škole běšinské (1861, svobodný);

1900 – Josef Jiřík, hostinský (Březí, 21. 9. 1866), Alžběta Jiříková (Strážov, 28. 1. 1877), syn Josef Jiřík (15. 10. 1898, Hořákov); **2. partaj** – František Jiřík (VII. 1843, Opálka), manž. Eva Jiříková (XI, 1841, Březí), syn Karel Jiřík, kočí (XI, 1878, Březí), syn Rudolf Jiřík, zahradnický pomocník (Březí, 5. 3. 1882), Jindřich Jiřík, uředník (Březí, 11. 5. 1885);

1910 – Josef Jiřík, majitel hostince (Březí, 10. 4. 1866); manž. Alžběta Jiříková (Strážov, 2. 2. 1877); syn Josef Jiřík (Hořákov, 16. 10. 1899); dcera Karolína J. (Hořákov, 17. 5. 1901); dcera Barbora J., školačka (H., 17. 3. 1903); dcera Zdenka J. (H., 28. 4. 1904); 2 krávy, 2 prasata, 1 úl;

1921 - Josef Jiřík, vdovec, vlastní hostinec (Březí, 21. 4. 1866); v Hořákově 22 let; dcera Karolína J., vede domácnost (Hořákov, 13. 5. 1901), dcera Zdenka J., pomáhá v domácnosti (Hořákov, 29. 4. 1904), dcera Barbora Jiříková, učednice v krejčovském závodě v Klatovech (Hořákov, 19. 3. 1903), dcera Františka J., školačka (Hořákov, 17. 2. 1913); všichni česká národnost;

Čp. 14

1900 – **1. partaj:** Vojtěch Urbánek, tovaryš zednický (Běšiny, 23. 4. 1833), Anna Urbánková, manželka, hospodyně (Běšiny, 26. 7. 1838), **2. partaj:** Vojtěch Jiřina, nádeník (Repetice, 1846), Marie Jiřinová, manž., hospodyně (Jesení, 1852), dcera Klára Jiřinová, služebná (Jesení, 11. 2. 1881);

1910 – Václav Urbánek, majitel bytu, hokynář (Běšiny, 15. 10. 1874), manž. Barbora U. (Hynkovice, 4. 7. 1874), dcera Filomena (Březí, 12. 2. 1897), dcera Anna (Březí, 8. 5. 1899), syn Václav (Víteň, 18. 5. 1901), syn Stanislav (Hořákov, 2. 5. 1903), dcera Alžběta (Hořákov, 7. 2. 1905); otec Vojtěch Urbánek, (Běšiny, 23. 4. 1833), matka Anna U. (Běšiny, 20. 7. 1838); 1 kráva;

1921 – Václav Urbánek, majitel bytu, hokynář, vlastní závod, (Běšiny, 17. 10. 1874), manž. Barbora U., v domácnosti (Hynkovice, 4. 7. 1874), oba v obci 19 roků, syn Václav U., zem. dělník (Víteň, 18. 5. 1901), dcera Božena Urbánková, školačka (Hořákov, 8. 4. 1908), Marie Urbánková, školačka (Hořákov, 13. 7. 1913); všichni národnost česká;

IX. Poznámky k rodopisu některých hořákovských rodin

Králové (Hejlové) – Hořákov (čp. 6)

Není jasné, zda příslušníci dnešní rodiny Králů (Hejlíčků) z tohoto dvora jsou potomci sedláků Hejlů, kteří jsou připomínáni již v první polovině 17. století nebo svou přezdívkou po staletí nesou jen „po gruntu“. Je možné, že tito Královi jsou v dávných generacích příbuzní Králů z čp. 9. V rozlišování Hejl-Král panoval vždy zmatek daný tím, že v malé vesničce měly dva největší grunty po staletí majitele stejného jména. Králům z čp. 6 se proto „po gruntu“ prakticky vždy říkalo Hejlovi nebo Hejlíci. Bylo to natolik zakořeněné, že i faráři si mysleli, že se tak Královi z čp. 6 jmenují. Svědčí o tom velké množství opravovaných zápisů v matrikách, a to dokonce i vícečetných oprav jednoho záznamu (viz např. matrika 04, fara Běšiny, narozených – v zápise ze dne 24. 4. 1825 o narození Josefa Krále, syna Josefa Krále, syna Sebastiana Krále, jsou všichni Králové opraveni na Hejl, teprve v roce 1846 připsáno „soll heissen Kral“ /má se jmenovat Král/).

J a n H E J L (K R Á L), rychtář hořákovský

(cca 1630 / 14. 7. 1692)

Matyáš HEJL (KRÁL)
(cca 1704?)

Martin KRÁL
(cca 1730? / 3. 4. 1825)

Dorota (cca 1747 / 23. 10. 1817)

Děti:

24. 1. 1764, Josef; **3. 7. 1766, Sebastian**; 2. 3. 1772, nejmenovaná dcera; 16. 8. 1776, Maxmilián (+ 7. 12. 1844 jako vysloužilý voják); 5. 4. 1780, Barbara;

Sebastian KRÁL
(3. 7. 1766 / 16. 10. 1836)

Magdaléna (cca 1765 / 28. 8. 1851), roz. Jonášová ze Záhorčic

Děti:

17. 11. 1793, Matyáš; 23. 12. 1799, František; 1800, Josef Matyáš; **13. 2. 1802, Josef**;

Josef KRÁL
(13. 2. 1802 / 26. 10. 1878)

Magdaléna, roz. Kolářová z Hořákova/Spolky (1803/25. 7. 1866), sňatek s Josefem Králem 19. 11. 1822

Děti:

2. 4. 1823, Václav; 24. 4. 1825, Josef; 4. 11. 1826, Karel; 16. 4. 1830, Františka; 1. 9. 1832, Barbora; **22. 2. 1835, Vincent**; 23. 2. 1837, Kateřina; 21. 3. 1841, Johanna; 21. 5. 1843, Marie; 13. 9. 1845, Matěj.

Vincent (Čeněk) KRÁL
(22. 2. 1835 /)

Kateřina, roz. Dolejší z Malonic čp. 19 (1842/43 ?)

Děti:

24. 2. 1868, Jan Křtitel; 1872, Václav; **31. 3. 1880, Alois**; 19. 1. 1883, Cyril;

Alois KRÁL

(31. 3. 1880 – 3. 5. 1955)

Marie Králová (18. 2. 1883, roz. Fraňková – 21. 9. 1937)

Děti:

29. 12. 1905, Viktorie; 4. 2. 1907, Anna; 9. 4. 1909 Věnceslava; 26. 1. 1914, Jiřina;
4. 1. 1921, Václav

Václav KRÁL

(4. 1. 1921 – 24. 3. 1985)

Zdeňka Králová (roz. Soušková, nar. 17. 3. 1926 – 10. 2. 1985)

Děti:

6. 12. 1952, Václava (Vendulka), 3. 1. 1957, Olga, **12. 5. 1958, Jaroslav (Slávek)**

Z archivu rodiny Králů (Hořákov čp. 6)

Králové – Hořákov (čp. 9)

Králové někdy po třicetileté válce převzali statek v Hořákově od rodiny sedláka Václava Víta, který je uváděn ještě v Berní rule z roku 1652 jako největší hořákovský sedlák (měl 41 jiter polností, 6 potahů a dosti dobytka) a zároveň majitel největší výměry na celém běšinském panství Jaroslav Koce z Dobrše (oproti tomu měl sedlák Hejl 24 jiter /dnešní čp. 6/, Spolský také 24 jiter, v Rejsku měli 2 sedláci po 30 jitrech, obyčejná výměra selského gruntu v Běšinech /např. Šimon Urbánek/ byla okolo 15 jiter. Celé panství se tehdy skládalo z 9 vesnic (Běšiny, Kuzí, Hořákov, Machov, Podolí, Strítež, Javoří, Rejsko, Úloh), kde bylo 44 sedláků, 11 chalupníků a 17 zahradníků. Není vyloučeno, že sedlák Václav Vít byl předek Králů. Jaký měli Královi z čp. 9 vztah k Hejlům/Králům z čp. 6 není zatím jasné, matriky odpověď nedaly. V každém případě se pojmenování dvora „U Hejlů“, „U Hejlíčků“ vztahuje nejméně k začátku 17. století, což je úctyhodná doba.

J a n K R Á L (rychtář hořákovský)

(* cca 1665 / + 28. 6. 1752), Jan Král, rychtář hořákovský, poddaný kolinecký, vdovec, 87 let, pochován 1. 7. 1752 v Úloze, od Františka Pelikána, lokálního kaplana na hřbitově u sv. Petra a Pavla;

Marie Magdaléna (* cca 1680 – 27./30. 4. 1746)

Děti:

5. 1. 1706, Jan; 21. 1. 1708, Anna Kateřina; **12. 9. 1710, Matouš, Matyáš**; 9. 7. 1714, Jakub

Matyáš KRÁL (zvaný i Turek)

(* 12. 9. 1710 - + 1. 4. 1764)

Dorota Králová

(* 1707 ? - + 28./31. 1. 1767, cca 60 let)

Děti:

19. 5. 1740, Anna; 23. 6. 1742, Jan; 4. 6. 1741, Alžběta; 14. 1. 1745, Matyáš; 25. 12. 1745, Anna; 26. 4. 1747, Marie Magdalena; **28. 1. 1748, Jan**; 28. 12. 1749, Dorota; 16. 7. 1752, Jakub; 19. 12. 1754, Tomáš.

Jan KRÁL

(* 28. 1. 1748 / + 17. 6. 1817)

Manželky:

1. Eva Králová (* 1771 / + 20. 5. 1792), roz. Neuschová

2. Anna Marie Králová (* cca 1778 - + 23. 3. 1848), roz. Jandová z Božetic

Děti:

6. 1. 1778 (+ 19. 2. 1778) Šimon; cca 1784 (+ 6. 9. 1786), Kateřina; 22. 6. 1789 (+16. 7. 1789), Barbora; 31. 5. 1790, Alžběta; 1. 4. 1792 (+7. 4. 1792), Marie; ? - + 21. 9. 1795, Josef Král; **28. 2. 1796, Jakub**; 6. 4. 1798 (+13. 5. 1798), Marie Anna; 1804, 6.-7. 8. 1804, Josef; 20. 8. 1812, František

Jakub KRÁL (rychtář hořákovský)

(* 28./29. 2., 1796 / + 26. 3. 1873)

Manželka:

1. Anna Králová (* cca 1802 / + 5. 4. 1822)

2. Kateřina Králová (* cca 1808 / 28. 11. 1841, po porodu) roz. Irlweg z Javora,

3. Barbora Králová (* cca 1797 / + 28. 7. 1870), roz. Altmann ze Zhůří

Děti:

16. 6. 1825, Anna; 21. 8. 1826, Anna; 28. 12. 1828, Františka; 26. 1. 1832, Marie / + 14. 9. 1833; 8. 8. 1834, Václav Král / + 20. 8. 1834; **27. 12. 1835, Jan**; 18. 2. 1839, mrtvě narozené dítě

Jan KRÁL

(* 27. 12. 1835 / + ?)

Manželka:

Barbora Králová, roz. Maydl z Čachrova

Děti :

3. 4. 1862, Josef (+ 28. 2. / 2. 3. 1866); 17./18. 8. 1864, Jan Evangelista (+ 6. 3. 1866); 28. 2. 1867, Josef ; 8. 11. 1868, Anna; 17. 9. 1870, Jan Nepomuk (+ 19. 9. 1871); **28. 1. 1873, Emmanuel**; 4. 12. 1874, Barbora (+ 17. 3. 1876); 5. 12. 1876, Marie; 30. 10. 1878, Albína ; 30. 8. 1880, Hermína;

Emmanuel KRÁL

(* 28. 1. 1873 / + ?)

Ladislav KRÁL

(8. 6. 1901 / 1975)

Ladislav KRÁL

(31. 5. 1927)

Urbánkovi - Běšiny, Hořákov čp. 12 a čp. 14

Urbánkovi se objevují v hořákovských matrikách již v 17. století, ale posloupnost rodu, který se tu trvale usadil v 70. letech 19. století, jde k běšinským Urbánkům, kteří byli na panství chalupníky, tesaři, truhláři a zedníci. V polovině 18. století se jedna větev rodu usadila i v Úloze a v Tvrdoslavi. Zatímco v Běšinech a Tvrdoslavi byli Urbánkové chalupníky, v Hořákově pouhými domkáři, případně podruhy, nádeníky, někdy i malými obchodníky.

Šimon Urbánek

*/ 1653

zaznamenán v Berní rule panství Běšinského,
majitele Jaroslava, hraběte Kocze z Dobrše, 1653

Jan Urbánek

* ? / (? – 1717)

Kateřina (?), Zuzana (? – 1722)

Děti:

Jiřík? (jistý Jiřík, syn Jana Urbánka, šenkýře novohospodskýho, zemřel 11. 6. 1677), Eva Ludmila (1677), **Jan Jindřich (Hendrich) 1678**, František/Rosina 1679 – František + 1738), Jan Jiřík 1680, Barbora Dorota (1681), Alžběta (1683), Matyáš /Mates/ (1684 - 1747)

Jan Jindřich Urbánek (i Hendrik, Hendrich, Jindřich)

(14. 5. 1678 – před 1745)

16. 10. 1700, Dorota, dcera Jiřího Anderle, jinak Křest'ana z Běšin

Děti:

Kateřina (1704), Eva (1705), Jan (*1708+), Jan (1711), Jiřík (1714-1776), **Šimon (1719-1789)**, Eva Dorota (1730)?

Šimon Urbánek

(4. 7. 1719 – 9. 4. 1789)

10. 10. 1745, Dorota (?1721-1774), dcera Šimona Hejla z Běšin,

20. 9. 1774, Zuzana, dcera Jana Rubáše z Radinov

Děti:

Jan (1746 – 1817), Josef (1749), František (1752 – 20. 12. 1792), Ondřej (1754 – od něj patrně větev z Úloha a Tvrdoslavi), **Adam (7. 6. 1758 – 13. 12. 1809)**; Josef (24. 4. 1775), Marie (31. 8. 1777); Alžběta (21. 3. 1780)

Adam Urbánek

(7. 6. 1758 – 13. 12. 1809)

Barbara (1759 ? – 15. 12. 1822), rozená Bendová z Běšin

Děti:

Martin (6. 2. 1783 – 1860? Úloh 4), Tomáš (15. 9. 1784-? 22. 5. 1848), Josef (5. 10. 1787), Jan (30. 12. 1790), **Antonín (9. 6. 1792)**, Kateřina (26. 12. 1795 – 14. 12. 1806), Barbora (15. 7. 1797), Marie Anna (9. 12. 1800), Františka (20. 12. 1804)

Antonín Urbánek

(9. 6. 1792 – + před 1858)

Anna (? – 22. 6. 1870), rozená Mužíková z Malonic

Děti:

Josef (16. 11. 1822 – + 17. 11. 1822), Magdaléna (17. 1. 1824), Adam (23. 7. 1826 – 30. 10. 1890), Tomáš (8. 7. 1829 – 4. 7. 1898, zemřel v Hořákově čp. 12, 69 let, svobodný, rozedma plic, strýc Václava Urbánka, který po něm převzal dům čp. 12 v Hořákově), **Vojtěch/Jiří (1. 5. 1833, Jiří + 14. 8. 1833)**,

Vojtěch Urbánek

(1. 5. 1833 /dvojče Jiří, + 14. 8. 1833/)

1. manželka: ? 1835, Josefa, (+15./18. 4. 1870, 35 let, v Běšinech č. 37, zemřela po porodu, pochovaná v Běšinech) rozená Pavézová z Malonic

2. manželka: ? - 31. 7. 1870, Anna, rozená Rubášová z Běšin

Děti:

Jakub (29. 1858), Anna (26./27. 1. 1861), Josef (7. 1. 1866); František (13. 3. 1870 – 20./22. 7. 1870, syn + Josefy Urbánkové), František (23. 1. 1872, matka Anna); **Václav (25. 10. 1874 - 1958)**, Ludvík (19./19. 8. 1876 - 24. 10. 1951)

Václav Urbánek

(25. 10. 1874 – 1958)

Barbara (1874-1967), roz. Aschenbrenner z Hynkovic

Děti:

Filomene (12. 2. 1897), Anna (8. 5. 1899), Václav (18. 5. 1901), Stanislav (2. 5. 1903), Alžběta (7. 2. 1905), Božena (8. 4. 1908), **Marie (13. 7. 1913 - 1990)**

Hejdové z Lovčic

Hejdové z Lovčic se do Hořákova podle dosavadních zjištění přiženili v první polovině 17. století, když si jeden ze synů Jana nebo Václava z Lovčic vzal dceru Anny Salomény Pintovny Bukovanské z Bukova a na Hořákově. Vzhledem k tomu, že Hejdové byli z rodu obyčejných vojáků, kteří dostali erb za své zásluhy až v roce 1647, jejich sešvakření s rodem Bukovanských a tím vzdáleně i Czerniny z Chudenic pro ně znamenal jistý společenský vzestup. Hejdové byli přesto nicméně jen větší sedláci, majitelé svobodného zemskodeskového dvora, který vznikl patrně tím, že původní selské grunty byly svedené do majetku dominikálního. Z matričních záznamů soudě, udržovali Hejdové styky se svými příbuznými z Klatovska a nejbližšími sousedy. Především s Bukovanskými na Těšnově a z Horní Tisové, s rodem Koců z Hlavňovic a Strážova, s Hory z Ocelovic, Fruweiny, Maloveckými, Khueny z Belassi na Nemělkovu, v neposlední řadě pak s velkými Kollowraty. Hejdové zůstali v Hořákově až do roku 1843, kdy od nich po 200 letech statek koupil Josef Lumbe a hned jej prodal vzrůstajícím se Kordikům, kteří přišli do údolí Drnového potoka ze Všerub. Kam posléze Hejdové odešli není zatím jasné.

Václav Hejda z Lovčic
(cca 1575 – 1650 ?)

Anna Marie, roz. Oppl von Petersdorf

děti
Albrecht Jiří, Dorota, Václav a další

?

František Hejda z Lovčic
(? cca 1640 – 11. 12. 1708),

Františka Bukovanská Pintovna z Bukovan, dcera Anny Salomény Bukovanské
Pintovny z Bukovan a na Hořákově (? 1646 - 31. 10. 1729)

děti
Maxmilián (1689 – 24. 3. 1757), Antonia Elisabetha Johanna Barbara (19. 4. 1692 -
?), Hans Hendrych Bohuslav Xaverius (26. 2. 1695 - ?)

Maxmilián Hejda z Lovčic
(1689 – 24. 3. 1757),

Anna

děti
Anna Františka Antonia (9. 7. 1717 - ?), vdaná 16. 11. 1750 za rytíře Josef
Joachima Langenmantla ze Švihova,
Viktoria Josepha (24. 12. 1718 - ?), vdaná 13. 1. 1750, rytíř Christophorus Sumer,
Václav (15. ? 1722 – 5. 2. 1809),
Marie (26. 12. 1723 - 30. 6. 1775), vdaná 8. 7. 1755, za Jana Příchovského
z Příchovic, jejich syn Jan Příchovský, zemřel 27. 8. 1817 jako kaprál ve výslužbě ve
věku 63 let,
Marie Josefa (19. 9. 1726 - 26. 4. 1757),
Barbora Anna Lidmila (29. 4. 1730 – 1. 2. 1809)

Václav Hejda z Lovčic
(15. ? 1722- 5. 2. 1809)

Františka (1728 - 12. 1. 1763)

děti

Maria Helena (2. 7. 1758 - ?), Maximilian Joseph (21. 11. 1760 - 30. 7. 1802, duševně postižený), Maria Anna (8. 12. 1761 - 1. 2. 1764), **Josef Joachim (31. 12. 1762 - 1821)**

Josef Jáchym Hejda z Lovčic
(31. 12. 1762 - 1821)

Anna (nar. 1784), vdaná za Hejdu 8. 10. 1814, roz. Jana a Ludmily Tomanových z Brtí

děti

Anna Barbara (27. 12. 1811 - ?), **Josef (2. 6. 1814 - ?)**, Rudolf Ernst Wilhelm (29. 5. 1816 - ?), Innonecia Theresia Amalia (28. 7. 1819 - ?)

Josef Hejda z Lovčic
(2. 6. 1814 - ?)

Marie, roz. Enderl, z Hrádku čp. 36

Monika Anna Nepomucena 20. 3. 1839, Emanuel Josef, 9. 1. 1841, Josef Konstantin 11. 3. 1842, Anna Barbora Filoména 13. 7. 1843

X. Obrazové přílohy

1. List z originálu Berní ruly pro panství Běšiny se záznamem o Hořákovu, 1653 (sedláci: Václav Vít, Jan Hejl, Jan Spolský, Václav Spolský), Národní archiv ČR.

Ovzletu		Stryčům: Stryčů:	
Přehled p. Jaroslav: ✓		Hořákov.	
Brab. Sedláků		Sedláků.	
Maglari Wil.		41	14
Jan Gajl		24	3
Jan Doležal		24	4
Maglari Doležal		24	7
Sedláků		Sedláků.	
Mladě Sedláků		Mladě Sedláků	
Václav Polka		13	
Mam: pro Maglari Janů Doležalůvých jedná v. d.			

2. Počátek záznamu o Hořákovu v Deskách zemských, Národní archiv ČR.

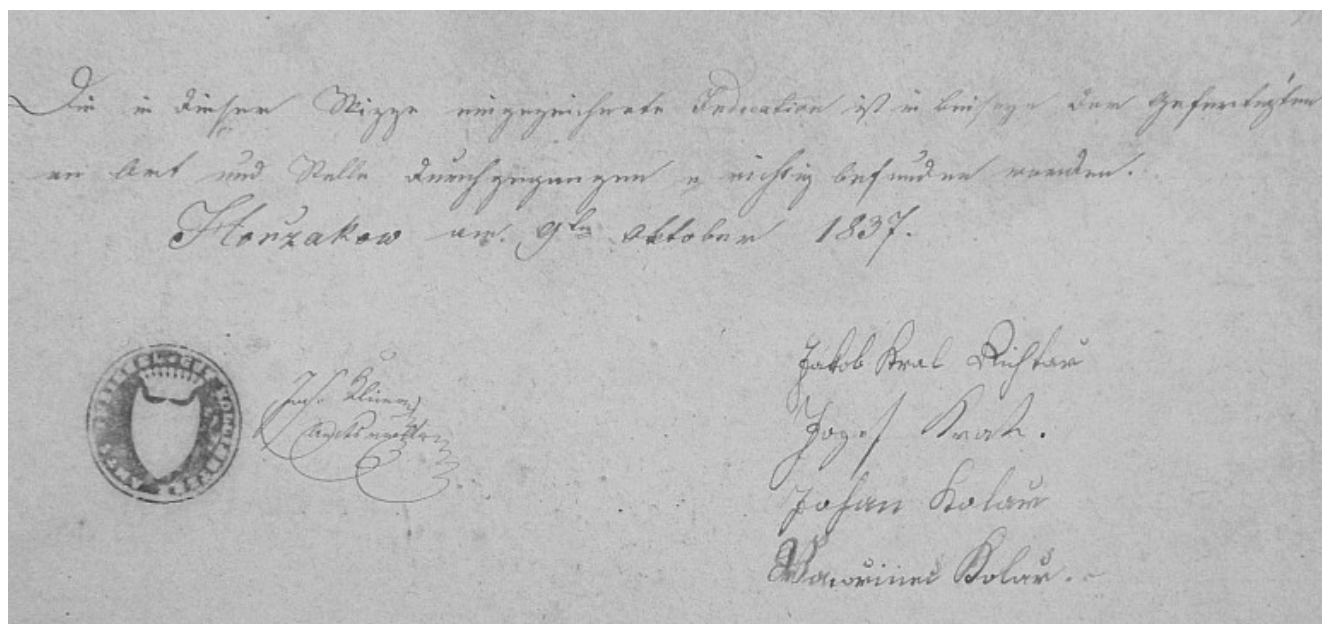
3. Podpis Maxmiliána Hejdy z Lovčic, na podání rektifikační komisi v roce 1756, NA ČR.

unförsämr
Maximilien Heyda
de Lowitz.

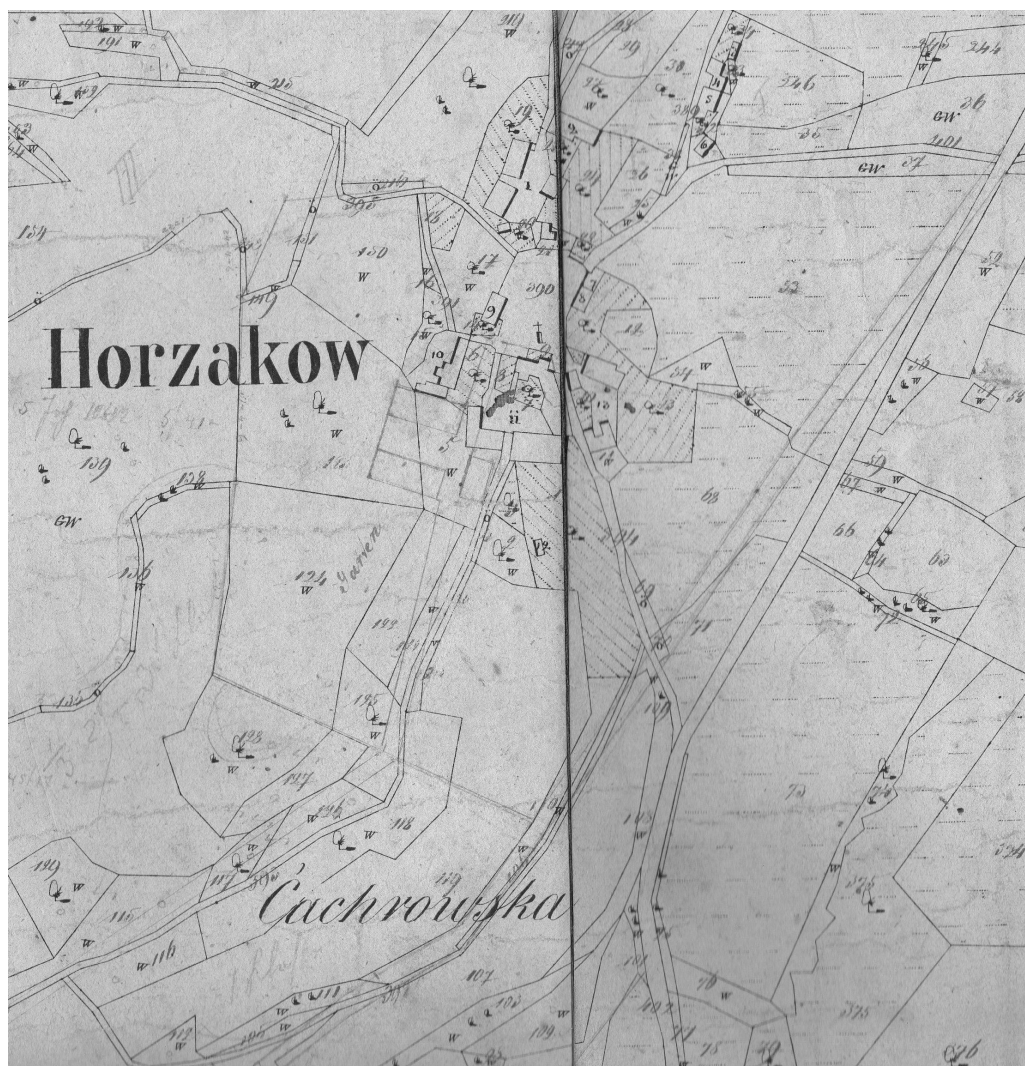
[illegible]

[illegible]

6. Jakub Král, rychtář hořákovský, Josef Král (Hejl), Jan Kolář a Vavřinec Kolář potvrzují, že indikační skica stabilního katastru odpovídá skutečnosti. Hořákov, 9. října 1837.

7. Katastrální mapa Hořákova se zakreslenými změnami z doby okolo roku 1860 (nová zeď, státní silnice posunutá), rodinný archiv Slávka Krále.

8. Znak Hejdů z Lovčic (Lobčic), po 200 let majitelů zemskodeskového statku Hořákov, Martinický palatinát, Národní archiv ČR.

9. Rosine Czerninová (1880-1926), první manželka Adalberta Schönborna, foto 1897

10. Adalbert Schönborn, titulní list jeho osobního spisu, Místodržitelství Horního Rakouska v Linci, Archiv Horních Rakous, Linec.

Standesausweis.

1. Name: Adalbert Graf Schönborn

2. Geboren zu Malowitz bei Mies Tepman am 16. August 1881

3. Religion: Römisch-Katholisch

4. Familienstand: verheiratet

Gruppe des Zeitvorrückungsschemas (§ 52 D. B.)

A

Def. Gruppennr. 16.

Datum der Trauung	verheiratet mit		Kinder		
	Vor- und Zuname	Anmerkung	N a m e	geboren am	Anmerkung
18. Juni 1907	Rosina Gräfin Czernin von Chudenitz		Maria	1. Juni 1908	
			Janko	25. April 1910	

5. Berufliche Vorbildung:

a) Studien, Prüfungen und deren Erfolg: allg. deutsche Staatsgymnasien Prag

Maturitätszeugnis 25/9 1901 S. 26, Zeugnis der k.k. Staats-Prüfungskommission u. zw.

St. Prag, 14. Oktober 1904 Nr. 13571 rechtschriftliche Staatsprüfung „sehr gut“

„ „ 11. Dezember 1906 Nr. 11.059 mündliche „ „ gut“

„ „ 7. Juni 1907 Nr. 9.145 Staatsprüfungsschriftl. „ „ gut“

b) Fachprüfungen und deren Erfolg: Politische Prüfung aus der politischen Ge-

schaftsprüfung, Befähigung des zur Staatsanwaltschaftsprüfung am 28. Juli 1910

g. 2.847/Pr. - fast gut

11. Adalbert Schönborn, okresní hejtman v hornorakouském Welsu, žádá o penzionování, Hořákov, 26. 9. 1925. Archiv Horního Rakouska, Linec.

Hořákov am 26. September 1925

An
das Präsidium der k. k. Landesregierung
in Linz

In Aufspedition des Erlasses vom 21. September 1925
Z. 672/5 Pns. wurde ich mir bekannt gegeben, dass aus
an meine geachtete Schreibe vom 11. August d. J. mir bisher
nicht zugekommen ist und ich dieselbe sehr nicht beantwortet
konnte.

Mein Einspruch selbst vom 12. September 1907 Z. 3606/Pns.
ist mir leider in Verlust geraten und ich bitte daher ein
Exemplar derselben aufsetzen lassen zu wollen. Der Freund Hr.
zu ehemaligen k. k. Statthalter in Linz habe ich am 29. September
1907 ausgetreten.

Im Hinblick auf den Betrag der Rückgewinnung in Böhmen,
sowie eine Arbeitsvermittlung über meine ehemaligen ständigen
Wohnsitz steht ich eben in Verlegenheit.

Adalbert Schönborn
Bezirkshauptmann d. R.

20. SEP. 1925
672/5
1925

692

12. Tereza Schönbornová, sestra Adalberta Schönborna, při soutěži ve střelbě, Hořákov 1904, pohlednice

13. Selina Schönbornová /Ringhofferová/, (1911-1953), druhá manželka Adalberta Schönborna (z policejních přihlášek Policejního ředitelství Praha, 1948, Národní archiv ČR.

14. Pečetní zálepka obce Čachrov (Čachrau), používaná v 60. až 80. letech 19. století.

15. Výpis z matriky (záznam o narození Ladislava Krále) pro účely sčítání lidu roku 1910.

V.
Výpis z matriky.
Ke sčítání lidu: bez kolku a poplatku.

Ladislav František Král, syn *Emanuela, rolníka,*
a *Janovy, roz. Hoffmann,* narodil se v *Hložákově čp. 9.*
dne, měsíce, roku *8. čerona 1901.*
Vydáno v *Běšíněch,* dne *15. prosince* 19*10.*

Podpis správce matriky:
Č. Červeny, farář.

(Pečet)

16. Pohlednice Běšín s hořákovským zámekem, cca 1896-1898.

17. Hořákovský zámek v roce 1921. Soukromá sbírka.

18. Hořákovský zámek v roce 1935.

19. Rozsudek klatovského soudu na Adalbertem Schönbornem, 19. 11. 1945

D. 14/12. 45
Ls 15/45 - 25-
13

Jménem Republiky!

Mimořádný lidový soud v Klatovech uznal po dnešním hlavním přelíčení takto právem:

Obžalovaný Vojtěch S c h ö n b o r n ,
naroz. 16. 8. 1881, statkář v Hořákově - obec
Čachrov - čp. 5, nyní ve vazbě mimořádného lidového soudu v Klatovech,

I. j e s t v i n e n ,
že v době zvýšeného ohrožení republiky a sice od roku 1941 byl jako Blockleiter činovníkem organizace Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei /: NSDAP:/ v Čachrově, Úlohu, Chlístově a Hořákově a že tak s p á c h a l
zločin proti státu podle § 3, odst. 2 dekretu presidenta republiky ze dne 19. 6. 1945, č. 16 Sb. o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jich pomahačů a
o d s u z u j e s e
podle § 3, odst. 2 tohoto retr. dekretu s použitím § 16, odst. 2 retr. dekretu do těžkého žaláře v trvání 3 roků
Podle § 14, písm. a/ retr. dekretu pozbývá obžalovaný občanské cti po dobu 3 roků.
Podle § 14, písm. c/ cit. dekretu propadá veškeré jmění obžalovaného ve prospěch státu.
Podle § 55 a/ tr. z. započítává se obžalovanému do trestu vyšetřovací vazba od 6. 5. 1945 - 44 hodin do 19. 11. 1945 - 13 hodin.

II. Naproti tomu se obžalovaný

z p r o š t ů j e

podle § 259/2 tr.ř. z obžaloby, že v době zvýšeného ohrožení republiky propagoval a podporoval nacistické hnutí tím, že v Čachrově v r. 1940 snažil se přimět Františku Brůhovou a v r. 1941 nátlakem přiměl Adolfa Kupku, aby se přihlásil k německé národnosti o německou příslušnost, v r. 1941 v Hořákově dal Františku Jiřikovou bez jejího vědomí zapsati jako německou státní příslušnici a v r. 1944 v Běšinech hrozbou nutil Karla Šupa, aby dal dítě do německé školy, jinak že mu bude odebráno, čímž měl spáchat zločin proti státu podle § 3, odst. 1 retr. dekretu.

D ů v o d y :

Ad I. Doznáním obžalovaného a seznamem politických vedoucích nacionálněsocialistické strany klatovského kraje podle stavu k 1.6.1941 je prokázáno, že obžalovaný byl již na tohoto dne Blockleiterem německé nacionálně socialistické strany pro politické obce Čachrov, Chlístov a Úlch. Tato okolnost zakládá skutkovou podstatu zločinu proti československému státu podle § 3, odst. 2 dekretu presidenta republiky ze dne 19.6.1945, č. 16 Sb., který stihá činovníky a velitele v organizacích tam vyjmenovaných především v organizaci německé nacionálně socialistické strany. Takovým činovníkem obžalovaný v době zvýšeného ohrožení republiky nepochybně byl. Pro posouzení jeho viny v tomto směru jest nerozhodným, zda vyvíjel nějakou organizační činnost či nikoli.

3. Z téhož důvodu nemůže se obžalovaný dovolávat ustanovení § 13, odst. 2 retr. dekretu a contr., podle něhož neospravedlňuje pachatele, že konal svoji služební povinnost, jednal-li s obzvláštní horlivostí, byl-li činný v úmyslu napomáhat válečnému úsilí Němců nebo poškodit či mařit válečné úsilí Československa nebo jednal-li z jiné zřejmě zavržitelné pohnutky. Ostatně obžalovaný ani netvrdil, že by byl měl z jiného svého služebního postavení povinnost přijmouti funkci Blockleitera. ~~Nazpakován~~ Z toho důvodu lze také právem mít za to, že obžalovaný přijal tuto funkci dobrovolně.

Byl proto též uznán viným v tomto směru obžalo-
by.

Trest vyměřen mu byl podle § 3, odst. 2 retri. de-
kretu za současného snížení pod dolní hranici sazby
podle § 16, odst. 2 vzhledem k tomu, že soud vzal na zá-
kladě určitých a věrohodných výpovědí svědků ^{Františka} ~~Josefa~~
Brůhy, Vojtěcha Chalupského, Karla Jiříka, Anny Voráčové
a Matěje Hrachy za prokázáno, že obžalovaný svým zasa-
hem docílil, že Češi Václav Sejkpa a Majer byli ušetře-
ni od pracovního nasazení v říši. Svědkyni Anně Vorá-
čové poskytl obžalovaný vlnu na upletení teplých částí
oděvu pro jejího synovce - studenta uvězněného v tom
čase v koncentračním táboře ve Flossenbürku. Tímto jed-
náním zasloužil se obžalovaný po názoru soudu o zmen-
šení zla nepřitelem způsobeného, při čemž po svém obra-
cení na cestě povinnosti už vytrval.

Z toho důvodu byl obžalovanému vyměřen trest
toliko 3 roků těžkého žaláře.

Ostatní výroky soudu opírají se citov. zákonná
ustanovení.

Ad II. Pokud jde o obvinění uvedená v první části obžaloby, že totiž obžalovaný také propagoval a podporoval nacistické hnutí tím, že Adolfa Kupku nátlakem přiměl a Františku Brůhovou snažil se přimět, aby se přihlásila o německou příslušnost, že dal Františku Jiříkovou zapsati bez jejího vědomí za německou státním příslušnici a že hrozbou nutil Karla Šupa, aby dal dítě do německé školy, popřel obžalovaný svoji vinu ve všech těchto případech.

Věrohodnou výpověď svědkyně Františky Brůhové je prokázáno, že se jí obžalovaný jednou ptal, zda by se nenechala zapsati jako Němka, že jí pak i na její zápornou odpověď nechal v bytě přihlášku o německou příslušnost, svadkyně tuto pak spálila a také to obžalovanému řekla, když se jí ptal, zda již přihlášku vyplnila. V tomto jednání obžalovaného, které se obmezilo jen na dotaz vůči svědkyni Brůhové a zanechání přihlášky k německé příslušnosti neshledává soud úsilí, jaké má na mysli ustanovení § 3, odst. 1 o propagaci a podpoře nacistického hnutí.

Z výpovědi svědků Karla Šupa a jeho manželky Marie Šupové vychází, že prve jmenovaný je st. Čech, jeho manželka pak původem Němka, jejíž rodiče rovněž Němci žijí v Dešenicích, že k těmto dali oba manželé o své újmě na výchování svého nejstaršího syna Karla, který zůstal v Dešenicích až do svého 7. roku. Tehdy se vrátil k rodičům na Čachrov, protože musel jít do školy. Ježto neuměl česky začal navštěvovati školu německou v Čachrově. Když se manželé Šupovi přestěhovali do Běšín, dali syna do české školy. Tuto školu opustil asi

po dvou měsících podle tvrzení Šupova proto, že obžalovaný říkal matce dítěte Marii Šupové, že dítě musí jít do německé školy, když ona je Němka ~~matka~~, podle svědectví Šupové, které se podle dojmu jeví také věrohodnějším, proto, že sám učitel z české školy v Běšinech svědkyni upozornil, že hoch nemůže do této školy chodit, když ona je německou příslušnicí. Po té i obžalovaný ji upozorňoval, že musí dát hochu do německé školy. Podle určité výpovědi Marie Šupové byl to však vrchní správce velkostatku Čachrov Němec Buchleithner, který jí jednou říkal, že musí posílat děti do německé školy a neučiní-li to, že ji k tomu přinutí..

Je tedy tvrzení obžaloby i svědka Karla Šupa, který ostatně ani netvrdí, že by mu byl obžalovaný hrozil nějakou újmou pro případ, že nedá dítě do německé školy, vyvráceno jednak svědectvím Marie Šupové jednak nepochybným faktem, že sami rodiče dítěte manželé Šupovi dali toto o vlastní újmu na výchovu do ryze německého prostředí a když mělo jít do školy, dali je školy německé, protože neumělo vůbec česky.

Neshledal proto soud ani v tomto případě ~~obžalu~~ ~~žalobu~~ ve výzvě obžalovaného, aby manželé Šupovi dali své dítě do německé školy, jednání zakládající ~~žá~~ propagaci nebo podporu nacismu.

Pokud jde o případ Františky Jiříkové, bylo sice touto jako svědkyní prokázáno, že na vyzvání obžalovaného odevdala tomuto svoji pracovní knížku a že v ní pak měla, když ji od něho obdržela zpět, vepsanu německou státní příslušnost, obžalovaný však popřel, že by k tomuto vyznačení došlo jeho zásahem nebo z jeho pod-

nětu a tvrdí, že si knížku od svědkyně vyžádal na základě výzvy pracovního úřadu v Klatovech, kam ji musel předložit ještě s pracovními knížkami svých dvou zaměstnavek Hartlové a Altmannové a že mu není vůbec známo, kým a za jakých okolností došlo v knížce Jiříkové k vyznačení německé státní příslušnosti.

Toto hájení obžalovaného nebylo během celého řízení ničím vyvráceno a nemohl jej proto soud shledat ani v tomto případě vinným zločinem propagace nebo podpory nacismu.

Konečně pokud jde o případ Adolfa Kupky, potvrdil sice tento jako svědek, že mu obžalovaný vícekrát domlouval, aby se i on přihlásil k německé národnosti, když jeho rodiče i sourozenci jsou Němci. Svědek prý tomuto nátlaku dlouho odolával, ale konečně mu podlehl, když mu matka sdělila, že podle informace získané od obžalovaného nemohou mu jako Čechovi předati svoji chalupu.

Tato výpověď svědka Kupky nejeví se soudu věrohodnou a spolehlivou jednak proto, že svědek vypovídal neurčitě a nejistě, jednak jeho výpověď při hlavním přelíčení odporuje tomu, co o příčině svého rozhodnutí přihlásiti se k německé národnosti udal vyšetřující komisi ONV v Klatovech dne 11. 8. 1945. Tehdy výslovně uvedl, že v roce 1940 při příležitosti udělení mateřského kříže svědkově matce navštívili tuto Němci Kammel, Schreiner a Brejšková, že tito naléhali na svědkovu matku, aby se svědek dal k Němcům, upozorňovali ji, že toho bude později litovat, neučiní-li tak a že svědek teprve po stálém a stálém naléhání a i vyhrožování začal kolísat a začal s manželkou o přestupu uvažovati, že

ej. 23/46 Ls.

Nařízení, aby trest byl vykonán.

Vojtěch Schönborn

nar. 16. 8. 1881

byl rozsudkem ze dne 19. 11. 1945
Ls 15/45-13
odsouzen pro
zločin dle § 3 odst. 2 retr.
dekrety
k trestu těž. žal. 8 roků, jmění
propadá ve prospěch státu
ztr. obč. cit. na 3 roky
zostřenému

a má nastoupiti trest d~~o~~x ihned

Do trestu započítává se.....

vazba zajišťovací a vyšetřovací od 6.5.1945 11 hod.

.....hod.poledne do 19.11.1945

13 hod. do poledne.

Po odpykání trestu budiž odsouzen: dočasně

.....propuštěn..... na svobodu.

Krajský soud v Klatovech, odd. V.,

dne 28.11.1945

Záznam obžalob!

Trest. řád č. 179 a) čes. (Nařízení výkonu trestu pro sbor. soudy.)

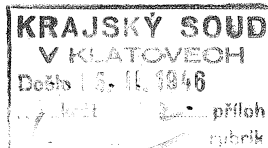
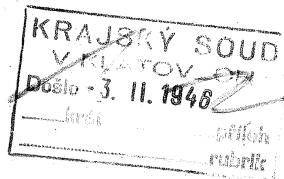
Trest nastoupen dne 19. 11. 1945 o 13 hodin

..... hodině.
Průstolyprkání 6. 5. 1948r 11hod.

Vězeňský úředník:

1952.03.12

Juncus communis var.
H. Lardner 1946 O.E.L. &
Mss. n. n. n. n. n. Kalamuch.

service

20. Evidenční list o členství Adalberta Schönborna v NSDAP

Genaue Anschrift der anfragenden Dienststelle: Eingangsdatum:

..... Klattau, den 25.7. 1942

Auf dem Dienstweg:

An die

WK1

Kreisleitung der NSDAP., Kreispersonalamt

Akt./Zch.: K/3

Es wird um Mitteilung gebeten, ob gegen die Einsetzung (Beschäftigung) des/r Nachgenannten dort-
seits Bedenken bestehen.

Einsetzung beabsichtigt zum: 1. Mai 1942 (Beschäftigt seit: 19....)

als haupt, ehren, nebenamtlicher Blockleiter

in: der Ortsgruppe Klattau

Name: Graf Schönborn Vornamen: Adalbert

(bei Frauen auch Geburtsname) (Aufname unterstreichen)

geboren am: 16.8.1881 in: Malasitz Kreis: Mies/Sud.

Beruf: Landwirt

Staatsangehörigkeit: Deutsch Bekenntnis: r.k. früher: r.k.

Wohnanschriften der letzten 5 Jahre, von — bis: Horaschakow Nr. 5

Mitglied der NSDAP. seit: 1.4.1939 Mitgl.-Nr.: 7076636

" welcher Gliederung: seit: Einheit:

" welches angechl. Verb.: seit:

" früherer polit. Parteien, Freimaurer-Logen usw.:

Nur den eingereichten Teil durchschreiben!

Bestätigung des Ortsgruppen-Stützpunktleiters:

Politische Zuverlässigkeit

..... ist gegeben Heil Hitler!

(Dienststempel)

Vorbereitetes Strafreg.-Formblatt liegt bei!

Nur vom Kreispersonalamt auszufüllen!

Urschriftlich zurück an die anfragende Dienststelle

Akt./Zch.:, den 19....

Gegen die des/r Obengenannten bestehen nach Prüfung der W.R. und
der strafrechtlichen Auskunft hierseits Bedenken.*)

Heil Hitler!

(Dienststempel)

*) Begründung umseitig.

Vordruck Nr. 42a

21. Čachrov, léto 1981, neznámý autor

22. Václav (Slávek) Král /1921-1985/ na svém koni, za stodolou statku čp. 6, 40. léta 20. století

23. Statek čp. 6 s novým čp. 1, srpen 2013 (jedna z nejstarších usedlostí v Hořákově, doložená minimálně od počátku 17. století), soukromá sbírka Evžena Košťála

Prameny:

Státní okresní archiv Klatovy

Kniha kontraktů Hořákov 01

Přehled použitých matrik Státního oblastního archivu Plzeň (Actapublica):

Běšiny 01, 02, 03, 10, 11, 12, 14, 17 – 19; matriky Strážov, Čachrov

Archiv hlavního města Prahy:

Konskripce Pražanů

Pozůstalostní spisy pražských okresních soudů

Národní archiv ČR:

Policejní evidence obyvatelstva

Stabilní katastr

Tereziánský katastr

Josefínský katastr

Soukromé sbírky:

Soukromá sbírka dokumentů ing. Václava Zahradky (Čachrov)

Soukromá sbírka dokumentů Jaroslava Krále (Hořákov čp. 6)

Literatura:

Nekvasilovi: Šumavské halali.

Autor velmi děkuje všem, kteří přispěli k této práci:

Lukáši Doubkovi, Pavlu Havlovičovi, Evženu Košťálovi, Jaroslavu Královi, Ladislavu Královi, Mileně Kudělové, Janu Kynčlovi, Františku Majerovi, Janu Rybovi, Václavu Zahradkovi a dalším.